Aydınlık

Kuruluş yılı: 1921
Kurucusu: ŞEFİK HÜSNÜ

BÜTÜN ÜLKELERİN İŞÇİLERİ VE EZİLEN HALKLAR, BİRLEŞİN!

PAZAR
7
MAYIS 1978
250 KURUŞ

Doğu bloku dışında dünyada ilk defa bizde uygulanmak isteniyor

Orhaneli Termik Santralı için alınan kredide faiz yüzde 4'e yükseltildi, vade 10 yıla indi

Sovyetler ekonomik ilişkide "ruble" kullanılmasını istiyor

- *Ruble, uluslararası alışverişte geçerli bir para değil ve sadece COMECON içinde kullanılıyor*
- *Türkiye bu talebi kabul ederse, Sovyetler kendi parasının değerini yükselterek borçlarımızın miktarını istediği gibi artırabilecek*
- *Talep, Türkiye'nin Doğu bloku para sistemine bağlanmasını amaçlıyor*

NURİ ÇOLAKOĞLU

Sovyetler Birliği Orhaneli Termik Santrali için Türkiye'ye verilecek kredinin ruble olarak hesaplanmasını istedi. Bu tesisle ilgili Sovyet önerileri 11 maddelik bir sözleşme tasarısı halinde Türkiye'ye verildi. Tasarının 4. maddesinde "... SSCB hükümeti TC hükümetine faiz oranı yüzde 4 olan 35 milyar rublelik bir kredi verecektir" deniliyor. Böylece Türkiye-SSCB ekonomik ilişkilerine yeni bir boyut getirilmek istenmekte. Bilindiği gibi ruble konvertabl olmayan bir paradır ve sadece COMECON ülkelerinde geçerlidir. Tasarıdaki bu maddenin aynen kabul edilmesi halinde COMECON ile ekonomik işbirliği yolunda bir adım atılmış olacaktır.

(Devamı Sa. 7, Sü. 4'de)

Vergi tasarısı konusunda alt komisyon raporu hazır

- Plan komisyonu tasarıyı çarşamba günü görüşmeye başlıyor

ANKARA (ÖZEL)

Maliye Bakanlığı tarafından hazırlanan vergi tasarısını ele alan plan alt komisyonu çalışmalarını tamamladı ve bu konudaki raporunu Plan Alt Komisyonu Başkanlığına sundu. 60 sayfa kadar tutan raporun çoğaltılarak komisyon üyelerine Çarşamba sabahı dağıtılacağı ve Plan Komisyonunun aynı gün tasarı üzerine çalışmalarına başlayacağı öğrenildi. Plan Komisyonundaki çalışmaların bir hafta kadar sürmesi ve daha sonra tasarının hızla Millet Meclisi Genel Kuruluna sevkedilmesi bekleniyor. Millet Meclisinin Mayıs sonunda tatile girmesinden önce tasarının meclislerden geçirilmesine çalışılacağı öğrenildi. Ancak Ankara'daki siyasi çevreler bunun zayıf bir ihtimal olduğunu, tasarının tatilden önce meclislerden geçmesini çok mümkün görmediklerini belirtiyorlar.

Türkiye-Bulgaristan Ortak Bildirisi açıklandı

Ortak bildiride somut sorunlardan çok genel konular yer alıyor

ANKARA (ÖZEL)

Başbakan Ecevit'in üç gün süren Bulgaristan gezisinden sonra Bulgaristan Devlet Başkanı Todor Jivkov ile birlikte imzaladığı ortak bildiri dün açıklandı.

Dışişleri Bakanlığı Enformasyon Dairesi tarafından açıklanan ortak bildiride, iki ülke arasındaki somut sorunlardan çok, genel konuların yer aldığı dikkati çekti.

ULUSLARARASI SORUNLAR

Ortak bildiriye göre Ecevit ve Jivkov, ortak yararları ilgilendiren uluslararası sorunlar üzerinde durdular. Bu konuda bildiride özetle şunlar belirtildi:

"İki taraf yumuşama sü-

(Devamı Sa. 7, Sü. 7'de)

Ambargo perşembe günü ABD Senatosu Dış İlişkiler Komitesinde ele alınacak

WASHİNGTON (THA-UPİ)

Amerikan Senatosu Dış Yardım Alt Komitesi ambargonun kaldırılması ve diğer önemli askeri sorunlar konusunda karar almayarak, kararı Senato Dış İlişkiler Komitesinin önümüzdeki Perşembe günü yapacağı toplantıya bıraktı.

New York Cumhuriyetçi Parti Senatörü Jacop Javits'in bu konuda verdiği önerge Alt Komite tarafından

(Devamı Sa. 7, Sü. 5'de)

Türk tarafı Kıbrıs'ta yeni öneriler hazırlıyor

LEFKOŞE (ANKA—DPA)

Kıbrıs Türk tarafının, toplumlararası görüşmeleri yeniden başlatılması için Birleşmiş Milletler Genel Sekreteri Kurt Waldheim aracılığıyla Rum kesimine ilettiği önerileri genişletmeye yanaştığı bil-

(Devamı Sa. 7, Sü. 4'de)

Elazığ Valisi Güngör Aydın'ın gazetemize açıklaması:

"Elazığ'daki son olaylar halkı galeyana getirmek isteyenlerin tertipleridir"

ELAZIĞ, HÜSEYİN DUMAN

Önceki gün Elazığ'da birdenbire 30'a yakın dükkan ve işyerinin yanması ve komandoların yangını fırsat bilerek sokaklarda "Komünist vali istifa" diye bağırıp taşkınlık yapmaları üzerine Elazığ Valisi Güngör Aydın ile görüştük. Vali Aydın olaylarla ilgili olarak gazetemize şu açıklamayı yaptı:

"Son günlerde Veteriner'deki saldırılar ve çarşı semtindeki olaylar tertip peşinde koşan bazı çevrelerden kaynaklanmaktadır. Halkımızın uyanıklığı ile emellerine bir türlü ulaşamayan çevreler kendi huzursuzluklarını olay yaratarak, halkı galeyana

(Devamı Sa. 7, Sü. 3'de)

Vehbi Koç: "Ekonomik darboğazdan kurtulmak için parlamento, hükümet, partiler, kamu ve özel sektör elele vermelidir"

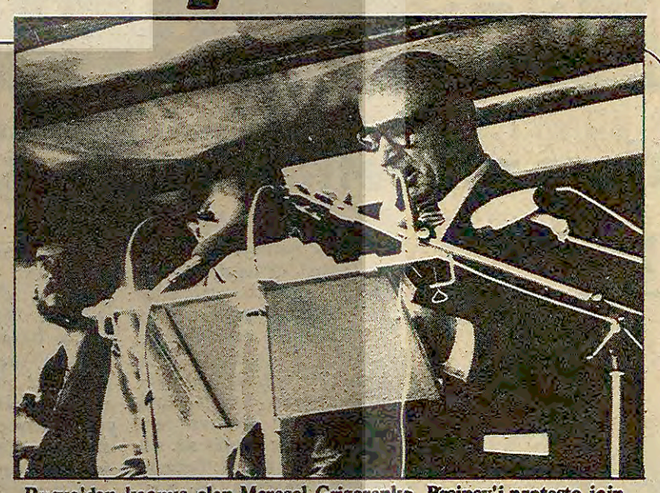
İSTANBUL

Vehbi Koç dün basına yazılı bir demeç vererek, Türkiye'nin son ekonomik durumuna ilişkin görüşlerini açıkladı. Tanınmış işadamı ve Koç Holding Yönetim Kurul Başkanı Vehbi Koç, açıklamasında "Parlamentomuz, hükümetimiz, siyasi partilerimiz, kamu ve özel sektörümüz sendikalarımız ve meslek

(Devamı Sa. 7, Sü. 5'de)

Bonn'da Brejnev'in gelişini protesto edenlerden yaşlı bir kadın. Pankartta: "Brejnev'in Helsinki'deki imzasının hiç bir değeri yok" yazıyor.

Rusya'dan kaçmış olan Mareşal Grigorenko, Brejnev'i protesto için düzenlenen toplantıda bir konuşma yaptı. (FOTOĞRAF: AYDINLIK)

Brejnev, Bonn'da protesto edildi

MÜFİT TÜTÜNCÜBAŞI VE HARUN ASLAN, BONN'DAN BİLDİRİYOR

Brejnev 4 Mayıs Cuma günü Batı Almanya'nın Başkenti Bonn'a geldi. Geceyi Bonn'da geçiren Sovyetler Birliği Devlet Başkanı ve Parti Genel Sekreteri Leonid Brejnev'e başkente bağlı bir kasaba olan Gimrich'de, eskiden derebeyilerinin kaldığı muhteşem bir saray tahsis edildi. Sarayda 14 özel odanın hazır tutulduğu ve Brejnev'in gezisinin Sovyetler Birliği'nden anında izlenmesi için Batı Almanya ile Moskova arasına özel olarak televizyon bağlatıldığı basında ve televizyonda yeralan haberler arasındadır.

Bilindiği gibi Sovyetler Birliği Devlet Başkanı Leonid Brejnev 1973 yılında Batı Almanya'ya yaptığı ziyaret sırasında halkın tepkiciyle karşılaşmıştı. Brejnev'in 1973'teki ziyareti sırasında Bonn'da yapılan gösterilerde polis halka saldırmıştı. Gene Dortmund'da Marksist-Leninist Parti ö.gütlerinin düzenlediği gösteride ise gösterinin Brejnev'in güvenliğini tehlikeye soktuğu Batı Almanya ile Sovyetler Birliği arasındaki ilişkileri zedelediği gerekçesiyle polis göstericilere göz yaşartıcı bombalarla ve panzerlerle saldırmış halktan ve polisten bir çok kişi ya-

(Devamı Sa. 7, Sü. 4'de)

Demirel: "Bu hükümetin ayakta kalması mümkün değildir"

İSTANBUL

AP Genel Başkanı Süleyman Demirel, "Ülkeyi içinden çıkılmaz dertlere sürükleyen bu hükümetin ayakta kalabilmesi mümkün değildir" dedi.

Demirel, dün İstanbul Ümraniye ve Dolayoba semtlerinde partisinin düzenlediği açıkhava toplantılarında yaptığı konuş-

(Devamı Sa. 7, Sü. 6'da)

Ticaret Bakanı, "Sanayiciler artık gerekli malların darlığını çekmeyecekler" dedi

İZMİR (AJANSLAR)

Ticaret Bakanı Teoman Köprülüler, IMF'den sağlanan 150 milyon dolarlık ilk parti kredinin 30 milyon dolarlık kısmının özel ihracat fonuna aktarıldığını açıkladı. Köprülüler, "Sanayicilerimiz artık gerekli malların darlığını çekmeyecek-

(Devamı Sa. 7, Sü. 9'da)

BAŞYAZI

Siyasal durum

Doğu Perinçek

Halkın mücadelesinin yükselişinde bugün bir durulma görülmektedir. Kitle hareketleri, grevler, köylü mücadelesi ve gençliğin eylemleri arkamızda kalan döneme göre belli bir durgunluk içine girmiştir. Revizyonizmin ve maceracılığın kitle mücadelesini söndürücü etkisi, kitleler içinde yaydığı kargaşalık ve umutsuzluk bunda başrolü oynamaktadır. CHP'nin kitle eylemini yatıştırma çabaları da etkili olmaktadır.

Halkın mücadelesindeki bu durulma elbette geçicidir. Yeni bir yükselişin nesnel şartları her geçen gün daha fazla olgunlaşmaktadır. Gerek iki süper devletin Türkiye üzerindeki hegemonya mücadelesinin keskinleşmesi, gerekse artan yoksulluk kitlelerin yeni bir atılımı için elverişli temeli yaratmaktadır. Yeter ki devrimciler, revizyonizmin, maceracılığın ve reformculuğun kitleleri karamsarlığa ve eylemsizliğe iten etkilerini yenmek için güçlü bir mücadele versinler. Bugün proleter devrimcilerin birliği yönünde kazanılan zaferler, bu umudu güçlendirmektedir.

Türkiye'de revizyonist mihrakı oluşturan sahte TKP, CHP'nin sırtından güç toplamaktadır. Gerçi Ertürk-Türkler kliği DİSK'in başından devrilmiştir ve özellikle işçi sınıfı içinde revizyonizme karşı gittikçe daha hızlı büyüyen bir tepki gelişmektedir, fakat revizyonistlerle CHP arasındaki ittifak dağılmış değildir.

Ecevit, geçen Haziranda yapılan seçimden önce sahte TKP'ye karşı belli bir tavır aldıysa da, CHP'nin sırtına yapışmış olan bu keneyi koparıp atamamıştır. Bunu başarmak, her şeyden önce Sovyet sosyal-emperyalizmine karşı açık bir tutum alma meselesidir. CHP, bunu yapamadığı için kendi içinde TKP dostu bir kanadın gelişmesine izin vermektedir.

Revizyonizmin güç toplamasında en önemli etken, yükselen bir emperyalizme dayanmasıdır. Sovyet sosyal-emperyalizminin baskısı arttıkça, halka güvenmeyen bir kısım aydın ve bürokratlar içinde bu süper devlete teslimiyet eğilimi de güçlenmektedir. Fakat bu geçici bir eğilimdir ve halkın mücadelesiyle tersine dönecektir.

MHP devlet içindeki mevzilerini kaybetmekte ve müttefiklerinden tecrit olmaktadır. AP içinde, MHP ile ittifakı temsil eden Demirel'e karşı muhalefet güçlenmektedir. Bu muhalefet, AP'nin Türkeş'e uzattığı

(Devamı Sa. 7. Sü. 8'de)

Merkez DGB Başkanı, İstanbul DGB'nin kapatılmasını protesto etti

ANKARA (ÖZEL)

Merkez Devrimci Gençlik Birliği Başkanı Yalçın Dal, "İstanbul DGB'nin kapatılmasının Kontrgerilla denetimi altındaki İstanbul polisinin kanunsuz bir uygulaması" olduğunu söyledi. Yalçın Dal, yaptığı a-

(Devamı Sa. 7, Sü. 5'de)

12'DEN

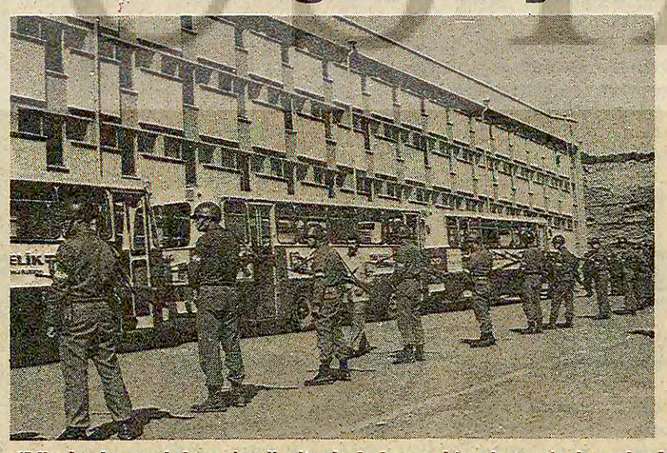
MERHUMU NASIL BİLİRDİNİZ?

Son Havadis gazetesi Hamido ile ilgili bir yazı dizisi yaymlıyor. Sanki niyeti övmek değil yermek, "Hamido Çetin Altan'a nasıl yumruk attı, Sıtkı Ulay'ın kulağını nasıl ısırdı, elinden kaçmasa Egesel'i Bolu dağında nasıl ıslatacaktı..." vs.

Ayıp, ayıp Son Havadis. Ölünün arkasından konuşulmaz.

NİŞANCI

Adıyaman TÖB-DER ve TÜM-DER'in bulunduğu bina yakıldı, 4 kişi ağır yaralandı

Yıllardır komandoların işgali altında bulunan, birçok gencin kaçırılarak işkenceye tabi tutulduğu ve hatta bazılarının öldürüldüğü bir yerdi Edirnekapı Yurdu. Bu nedenden bildirim yapılırken yurdun etrafında geniş güvenlik önlemleri alındı. (Foto: THA)

- Polis, komandolardan Edirnekapı Yurdunu boşaltmalarını istedi
- Ankara'da Amerikan Haberler Merkezi ve çeşitli yerlere bomba atıldı
- Samsun'da Dev-İş üyesi bir işçi öldürüldü
- Karadeniz Teknik Üniversitesine patlayıcı madde atıldı. Büyük hasar meydana geldi

AYDINLIK HABER MERKEZİ

TÖB DER ve TÜM-DER Adıyaman şubelerinin birlikte bulunduğu bina önce benzin dökülerek yakıldı, sonra da dinamitlendi. Adıyaman çarşısı içerisinde bulunan her iki kuruluşa ait bina, ahşap olduğundan bir anda tutuştu. Binada bulunan öğretmen ve memurlar bir anda çevrelerini saran alevlerden kurtulmak için pencerelerden atlamaya başladılar. Olayda Mehmet Daner, Bayram Karakuş, Do-

(Devamı Sa 7, Sü. 1'de)

Parlamentolararası toplantıda, Rusya ve Kıbrıs'ta insan haklarının çiğnenmesi görüşüldü

VİYANA

Parlamentolararası birliğin 5 Mayıs günü sona eren toplantısında Sovyetler Birliği ve Kıbrıs'taki insan haklarının çiğnenmesi konusu görüşüldü.

Sovyetler Birliği'nin insan haklarını hiçe sayan tutumu ve siyasi tutukluların durumu üzerinde durulurken, Kıbrıs Rum Temsilciler Meclisi Üyesi A. Galanos, Türkiye'nin Kıbrıs'ı işgal ettiğini ve bunun insan haklarını çiğnemek anlamına geldiğini söyledi Toplantıda söz alan Yunan Milletvekili Çannis Çanatakis de Kıbrıs'ta insan haklarının büyük ölçüde çiğnendiğini ileri sürdü. Türkiye delegesi Temel Kitapçı, Rum Temsilciler Meclisi temsilcisinin ve Yunanistan Milletvekilinin sözlerine karşı çıktı ve Türkiye'nin Kıbrıs'a müdahale hakkı olduğunu iddia etti.

Atom Santraline karşı çıkan 12 Belediye Başkanı, Mersin'de düzenledikleri toplantıda

Mersin'de toplanan 12 Belediye Başkanı, Atom Santralına karşı çıktı

- Atom Santralının hammaddesi olan "zenginleştirilmiş uranyum"un ABD ve Rusya'da oluşu bu iki devlete bağımlı kalmamıza neden olacak
- Akdeniz'i ölü deniz haline getirecek olan Atom Santrali bölge halkını göçe zorlayacak

Kamil COMERT Bildiriyor

Mersin'de toplanan 12 Sahil Belediye Başkanı atom reaktörünün Mersin sahili olan Aydıncık kasabasında kurulmasına karşı çıktılar. Mersin, Silifke Taşucu, Erdemli, Bozyası, Aydıncık, Teke, Mezitli, Kazanlı, Tarsus, Gilindire ve Anamur Belediye Başkanları atom reaktörünün etrafa yayacağı radyoaktif artıkların deniz dibinde hiç bir canlı barakmayacağını ve Akdenizin ölü bir deniz haline gelebileceğini ortaya koydular.

Mersin sahilinin yanı sıra Antalya ve İskenderun sahillerininde etkileneceğini belirten Belediye Başkanları Akdenizde yaşayan halkın da yaşamlarının etkileneceğini ve kendilerinin mutlak bir göç ile karşı karşıya kalacaklarını söylemişlerdir.

(Devamı Sa. 7, Sü. 6'da)

Sarper Özsan

Eurovision Yarışması ve dünya pop müziğinin durumu

2. Sayfada

FİKİR MEYDANI

Eurovision Yarışması ve dünya pop müziğinin durumu

Sarper Özsan
BESTECİ
İstanbul Devlet Konservatuvarı
öğretim üyesi

Avrupa Televizyon Birliği'nin (EBU), üyesi bulunan ülkeler arasında düzenlediği Popüler Müzik yarışması 22 Nisan 1978 tarihinde Paris'te yapıldı. 800 milyondan fazla seyirci kitlesi yarışmayı televizyonları başında izledi. Her ülkenin jürisinin verdiği oyların sonucunda İsrail topluluğu birinci, Belçika ikinci, Fransa da üçüncü oldu. Şimdi bütün dünyada gazeteler, dergiler sonucun haklılığını, haksızlığını tartışıyor. Biz bu meseleye girmeyeceğiz. Bu yazımızda ele alacağımız konu, Pop müziğinin müzik dünyasındaki durumudur. Eurovision yarışması, özellikle son yıllarda, pop müziği alanında söz sahibi bir çok ülkenin önem vererek katıldığı bir yarışma durumuna geldi. Bu nedenle dünya pop müziğinin bu günkü durumunu en iyi bir şekilde yansıtacak bir olaydır.

Yarışma pop müziğinin dünyada büyük bir bunalım içinde olduğunu, artık kendini yenileyemediğini, daha önceki ürünlerin bir tekrarı durumundan ileri geçemediğini gözler önüne serdi. Bunun nedenlerine geçmeden önce pop müziği nedir, kısaca tanıyalım.

Pop müzik, hafif müzik türünün bir dalıdır. Ancak öteki hafif müziklerden emperyalist niteliğiyle ayrılır. Çünkü bu müzik, emperyalizmin yoz, kozmopolit kültürünü dile getirir. Bireyci burjuva yaşantısını ve sevgisini yansıtır. Toplumsal içeriği yoktur. Bu durumuyla da halkları uyutan, yozlaştıran kısacası afyonlayan bir nitelik gösterir. Pop müziğin ayırdedici bir özelliği de, kapitalist ilişkiler içinde alınır-satılır bir meta olması ve bir pazar için üretilmesidir. Bu nedenle hiç bir pop müzik eseri kalıcı olmaz. Çünkü o, unutulmak ve yerini yenisine bırakmak için yapılmıştır.

Pop müzik, pikap ve teyp gibi elektronik araçların icad edilmesinden sonra ortaya çıktı ve özellikle 20'inci yüzyılın ikinci yarısından sonra hızla gelişti ve bütün dünyayı kapladı. Bu gelişim içinde öz bakımından aynı kalmakla birlikte müzik dili bakımından zaman zaman bazı değişiklikler, yenilikler de gösterdi. 1950'lerin ikinci yarısının gençleri, Elvis Presley'in Rock and Roll müziğiyle, pop müzik dünyasına nasıl bir bomba gibi düştüğünü iyi bilirler. Ardından Latin Amerika müziği bütün dünyada hayli etkili oldu. 1960'ların başlarında ise San Remo festivalleriyle İtalyan hafif müzik anlayışı, pop müzik dünyasına yepyeni bir ses getiriyordu. 1965'lerde Beatles topluluğu yaptığı müzikle pop müzik dünyasını köklerinden sarstı. Bu arada elektronik alanındaki ilerlemeye paralel olarak, elektro çalgılardaki olanakların geliştirilmesi ve Sintesayzır (synthesizer) gibi elektronik yeni çalgıların yapılması, pop müzik diline birtakım yenilikler getirdi. Ancak bunların hiç biri öze ilişkin gerçek yenilikler olamadı.

Bugünkü plak-bant piyasasına baktığımızda pop müzik dünyasının uzun bir süredir içinde bulunduğu bunalımı kolayca farkedebiliriz. Nitekim son olarak Eurovision yarışması bu gerçeği gözler önüne serdi. Bu müziğin öz bakımından bir yana, biçim ve sunuş açısından da bir yenilik ortaya koyamadığını açık seçik gösterdi. Yarışmaya katılan müzikler arasında yeni, özgün ve gerçekten ilgi çekici bir yapıta rastlamadık. Sunulan müzikler bu güne kadar pop müzik alanında ortaya konulan örneklerin tekrarından ibarettir.

Bunun sebebi nedir? Pop müzik için bir çıkış yolu yok mudur?

Önce şunu saptamak gerekir ki, emperyalist bir müzik türü olarak popüler müziğin kaderi emperyalizme bağlıdır. Bu müziğin bu günkü kısırlığı da emperyalizmin buhranından kaynaklanıyor. Kozmopolit, bireyci, burjuva özden arınmadıkça, bu müzik için kurtuluş yolu yoktur. Ancak dünya halklarının meselelerini dile getiren ilerici, demokrat, yurtsever ve devrimci bir öze sahip olmakla bu günkü bunalımından kurtulabilir. Böyle bir müzik artık pop müzik türü olmaktan çıkacak, ilerici, demokrat, yurtsever, devrimci öze sahip, yeni bir tür olacaktır. Emperyalist özde direnen pop müzik türü ise, emperyalizmle birlikte mezara gömülecektir.

devrimci sözlük

Sınıf

Sınıflar belirli bir üretim düzeni içinde işgal ettikleri yere göre birbirinden ayrılan insan topluluklarıdır. Bu ayrım, üretim için gerekli araçların mülkiyetine sahip olup olmadıklarına, üretimde oynadıkları role ve yaratılan servetten pay alış usulüne ve miktarına dayanır.

Kapitalist toplumu ele alırsak, şu iki temel sınıfı görürüz: Fabrikalar ve topraklar gibi üretim araçlarının mülkiyetine sahip olan burjuva sınıfı; hiç bir üretim aracına sahip olmayan işçi sınıfı (proletarya). Üretimi gerçekleştiren sınıf proletaryadır. Buna karşılık, proletarya, yarattığı servetten, ancak kendi yaşamını sürdürebilecek kadar bir pay alır. Burjuvazi, ise, üretim araçlarına sahip olduğu için, işçilerin yarattığı toplumsal servetin büyük bir kısmına el koyar.

İnsanlık tarihinde sınıfların olmadığı bir dönem vardı. İlkel toplum döneminde, üretim araçları gelişmemiş olduğundan, üretimde toplumun ihtiyaçlarını aşan bir fazlalık ortaya çıkmıyordu. Üretim araçlarındaki gelişme ile birlikte işbölümü doğdu ve ilerledi. Böylece bir üretim fazlası ortaya çıktı. Bu üretim fazlasına, toplumda bir grup el koymaya başladı. Bu grup, daha önce bütün topluma ait olan üretim araçlarını da kendi özel mülkü haline getirdi. Bunun sonucunda sınıflar belirmeye başladı. Üretim araçlarını ellerine geçirenler, diğerlerini köle durumuna getirdiler. Bu gelişme köleci toplum düzeninin ortaya çıkması anlamına geliyordu.

Köleci toplumda varolan iki temel sınıf, köleler ve köle sahipleriydi. Bu toplum düzeni, kölelerin köle sahiplerine karşı yürüttükleri mücadeleler sonunda yıkıldı.

Köleci düzenin yıkılışından sonra, onun yerini feodalizm de denilen, derebeylik düzeni aldı. Bu toplumun temel sınıfları, yarı-köle durumunda bulunan, toprağa bağımlı serf denilen köylüler ile toprak ağaları sınıfı idi. Köylülerin toprak ağalarına karşı mücadelesi, feodal toplumun sonunu getirdi.

Feodalizmden sonra ortaya çıkan kapitalist toplum da, burjuva sınıfının işçi sınıfı üzerinde sömürü ve baskısına dayanan bir toplum düzeni oldu.

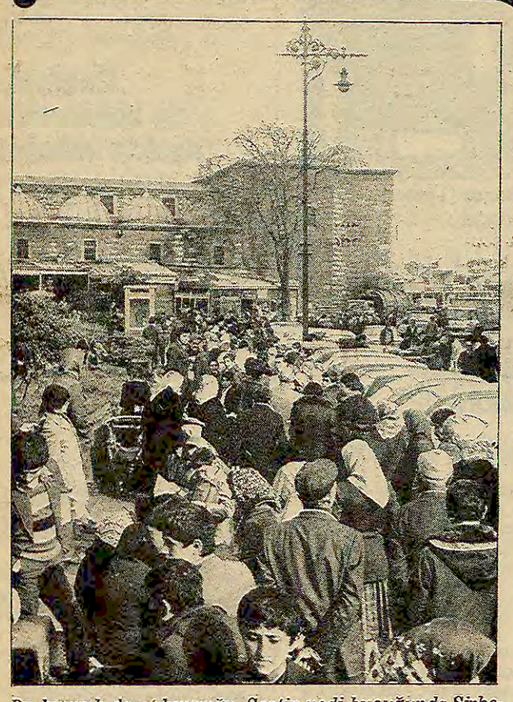
Kapitalist toplum, işçi sınıfının burjuvaziyi devirerek, proletarya iktidarını kurmasıyla yıkılacak ve kapitalist toplumun yerini sosyalist toplum alacaktır. Günümüzde birçok ülkede kapitalizm yıkılmış ve sosyalizm kurulmuştur. Sosyalist toplumda, proletarya, burjuvazi üzerinde diktatörlük uygulayarak sınıfların bulunmadığı komünist toplumu geçişi hazırlar.

HALKIN SESİ

GAZETEMİZİN SAHİBİ 45 MİLYON HALKTIR

Bornova—İZMİR

Teğmen erlere zulmetmekten zevk duyuyor

Bu kuyruk da et kuyruğu. Saatin yedi buçuğunda Sirkeci Et-Balık kurumu önünde bekleşen bu insanlar, kilosu 90 liradan bir parça et alacak da, beslenecekler.

Bizler Bornova Hacılarkırı Çavuş Talimgahında askerlik yapmakta olan erleriz. Gerici uygulamalar ve yönetmelikler yetmiyormuş gibi bir de teğmen Üzeyir Mendin'in zulmüne uğruyoruz. Teğmen Üzeyir tıpkı sadistler gibi gereksiz yere ve büyük bir zevkle sık sık erlere dayak atıyor. Teğmen Üzeyir, bunların yanında, akşam derslerinde bizlere Mussolini'yi, Hitler'i anlatıyor, onlara övgüler düzüyor. Hitler'in faşist polis teşkilâtı SS'lere övgüler düzüyor. Sabah koşularında erleri "Komando Geldi" diye bağırmaya zorluyor, halk türkülerini faşistlerin değiştirdiği tarzda söylettiriyor.

İstanbul

Örnek bir sağlık hizmeti

Abdurrahman Çoban İstanbul yakasında, çoğumuzun bilmediği Sultanahmet'te "İlkokul Öğrencileri ve Öğretmenleri Sağlık Merkezi" denen küçük, fakat temiz bir sağlık merkezi var. Burada tüm ilkokul ve orta dereceli okul öğrencileri ile tüm öğretmenler muayene ve tedavi olurlar.

Geçenlerde buraya muayene olmaya gitmiş bir öğretmen olarak, tüm Türkiye'deki sağlık kuruluşlarında hastaların muayene olmak için katlandıkları müşkülatı düşünerek, buradaki düzgün ve ahenkli işleyişe hayran olmamak mümkün değil. Kibar ve işinin ehli hastabakıcılar ve hemşireler yanında, yine işini ve mesleğini çok seven 17 doktorun, hastaların derdine deva için arı gibi çalışmaları kamu görevlileri olarak bizleri mutlu ediyor.

Edindiğimiz bilgiye göre bu hastanenin 17 doktoru varmış. 10 tanesi esas kadroda, 7 tanesi dernekten sağlanan cüzi bir para ile çalışıyorlarmış. Yine öğrendiğimize göre bu küçük hastanede 20'ye yakın servis röntgeninden, psikiyatri servisine kadar harıl harıl çalışmakta.

Hastane başhekimi babacan bir insan. Bir ara ışıklar kesildi muayene esnasında. Başhekimle koridorda karşılaştık ve hastalar topluca yanına yaklaşıp, "Doktor bey bir jeneratör alsanız olmaz mı?" diye sorduk. Başhekim bey jeneratör ve buna benzer eksikleri olduğunu, fakat ellerinde bunları alacak paraları olmadığını söyledi. Bu küçük sağlık merkezinin bir de küçük yardım derneği varmış, hastanenin ufak tefek eksiklerini karşılarmış.

Biz hastanemizin bağlı olduğu İstanbul Milli Eğitim Müdürlüğünden, hastanemizin eksiklerinin karşılanması için önayak olmasını bekliyoruz.

Pülümür—TUNCELİ

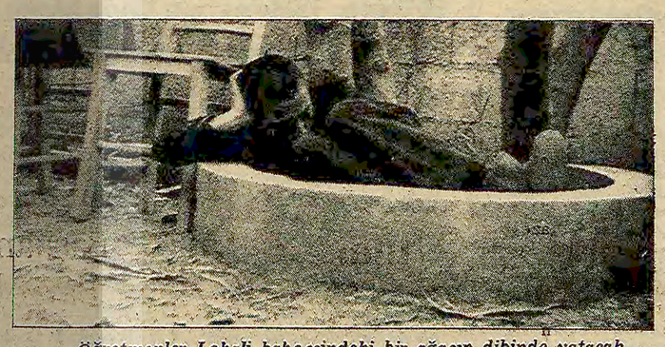
HALK İÇİN

Sadık Çimen

Halkım için doğdum halk için öleyim
Halk ile eleleyim neden ağaya patrona köleyim
Suyumuz yok okulumuz yok bizim
Canım kurban olsun gelsin sosyalizm
Her gün ağa patron işindeyim
Köyümüz bir dağ eteğinde köylüyüm
dağ başındayım
Halk için hak için gerçekler peşindeyim
Ah bozuk düzen elektrik seni çarpa
Yemeye ben bulamıyorum arpa
Bozuk düzen sen sana mezar kaz
Aydınlık gazetesi arzuhalimi dostlara böyle yaz.

Aydınlık meclisi

Öğretmenler Lokali bahçesindeki bir ağacın dibinde yatacak yer bulan bu halk çocuğunun resmini AYDINLIK MECLİSİ'ne gönderiyoruz. Bu çocuğun hali ne olacak?

Bu çocuğun hali ne olacak?

Fotoğraf Adana'dan gönderilmiş. Parklarda bankların, çimenlerin üstüne böyle kıvrılıp yatmış gençlere rastlarsınız. İstanbul'da köprüaltı bu evsiz barksız insanlarla doludur. Yoldan geçerken kiminiz acır, kiminiz serseri der geçer. İşte bu çocuk, milyonları bulan işsizler ordusunun bir mensubu. Ne mi olacak hali?

Biz bu genci tanımıyoruz, ama isterseniz ona hayalden bir yaşam kuralım. Bu genç köyde doğmuştur. Belki Sivas'ın bir köyünde, belki de başka bir yerde. Ailesi yoksuldur. Küçük bir toprağı vardır belki, ama bununla geçinemez. Belki de ağaya kaptırmıştır onu da. Çocuk da düşünmüş, büyük şehirlerde çok para var. Baksanıza şu televizyona. Nasıl da giyiniyorlar. Güzel güzel elbiseler, arabalar, lüks evler. Şehre gidince sanki hepsi onun olacak. Onun mu olacak gerçekten?

Şehre gelir 14 yaşında. Belki biraz daha erken. Belki evden kaçmıştır. Belki de ailesine ne hayaller kurdurmuş, iş güç sahibi olacağını, sonra onları da yanına alacağını, hepsini gül gibi geçindireceğini söylemiştir. Hatta "Bakarsınız okurum bile" demiştir. "Ama kardeşlerimi mutlaka okutacağım."

Bunlar romanlarda, hikâyelerde, filmlerde olur. Gerçek hayatta ise ... İşte bu genç: böyle bir suyu bitmiş havuzda yatacak. Gündüzleri "Kent var, Marlboro var abi" diye sigara satacak. Eh ayda bir kaç kere de polise yakalanıp haydin nezarete. Saçları kökünden kesilecek. Ellerine sopalarla vurulacak. Şöyle iyi bir sopa yedikten sonra "Bir daha yapacan mı?" diye sorulacak. "Vallah billah yapmayacağım" dese de, nasıl yapmasın. Yapacak... Marlboro, Kent satamazsa, hırsızlık yapacak, kirli işlere karışacak. "Ve işte toplumun posaları". Böyle diyecekler.

Toplumun posaları ya! Böyle bir düzen insanları posa haline getirip atıyor. Kimbilir kaç kez fabrika önünden, atölye önünden tersyüz olmuş, yeniden havuzuna dönmüştür.

Bu çocuk bu havuzda mı ölecek, yoksa hapiste mi, yoksa eceliyle değil de, vurularak mı bu rezillik bitecek?

Yok bu rezillik, çocuğun bu düzenin değişmesi için mücadele etmek gerektiğini anlamasıyla bitecek. İşte ancak o zaman bu çocuk böyle bir hayat yaşamayacak, gerçekleri anlayacak, halka, vatana adanmış şerefli bir ömür sürecek. İşte, sorunuzun bizce cevabı, bu çocuğun hali böyle de olabilir, öteki türlü de.

ANADOLU BASINI SESLENİYOR

SAMSUN Karadeniz Postası
7.4.1978 - SAMSUN

Belediye aranıyor

ÇEMİL BASKIN

. . . . . .

Şimdi Samsun'a bir adet belediye aranıyor...

Fırınlarımızın, bakkallarımızın, belediye otobüslerimizin, yolumuzdan, suyumuzdan, kanalizasyonumuzdan tutun da aklımıza ne gelirse hepsinin güncel koşullara göre çalışmalarla halkın yararına sunulması yüzüstü bırakılmıştır. Fırınlar denetimsiz, bakkallardaki malların fiyatlarının biri diğerine uymadığı gibi olağanüstü fahiş fiyatlarla yapılan satışlar elektrik, su, v.s. gibi konuların halkın hizmetine sunmak gibi çalışmalar artık tamamen hayal denecek kadar çalışmadan ve hizmetten uzak tutulmuştur.

Böyle giderse artık belediyenin varlığından bile şüphe etmeye başlayacağız galiba...

. . . . . .

Bu konuda meraklarımız arttı nedense...

Yine de söylemekten kendimizi alamıyoruz ki:

"Belediye nerede?"

KÜRŞADIN
5.4.1978 - AYDIN

Pazar yerlerinin küçük olması ihtiyaca cevap vermiyor

Nazilli ilçesinin önemli sorunlarından biri olan pazar yeri sorununun hâlâ çözümlenmemesinin kent halkını üzdüğü öğrenilmiştir.

Nazilli'de ilgililerce ihtiyaca cevap verecek kapasitede bir pazar yerinin yapılmaması, halkı çok zor durumda bırakmaktadır. Halk, ihtiyaçlarını karşılayabilmek için, ayrı ayrı yerlerde ve değişik günlerde kurulan pazarlarda zorluklarla karşılaşmaktadırlar.

Nüfus artışının yoğun olduğu Nazilli'de ihtiyacı karşılayabilecek bir pazar yerinin kurulması istenmektedir.

NURHAK
Herkesin Gazetesi
5.4.1978 ELAZIĞ

Elazığ Türkiye'nin en pahalı kenti

Son günlerde kentimizde suni fiyat artışları alabildiğine devam etmekte ve bu konuda haklı şikâyet ve sızlanmalar yoğunluk kazanmış bulunmaktadır.

Türkiye'nin en pahalı kenti olarak kabul edilen Elazığ'da yeterli ve köklü önlemlerin alınmadığının yanısıra bu konuda görülen alâkasızlığın bu durumun meydana gelmesinde başlıca etken olduğu ifade edilmektedir...

Kentin sokaklarında son günlerde yine yer yer biriken çöplerin kaldırılmadığı bir kısım mahallelerdeki sokaklarda taksi ve minibüs yazıhanelerinin açılmasına müsaade edildiği ve bu durumun ise her yönü ile çirkin bir manzara arzettiğinin bir şikâyet konusu bulunduğu bu hususta görevlilerin tutum ve davranışları kınanmaktadır.

Seçim öncesi çeşitli vaadlerde bulunup, işbaşına geldikten sonra bunları çoktan unutmuş görülenlerin yapılan bu keyfi tasarruflar karşısında derhal gerekli girişimlerde bulunmaları ve sorunlara beklenen çözümleri getirmeleri gerekmektedir.

KIRKLARELİ BELEDİYE BAŞKANLIĞINDAN

1- Belediyemize ait eski buzhanede mevcut bulunan 1 adet Dizel motor, 1 Adet Dizel Kompresör ile 3 Adet te grasso kompresör ve şartnameye ekli liste de belirtilen diğer aksamlarıyla birlikte özel şartnamesi dahilinde 2490 Sayılı kanunun 31 Nci Maddesi uyarınca kapalı zarf artırma usulüyle satılacaktır.
2- Satılacak motor ve diğer malzemelerin muhammen satış bedelleri 346.300 Lira olup geçici teminatları 18.000 Liradır.
3- Şartname hergün mesai saatleri dahilinde Belediye Yazı İşleri Müdürlüğünde görülebileceği gibi şartname ve malzemeleri belirten liste ücretsiz olarak postaylada istenebilir.
4- İhale 16.5.1978 Tarihine rastlayan Salı günü saat 10.00 da Encümen huzurunda yapılacaktır.
5- Taliplerin teklif mektupları ihale günü olan 16.5.1978 Tarihine rastlayan Salı günü saat 9.00 a kadar kabul edilir. (Postadaki gecikmeler dikkte alınmaz.) 20.4.1978

(Basın-15070-245

SİNOP BELEDİYE BAŞKANLIĞI LODERİN SATIŞ ŞARTNAMESİ

Belediyemize ait ekonomik ömrünü doldurmuş bulunan loder 2490 sayılı kanunun 31. maddesine göre„ kapalı zarf usulü ile satışı yapılacaktır.
1- Loderin muhammen bedeli 400.000.00 TL. dır.
2- Loderin muhammen bedeli % 7,5 üzerinden 30.000.00 TL. dır.
3- İhale 27.5.1978 tarihinde saat 14.00 de encümen huzurunda yapılacaktır.
4- Geçici teminat 27.5.1978 tarihine kadar, Belediye veznesine yatırılacaktır. (Saat 14.00 de kadar.)
5- İhalesonunda doğacak kanuni masraflar alıcıya aittir.
6- İhaleyi alan üzerinde kalan mah 15 gün içersinde gerekli kanuni işlemleri tamamlamak mecburiyetindedir.
7- Encümen ihaleyi istediğiene verip vermemekte serbesttir. Sürülen pey Encümence hattı lâyık görülmesze ihaleyi ertelemkte serbesttir.
8- İhalede doğacak anlaşmazlıkların mercii Sinop Mahkemeleridir.
9- İhaleye iştirak edenlerin ticaret odası belgeleri ile birlikte ihale saatinden bir saat evveline kadar teklif mektuplarını komisyona vermeleri gerekir.
Bu şartname dokuz maddeden ibarettir.

(Basın- 15581-246)

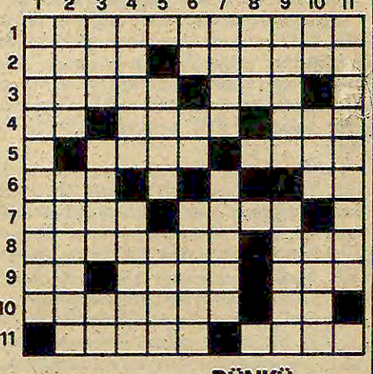
977/301
İLAN
İSTANBUL 12. ASLİYE HUKUK MAHKEMESİNDEN

Davacı Makruhi Çanakçıoğlu tarafından davalı Hasan Akar aleyhine açılan Sahih olmayan senedin iptali ve borçsuzluğun tesbiti davasında;
Şişli, Kocamansur Sokak. Şahin Apt. No: 50 Kat 4 de oturduğu bildirilmesine rağmen adresinde bulunmayan ve tebligat yapılamayan davacı MAKRUHİ ÇANAKÇIOĞLU'na yapılan soruşturmaya rağmen de tebligata sarih açık adresi tesbit olunmadığından ilanen tebligat yapılmasına karar verilmiştir. Adı geçen davacının duruşmanın bırakıldığı 24.5.978 saat 10 da mahkememiz duruşma salonunda bizzat hazır bulunması veya kendisini bir vekille temsilettirmesi ilanen tebliğ olunur...
Basın 3377-249

1978/315 T.
MENKUL MAL SATIŞ İLANI
KADIKÖY İCRA MEMURLUĞUNDAN

Mahçuz olup satılmasına karar verilen 17.000,00 lira muhammen değerinde 4 parça (bir Bünyan halı, bir sezak halı ve 2 İtalyan rokko Porselen 4 lü ve 6 ampüllü avize) halen bulundukları Kadıköy Bostancı Şenesen evler Kocayol Sok. No. 9 Soydemir Apt. Daire 29 da 8.5.1978 tarihinde açık artırma suretiyle saat 12.30 ila 12.50 arası satılacaktır. Bugün mahçuzlara muhammen değerinin %75 ni bulan fiat teklifi olmaz veya alıcı zuhur etmezse ikinci satışı 9.5.1978 günü aynı yer ve saatte icra edilecek bu kerre en yüksek fiat teklif edene ihale edilecektir. İlgilenenlerin satış gününde mahallinde bulunacak satış memuruna müracaatları ilan olunur. 10.4.1978
Kadıköy İcra M.
Basın 3380-248

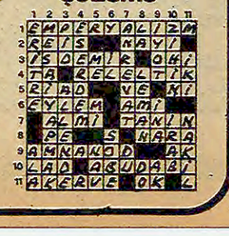
BULMACA

SOLDAN SAĞA: 1) Arsa spekülasyonu, plansızlık ve köyden kente hızlı göçün yarattığı ciddi boyutlarda olan bir sorun (iki kelime). 2) Bir şeyin üzerinde oyulmuş yol - Tersi Hıristiyan tapınağı. 3) Tersi Muş'un sık sık depremle sarsılan bir ilçesi. - Yanardağ akıntısı. 4) Paranın yarısı - Tersi bir erkek ismi - Tersi üzme. 5) İlçe - Başına bir harf gelirse gericilerin kadını bir mal olarak gören zihniyetleri sonucu ortaya çıkan aşağılatıcı ilişkiler. 6) Tersi çoğul eki - İnek sesi. 7) Meydan, saha - Düz olmayan, aksi. 8) Tersi kusur, hata - Yapma, yerine getirme. 9) Tersi bir nota - Parlamento koridorlarında, nüfuzlu çevrelerde çıkarcı bir siyaseti geçerli kılmaya çalışan topluluk, koridor - Tersi zil, çıngırak. 10) Federasyon halinde olan - Stronsiyumun simgesi. 11) Tersi negatif elektrod - Türkiye işçi sınıfının partisi.

YUKARIDAN AŞAĞIYA: 1) Çok sayıda kişinin güçlerini birleştirmeleriyle oluşturulan ekonomik örgüt. 2) Balık tutmaya yarar - Belirti. 3) Kutsal ışık, parıltı. - Tersi tarihi ilerleten biricik güç - Bir nota. 4) Bilgiçlik taslayan - Çok kötü, başbelası. 5) Çiçek koyulan kap. - Bir erkek ismi - Fırtına. 6) Tersi müzikte dur - Kimyada radyumun simgesi - Yemek kabı. 7) Norveç'in başkenti - Bakan. 8) Bir kıyı tipi. 9) Tersi elimizi yüzümüzü sildiğimiz - Sezdirmeyen, iki yüzlü. 10) Kimyada nikelin simgesi - Tersi bir meyva - Başkahk, ayrı. 11) Tersi Romanya Devlet Başkanı.

DÜNKÜ BULMACANIN ÇÖZÜMÜ

Ülkeler Bağımsızlık, Milletler Kurtuluş, Halklar Devrim istiyor

Çin Başbakanının, Kore Demokratik Halk Cumhuriyetini ziyareti sürüyor

Hua Guo-feng: "ABD, Güney Kore'deki bütün askerlerini ve silahlarını geri çekmelidir"

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Kore Demokratik Halk Cumhuriyetini resmen ziyaret etmekte olan Çin Komünist Partisi Başkanı ve Başbakan Hua Guo-feng, "ABD, Güney Kore'deki bütün askerlerini geri çekmeli ve iki ülkenin birleşmesi sağlanmalıdır" dedi.

Başkent Pyongyang'ta onuruna düzenlenen bir şölende konuşan Hua Guo-feng, "Kore'nin birliği Kore halkı tarafından halledilmeli ve hiç bir dış güç buna müdahale etmemelidir" dedi.

Hua Guo-feng daha sonra konuşmasına şöyle devam etti:

"Bu birliği sağlamak amacıyla öncelikle Birleşmiş Milletler Komutanlığı ve iki ülke arasında askerden arınmış bölgede bulunan BM Barış Gücü lağvedilmelidir. Ardından, ABD, Güney Kore'deki tüm askeri birliklerini, silahlarını ve savaş araçlarını geri çekmelidir.

"İki Kore yaratmak için oynanan bütün oyunlar sonunda başarısızlığa uğrayacaktır. Kore halkı ve Kore'nin gerçek Devlet Başkanı Kim İl Sung'un mücadelesi ile birleşik bir Kore kurulacağına inanıyoruz. Ancak Kore, Amerikan emperyalizmi ve Güney Kore'deki Cung Hee Park ve yandaşları yüzünden bugüne kadar bölünmüş olarak kalmıştır."

Sudan Devlet Başkanı Numeyri, Arap ülkeleri arasındaki görüş ayrılıklarını gidermeye, birliği sağlamaya çalışıyor. Numeyri, bir Arap zirvesinin toplanmasını ve Orta Doğu sorununda ortak bir tutumun saptanmasını istiyor

SUDAN DEVLET BAŞKANI NUMEYRİ BİR ARAP ZİRVESİ TOPLAMAK İÇİN ORTA DOĞU GEZİSİNE ÇIKTI

Somali Devlet Başkanı Siad Barre bugün Mısır'a gidiyor

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Sudan Devlet Başkanı Cafer El Numeyri, 4 Mayısta Mısır Devlet Başkanı Enver Sedat ile görüştü. Mısır'ın İskenderiye kentinde yapılan görüşmede, Arap ülkeleri arasındaki görüş ayrılıkları ele alındı ve bu ayrılıkların giderilmesinin yolları arandı.

Sudan Devlet Başkanı Numeyri, 5 Mayısta da Suriye'ye gitti. Birçok Orta Doğu ülkesini kapsayan bu gezinin amacı, Arap birliğini sağlamak ve Arap zirvesinin toplanması için gerekli zemini yaratmak. Siyasal gözlemciler, muhtemel iki ay içinde Sudan'ın başkenti Hartum'da zirvenin toplanabileceğini bildiriyorlar.

Öte yandan Somali Devlet Başkanı Siad Barre, bugün Mısır'a gidiyor. Barre, İskenderiye'de Enver Sedat ile görüşmelerde bulunacak. Sedat-Barre görüşmelerinde, Afrika ve Orta Doğu ile ilgili sorunların ve iki ülke arasında ilişkilerin ele alınacağı bildiriliyor.

Sudan'da siyasi mahkumlar affedildi

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Sudan hükümeti, Moskova yanlısı komünist partisinin cezaevinde bulunan 29 üyesini serbest bıraktı. Böylelikle Sudan'da siyasi mahkumkalmadığı açıklandı.

Başkan yardımcısı Abdül Kasım İbrahim, cezaevinden ayrılmadan önce, tutuklulara, devlete karşı girişecekleri yıkıcı hareketlerin adli bir şekilde cezalandırılacağı ihtarında bulundu.

Söz konusu parti, 1971 yılında Cafer El Numeyri hükümetine karşı bir darbe teşebbüsünde bulunmuş, ancak darbe bastırılmıştı. Hükümetin bu kararı ile Başkan Numeyri, ulusal birliği sağlamak yolunda kendisine karşı olan siyasilerle barışmak amacı taşımaktadır. 10 ay önce ilan edilen genel aftan 1300 siyasi mahkum yararalanmıştı.

Moskova yanlısı yeni Afganistan yönetimi bütün haberlere sansür koydu

● Yeni yönetim bütün telefon konuşmalarını dinliyor

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Geçen hafta Afganistan'da Moskova yanlısı subayların gerçekleştirdiği kanlı darbeden sonra kurulan yeni hükümet, Batılı gazetecilerin haberlerine sansür koydu.

UPI muhabiri, Afganistan'da sadece iki adet teleks cihazının bulunduğunu ve bunlardan birinin dış dünyaya bağlandığını bildirdi. Muhabir, bu cihazlara yeni yöneticilerin el koyduğunu haberine ekledi.

Öte yandan Afganistan dışına gönderilen haberler sansürden geçirilmektedir. Örneğin, "darbede 10 binden fazla insan öldürüldü" "darbe Sovyet yanlısıdır", "darbede Moskova'nın parmağı var" gibi cümleler haberlerden çıkarılmaktadır. Yabancı muhabirler izlenmekte, telefonları dinlenmekte ve istenildiği an konuşmaları kesilmektedir.

Uluslararası karayolu güvenlik günü dolayısıyla bir toplantı yapıldı

ANKARA (ANKA)

Uluslararası Karayolu Güvenlik Günü nedeniyle Ulaştırma Bakanlığında bir toplantı düzenlendi. Toplantıda konuşan Ulaştırma Bakanı Güneş Öngüt; karayolu güvenliğini sağlamak üzere yeni yasa tasarıları hazırlandığını söyledi. Cumhurbaşkanı Korutürk, dün Ulaştırma Bakanı Öngüt'ü kabul ederek bir süre görüştü. Korutürk, görüşmeden önce verdiği demeçte trafiğin ülkemizin önemli bir sorunu olduğunu belirtti.

Taylandlı subaylar İstanbul'da

İSTANBUL (AA)

Bir süreden beri Türkiye'de bulunan Tayland Milli Savunma Koleji mensuplarından oluşan 19 kişilik bir grup dün uçakla Ankara'dan İstanbul'a geldi.

Bir inceleme gezisine çıkan Korgeneral Sakbum Vboonyenetra başkanlığındaki Tayland Milli Savunma Koleji mensupları, bazı askeri kuruluşları ziyaret edecekler.

Fransız uçakları POLİSARİO gerillalarını bombaladı

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Fransız hükümeti, geçtiğimiz Çarşamba ve Perşembe günleri Batı Sahrasında bulunan ve bölgenin bağımsızlığı için mücadele eden POLİSARİO gerilla birliklerinin Fransız Jaguar savaş uçakları tarafından sürekli olarak bombalandığını açıkladı.

Diplomatik kaynaklar saldırının POLİSARİO birliklerinin Moritanya'daki Zuerate demir madenlerine yaptıkları saldırıya karşılık olarak düzenlendiğini bildirdiler.

Dünyada geçen hafta

Afganistan'da Moskova yanlısı kanlı darbe

Geçtiğimiz haftanın en önemli olayı hiç kuşkusuz Afganistan Devlet Başkanı Davud Han'ın Moskova yanlılarının tezgahladığı kanlı bir darbe ile devrilmesiydi. 12 bin kişinin öldürüldüğü bildirilen darbe sırasında Davud Han da çoluğu çocuğuyla birlikte katledildi. Sunday Telegraph gazetesi darbede KGB'nin rolü olduğunu belirtti. Darbe sırasında top, tank ve hafif silahların yanı sıra Sovyet MİG 21 uçakları da Kabil'i bombaladı.

Darbeden sonra Askeri Cunta, Rus Beşinci Kolu sahte Komünist Partisinin Genel Sekreteri Muhammed Taraki'yi Başbakanlığa getirdi.

Her yıl 200 subayını Rusya'da eğitim gördüğü Afganistan'da 3 bin Rus danışmanının bulunduğu belirtiliyor.

Afganistan'da meydana gelen darbe, Pakistan ve İran'da tedirginlik yarattı. Davud Han katledilmeden hemen önce 30 yıldır ilk kez Pakistan'la iyi ilişkiler kurmayı başarmıştı.

Öte yandan İslam Birliği Örgütü Afganistan'daki yeni yönetimi kınadı. İnsan haklarını savunan tüm kuruluşlarla İslam ülkelerini, Afganistan'da işlenen cinayetleri protesto etmeye çağırdı.

Uluslararası Af Örgütü ise yeni hükümete bir mesaj yollayarak siyasal düşüncelerinden ötürü insanların öldürülmesini kınadı ve bütün siyasal tutukluların serbest bırakılmasını istedi.

Afganistan'daki yeni yönetimi ilk tanıyan Rusya oldu. Onun ardından Polonya ve Çekoslovakya da yeni hükümeti tanıdılar.

İslam Ülkeleri Konferansı Türkiye'nin BM Güvenlik Konseyine adaylığını destekleme kararı aldı

9. İslam Ülkeleri Dışişleri Bakanları Konferansı çalışmalarını 28 Nisanda tamamladı. Konferans, 1979 yılı için Türkiye'nin Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyine adaylığını desteklemeyi kararlaştırdı. Adaylığı benimsenen ülkeler arasında Tunus ile Bengaldeş de var.

9. İslam Ülkeleri Konferansı "her çeşit sömürgeciliğe ve ırk ayrımı siyasetine karşı" mücadele edeceğini bir kere daha vurguladı.

İslam Konferansının Filistin sorununa ilişkin kararında, FKÖ'nün Filistin halkının tek meşru temsilcisi olduğu bir kere daha belirtildi. Birleşik Amerika, FKÖ'yü tanımaya çağrıldı. İsrail kuvvetlerinin Güney Lübnan'dan "derhal" çekilmesi istendi.

Birleşmiş Milletler Genel Sekreteri Kurt Waldheim'a SWAPO'nun verdiği bağımsızlık mücadelesinin desteklendiğini bildiren bir mesaj gönderildi.

Konferansta bir konuşma yapan Dışişleri Bakanı Gündüz Ökçün, 60 yıl önce emperyalistlere karşı ilk bağımsızlık savaşını vermiş olan Türkiye'nin Afrika sorunları karşısında duyarlı olduğunu söyledi.

Ökçün, Türkiye'nin yeni ekonomik düzen çalışmalarına katkıda bulunacak her türlü teşviki desteklemeye hazır olduğunu açıkladı. Gelişmekte olan ülkelerin amaçlarına ulaşmaları için birlikte hareket etmeleri gerektiğini söyledi. Dünyanın en hassa bölgelerinden birinden yer alması nedeniyle Türkiye'nin silahlanma yarışını endişe ile izlediğini belirtti.

Kore halkı "İki Kore" İstemiyor

Kuzey ve Güney Kore siyasal partilerinin ve kitle örgütlerinin temsilcilerinin katıldığı Ortak Nisan Konferansının 30. yıldönümünde, Kore'nin birleştirilmesini isteyen tüm yurtseverlere bir çağrı yayınlandı.

Anayurdun Birleştirilmesi İçin Demokratik Cephenin Merkez Komitesinin yayınladığı çağrıda, Kuzey ve Güneydeki tüm yurtseverlerin güçlerini birleştirilmeleri istendi. Bugün Kore'nin Amerikan emperyalistlerinin ve kukla Park Jung Hi kliğinin "iki Kore" siyaseti nedeniyle bölündüğü belirtildi. Bunun Kore ulusunun tarihindeki en büyük felaket ve yüzkarası olduğu ortaya kondu. Ülkesini gerçekten sevenler, ideoloji, ülkü ve sistem farklılıklarının üstüne çıkarak mili birliği sağlamaya çağırdı.

İngiliz Genelkurmay Başkanı Çin'de "Rusya ortak düşmanımız" deyince Moskova kızdı

Çin Halk Cumhuriyeti'ni ziyaret eden İngiltere Genelkurmay Başkanı Sir Neil Cameron'un Pekin'de verdiği demeç Moskova'nın bütün şimşeklerini üzerine çekmesine yolaçtı. Sir Neil Cameron, 1 Mayısta yaptığı konuşmada şöyle dedi: "Ülkelerimizin ortak bir düşmanı var: Sovyetler Birliği. Ülkelerimiz gittikçe birbirine yaklaşıyor. Bu iyi bir gelişme sayılmalıdır. Çünkü kapımızda, başkenti Moskova olan ortak bir düşmanımız var."

Bu demeçten rahatsız olan Kremlin yöneticileri hemen Pravda gazetesinde bir makale yayınladılar. Küstahça, Cameron'un kimin adına konuştuğunu sordular. İngiliz Genelkurmay Başkanının, Çinli subaylar önünde Rusya'ya karşı "kabadayılık" yaptığını iddia ettiler.

İngiltere Dışişleri Bakanı David Owen ise, Sir Neil Cameron'un demecenin, İngiltere-Rusya ilişkilerini etkilemeyeceği kanısında olduğunu açıkladı.

BM Güney Afrika'nın koşulsuz olarak Namibya'dan çekilmesi kararı aldı

Birleşmiş Milletler Genel Kurulu Namibya konusunda 10 gündür sürdürdüğü görüşmeleri geçtiğimiz hafta tamamladı.

3 Mayısta yapılan oylamada Güney Afrika'nın Namibya'dan koşulsuz olarak çekilmesi kararı alındı. Güney Afrika'ya ayrıca petrol ambargosu da dahil olmak üzere çeşitli ekonomik kısıtlamalar uygulanacak.

SWAPO Başkanı Sam Nujoma oylamadan sonra gazetecilere bir açıklama yaptı. Kendilerinin de katılacağı bir çözüm bulunana kadar silahlı mücadeleye devam edeceklerini söyledi. Nujoma sömürgecilerin oyunlarına izin vermeyeceklerini belirtti.

Rodezya'da "İç çözüm" çıkmaza girdi

Rodezya'da ırkçı Ian Smith rejimiyle üç teslimiyetçinin imzaladığı 'iç çözüm' anlaşmasında çatlaklar başgösterdi. Geçici hükümet olarak oluşturulan Yürütme Konseyi, Adelet Bakanı Byron Hove'un görevinden uzaklaştırılması üzerine bölündü. Hove, ırkçı polisin uyguladığı zulme karşı çıkan bir politikacı olarak tanınıyor.

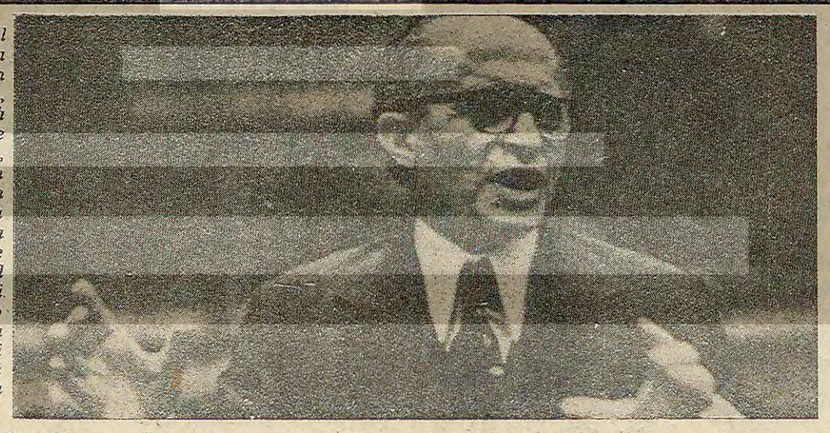
Kukla hükümet içinde iki teslimiyetçi, Muzoreva ile Chirau bu konuda birbirleriyle çelişkili açıklamalar yaptılar. Muzoreva, bu kararın kendisinin katılmadığı bir toplantıda alındığını ileri sürerken, Chirau kararın oybirliği ile alındığını iddia etti.

Zimbabve halkı ve uluslararası kamuoyu tarafından da reddedildiği için çok kötü duruma düşen Yürütme Konseyi, 3 Mayısta 4 saat süren bir toplantı yaptı. Toplantıda tartışılan konu Yurtsever Cepheydi. Toplantıdan sonra yayınlanan bildiride silahlı mücadeleye son verilmesi istendi. ZANU ve ZAPU örgütlerinin serbestçe faaliyet gösterebilecekleri açıklandı. Salisbury'de tutuklu bulunan 700'ü aşkın Yurtsever Cephe taraftarı serbest bırakıldı.

Öte yandan Yürütme Konseyi içinde çatlakların başgöstermesi üstüne Yurtsever Cephe bir bildiri yayınladı. Zimbabve'nin tek kurtuluş yolunun ırkçılarla anlaşmak değil emperyalistlere ve ırkçılara karşı sonuna kadar mücadele etmek olduğunu açıkladı.

ZANU Savunma Sekreteri Tongogara da gerillaların mücadeleyi hızlandıracaklarını ve kentlere doğru saldırıya geçeceklerini belirtti.

Son günlerin önemli bir gelişmesi de emperyalistlerin umutlarını bağladıkları Yurtsever Cephenin önderlerinden Nkomo'nun Salisbury'ye gelme teklifini reddetmesiydi. Emperyalistlerin Yurtsever Cepheyi bölme planları böylece suya düşüyordu.

İsrail Başbakanı Menahem Begin, Mısır'ı görüşmelere çağırırken, Filistin halkının meşru hakları ve işgal altındaki Arap toprakları konusundaki olumsuz tutumunu da sürdürüyor

İsrail Başbakanı Begin Mısır-İsrail görüşmelerinin yeniden başlaması çağrısında bulundu

DIŞ HABERLER SERVİSİ

İsrail Başbakanı Menahem Begin, Amerika'da Başkan Carter ve Dışişleri Bakanı Vance ile yaptığı görüşmelerden sonra, Mısır ile İsrail arasındaki görüşmelerin yeniden başlaması için çağrıda bulundu. Bununla birlikte Begin'in, bağımsız bir Filistin devletinin kurulması konusundaki olumsuz tutumunu sürdürdüğü bildiriliyor. Nitekim Begin, bu çağrısından bir gün önce, Chicago'da yaptığı bir konuşmada, 1967'de işgal ettikleri topraklardan kesinlikle çekilmeyeceklerini söyledi.

Bu arada İsrail Başbakanı, ABD'nin, Suudi Arabistan'a silah vermemesi gerektiğini ileri sürdü. York Ekonomi Kulübünde konuşan Begin, bu konuda şöyle dedi: "Suudi Arabistan'a uçak verildiği takdirde savaş tehlikesi artacaktır."

Öte yandan Senato Dış İlişkiler Komisyonunun, Suudi Arabistan'a uçak satışı konusundaki görüşmelere başladığı bildiriliyor. Komisyonda cereyan eden görüşmelerin seyri, Carter'ın, bu tasarıyı Senato Genel Kurulunda kabul ettirebileceğini göstermektedir.

Beyaz Saray sözcüleri bu konuda şöyle diyorlar:

"Sesten hızlı F-15 avcı uçaklarının Suudi Arabistan'a verilmesini reddetmek, petrol fiyatlarının yükselmesini önleme ve doların lider para durumunu koruması çabalarına darbe vuracaktır. Bu, vahim siyasi sonuçlara yol açar."

Suudi Arabistan Enerji Bakanı Yamani'nin "Washington Post" gazetesine verdiği demeç, Beyaz Sarayın bu korkusunu doğrulamaktadır.

Yamani, Amerikan gazetesine verdiği demeçte şöyle dedi:

"Eğer Washington, F-15'leri vermeyi reddederse, bu, Riyad'da bir Arap devletinin güvenliğinin ve dostluğunun zedelenmesi olarak değerlendirilecektir"

Filistin Kurtuluş Örgütü Başkanı Yaser Arafat

FKÖ: "BM ile sorunları şiddete baş vurmadan görüşmeler yoluyla çözeceğiz"

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Geçen hafta Birleşmiş Milletler askerleri ile Filistinli gerillalar arasında meydana gelen çatışmalar üzerine Filistin Kurtuluş Örgütü Enfarmasyon Dairesi Başkanı Yaser Abdu Rabbu bir demeç verdi. Yaser Abdu Rabbu, Filistinli gerillaların Birleşmiş Milletler hatlarından geçme hakkına sahip olduğunu, ancak Filistin Kurtuluş Örgütünün bu sorunu, şiddete başvurmadan BM yetkilileri ile görüşerek çözümlemek isteğini söyledi.

Filistin Kurtuluş Örgütü Enfarmasyon Dairesi Başkanı demecinde, BM Genel Sekreteri Kurt Waldheim'ın, BM askerlerinin FKÖ ile Lübnan hükümeti arasında 1969'da Kahire'de imzalanan anlaşmaya aykırı hareket etmeyeceklerini söylediğini hatırlattı. Abdu Rabbu, söz konusu anlaşmanın FKÖ'ye Güney Lübnan'ın Birleşmiş Milletler hatlarının gerisindeki bazı bölgelerinde üs kurma yetkisi yerdiğini sözlerine ekledi.

Rabbu şöyle dedi:

"Birleşmiş Milletlere bağlı kuvvetlerle çatışmak istemiyoruz. Gelecekte meydana gelebilecek bu tür olayları önlemek istiyoruz. Ancak Güneydeki bazı üslerle bağlantı kurmamıza Birleşmiş Milletler kuvvetleri engel olmamalıdır.

"Bu tür sorunları, Birleşmiş Milletler Barış Gücü ve Lübnan hükümeti ile işbirliği yaparak çözümleyecek, ancak aynı zamanda hak ve çıkarlarımızı koruyacağız."

İSVİÇRE BASINI AFGANİSTAN' DAKİ ASKERİ DARBE HAKKINDA NE DİYOR?

Günseli Özdemir Zürih'ten Bildiriyor

"Tages Anzeiger gazetesi 2 Mayıs

"... Yeni Devlet Başkanının görevi teslim alma törenlerinde hazır bulunan tek yabancı, Sovyet elçisi idi..."

"Sovyetler Birliği'nin Afganistan'da zafer kazandığı artık kesin olarak söylenebilir. Sayı bakımından önemsenmeyecek kadar az bir güce sahip olan Komünist Partisinin Genel Sekreterinin yeni hükümet başkanlığına getirilmesi, daha tahrip edilen Pala-taki kanlar temizlenmeden Moskova'nın yeni baylara temiz kağıdı vermesi... Bütün bunlar, Rusların, Çarlar zamanında da büyük bir etkiye sahip oldukları Afganistan'da bugüne kadar görülmemiş bir hakimiyete kavuştuklarını göstermektedir..."

"Bedner Naerichten" gazetesinden Bruno Schlaeppi'nin yorumu - 2 Mayıs

".. 30 yıl sürekli bir dostluk ve ittifak anlaşmasıyla Moskova'ya bağlı olmasına rağmen, öldürülen Davud, titizlikle bloksuz bir siyaset izlemeye karar veriyordu... Sovyetler tarım uzmanları ve subayların eğitimleri için büyük harcamalar yaparken, İranlı teknisyenler de ülkenin büyük sulama tesislerini gerçekleştirerek, Afganistan'ı yavaş yavaş yarı-modern bir tarım ülkesine dönüştürüyorlardı.

"Şurası açıktır ki, Davud genç subay ve mühendislerin eğitilmesinde Kremlin'e çok fazla etki imkanı bırakıyordu. Dağlık bölgelerden gelen haberlere göre, bunlar buradaki köylüleri Davud rejimine karşı kışkırtıyorlardı..

"... Muhammed Davud, Brejnev tarafından dikte edilen Asya için Kollektif Güvenlik Sistemini devamlı reddediyordu.. Hem de ülkesinin iktisadi bakımdan Kremlin'e bağımlı olmasına rağmen. Taraki'nin bu sistemi dış siyasetinin temeli yapması ne kadar zaman alır?..."

"Basler Nachrichten" gazetesinden 2 Mayıs

"... Darbenin yöneticileri 18 saat süren şiddetli çarpışmalardan sonra Devlet Başkanı Muhammed Davud'u, kardeşini ve danışmanı Naeem'i öldürdüler. Radyo Kabil'in bildirdiğine göre ayrıca Devlet Başkan Vekili Seyyid Abdül Elah, Savunma Bakanı Golam Haydar Rasuli, İçişleri Bakanı Abdülkadir ve Havakuvvetleri Komutanı General Muhammed Musa idam edildiler..."

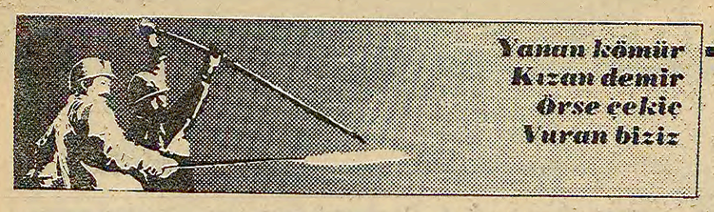
"Yeni Delhi'deki diplomatik çevrelerden belirtildiğine göre, Davud öldürülmeden önce 29 akraba ve çalışma arkadaşının idam edilmesini seyre zorladı.."

"Der Bund" gazetesinden 2 Mayıs

"... Sovyet Haber Ajansı TASS, Kabil radyosuna dayanarak yaptığı yayında yeni Başkan Taraki'yi 'mükemmel milli devrimci'olarak niteledi.

"...Kabil radyosunun son yayınlarında darbecilerin başı olduğu bildirilen General Abdülkadir'in adı geçmedi. Abdülkadir, Sovyetler Birliği'nde eğitim görmüştü...

"... Afganistan'da yeni iktidar sahipleri, geçtiğimiz perşembe günü tanınmış dini bir lider olan Muhammed Şah Afgani'yi idam ettirdiler. Şah Afgani dini bir partinin lideriydi. Halkı yeni rejime karşı kutsal bir savaşa çağırmıştı..."

-işçi sendika

TELRA'DAN 65 İŞÇİ 13.MADDEDEN ATILDI

İSTANBUL (ÖZEL)

İstanbul Mecidiyeköy'de kurulu Profilo Holding'e bağlı Telra Televizyon Fabrikasından Cuma günü, 65 işçinin çıkışının verildiği öğrenildi.

Cuma akşamüstü mesai saatinin sonuna doğru , işveren fabrikanın ilk yarısının yıllık izne ayrılmasını fırsat bilerek 65 işçinin 13. maddeden işten atıldığını bildirdi. İşçiler, sendikalarına başvuracaklarını söyleyerek çıkışlarını almayı reddettiler.

Daha sonra işçiler topluca Maden-İş 6. Bölge'ye gittiler. Sendika yetkilileri. Pazartesi günü gidip işverenle görüşeceklerini ve gerekenin yapılacağını işçilerin dağılmamasını söylediler.

Bilindiği gibi Telra Televizyon, Profilo Holding'e bağlıdır, asıl patron Jak Kamhi'dir.

Konuştuğumuz Telra işçileri şunları söylediler: "Patron, hammadde yokluğu sebebi ile işçi çıkarmak zorunda olduğunu söylüyor. Fakat biz, stokları olduğunu tahmin ediyoruz. En azından şimdilik mal var. Ayrıca, atılan bu 65 arkadaşımız, seçilerek atılmıştır. Çoğunluğu, devrimci, demokrat ilerici arkadaşlardır.Ve işimize dönmeye çalışacağız. Sendikaya gittiğimizde, bunu onlara da söyledik Bir temsilcimiz boşuna olur. Polisi yığarlar, güvenlik kuvvetlerini yığarlar, birşey elde edemezsiniz. 13. madde açık dedi. Biz de diyoruz ki, bu 13. madde açıksa ve bizim sendikamız da devrimci olduğunu söylüyorsa, neden bu 13. maddeye karşı mücadele etmiyor da her seferinde bize, yapacak şey yok deyip duruyor"

Baştemsilci : "13.Madde açık. Patron isterse atabilir" diyor. İşçilerse soruyor: "Öyleyse neden bu maddeye karşı mücadele etmiyorsunuz?"

TKP'nin gösterisi işçiler arasında tepkiyle karşılandı

1 Mayıs'ta "Rusya'ya övgüler düzdünüz" diyen

İŞÇİLER PROFİLO'DA REVİZYONİSTLERİN ÜSTÜNE YÜRÜDÜ

İSTANBUL (ÖZEL)

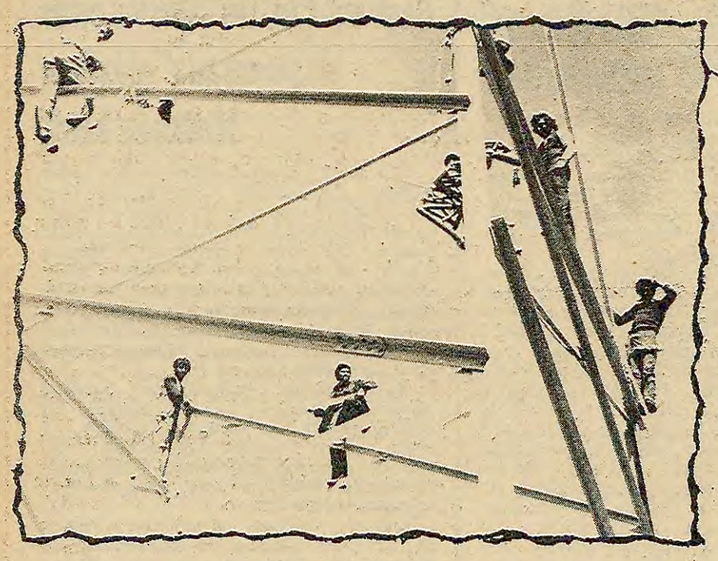
1 Mayıs'ın ertesi günü Profilo'nun demirhane bölümünde işçiler eski revizyonist temsilcilerden Raşit Birol'un üstüne yürüdüler. ve hesap sordular.

İşçiler " Bizi alana götürdünüz. Orda Rusya'ya TKP'ye övgüler düzdünüz. İşçilerin sorunları ile bunun ilgisi ne?" diyerek Raşit Birol'un etrafını sardılar. Bu eski revizyonist, işçilerin tepkisi karşısında ne diyeceğini şaşırdı. Demirhaneden almak istediği parçayı almadan kaçıp gitmek zorunda kaldı.

2000 işçinin çalıştığı Profilo fabrikasından 1 Mayıs gösterilerine ancak 50-60 kişi katılmıştı. Katılanların bir kısmı da revizyonizme tepki duyan işçilerdi. Onlar 1 Mayıs'ta TKP'nin gösterisiyle karşılaşınca revizyonistlerden daha çok nefret ettiler. Profilodaki olay bu nefreti göstermektedir.

Profilo deki son temsilcilik seçimlerinde Maden İş yöneticilerine uşaklık eden eski temsilciler devrilmişti. Revizyonizm bütün çabasına rağmen Profiloda taban yaratamamıştır

1 Mayıs'ta İGD'liler "TKP fabrikalarda" diye slogan attılar. Ancak görülüyor ki TKP'nin fabrikalarda zaten bir avuç olan güçleri de artık Profiloda olduğu gibi işçiler tarafından kovalanmakta ve kitle önüne çıkamamaktadır.

İŞÇİ Mİ, SİRK CAMBAZI MI?

YUSUF ÇELİK

Direkler dikilecek. Enerji hatları çekilecek. Bir yerden bir yere elektrik nakledilecek. Yeni bir bölge elektriğe kavuşacak. Motorlar çalışacak. Ama ne pahasına.

Türkiye Elektrik Kurumuna bağlı olarak çalışan işçilerin hayatları pamuk ipliğine bağlı. TEK (Türkiye Elektrik Kurumu) işi bir müteahhite veriyor. Müteahhitte hiç bir önlem almadan işçileri bu şartlarda çalıştırıyor.

Metrelerce yükseklikte hayatları dengelerini sağlayıp sağlayamamalarına bağlı. Gözü kararsa veya ayağı basacağı yeri bulamasa geride gözü yaşlı bir sürü insan bırakacaklar.

İşçilerinden Ekrem Şahin şöyle diyor:

"Biz hepimiz Orduluyuz. Gördüğünüz gibi bu tehlikeli işlerde çalışıyoruz. Ne yapalım? Başka iş bulamıyoruz. Şantiyelerde yatıp kalkıyoruz. Oraların nasıl yerler olduğunu siz daha iyi bilirsiniz."

4 aydan beri devamlı olarak işten çıkartılan Urfa'lı Bölge YSE'de çalışan toplam 1500 işçi işten çıkartıldıkları gün toplu olarak yürüyüş yaptılar.

Urfa YSE'den atılan işçiler haklarını çiğnetmeyecek

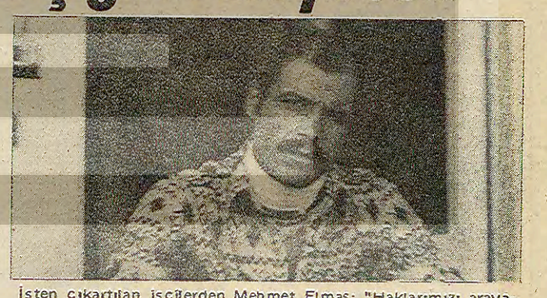
SEDAT ATİLLA

Urfa YSE'den 220 işçinin atıldığı haberi gazetemizde bir süre önce yayınlanmıştı. Son atılmalarla birlikte YSE'den atılanların sayısı 1500'ü geçti.

İşten atılan işçiler "Haklarımızı sonuna kadar arayacağız ' diyorlar. YSE İl Müdürü Mahmut Kaynarca ve şimdiki Müdür Ali Boran işçiler tarafından kıyımı yapmakla suçlanıyorlar.

YSE Sendikası Başkanı Ahmet Bayık bu konuda şunları söylüyor: "İşçilerimizin haklarını aramaya kararlıyız. Ancak bu ortamda fazla bir şey yapamıyoruz. Görüştüğümüz ilgililer, emrin ,bakanlıktan geldiğini söylüyorlar."

İşten atılan yüzlerce işçi, çoluk çocuklarıyla beraber işsizliğin ve açlığın kucağına itildiler.

İşten çıkartılan işçilerden Mehmet Elmas: "Haklarımızı arayacağız. Bize şimdi gerekçe olarak geçici işçiydiniz, onun için sizleri çıkardık deniyor. Peki iki seneden beri geçici işçi değilmiydik? Bu haksızlığa karşı mücadelemizi sonuna kadar sürdüreceğiz."

İKİ SENDİKA YENİ VERGİ TASARISINI ELEŞTİRDİ

ANKARA (AA)

Türkiye Banka ve Sigorta Şirketleri Mensupları Sendikaları Federasyonu (BAKSİF) ile Türkiye İş Bankası AŞ Mensupları Sendikası (TİBAŞ) yeni vergi kanunu tasarısının 77. maddesinin üçüncü fıkrasının hukuka aykırı olduğunu söyleyerek değiştirilmesini istediler.

Bugünkü uygulamaya göre, emekli olduğunda 600 bin lira kıdem tazminatı, yüz bin lira da emeklilik ikramiyesi alan bir işçinin eline 594 bin liralık istisna nedeniyle 696 bin lira geçeceği, yeni uygulama ile, aynı olanaklardan yararlanacak bir işçinin ,ancak 300-350 bin lira alabileceği ileri sürüldü.

örse çekiç

Gülay Kurnaz

Sovyetler Birliği'ne giden sendikacılarımıza mektup

Değerli sendikacılar,

Dün büyükçe bir grup halinde "eğitilmek üzere" Sovyetler Birliği'ne hareket ettiğinizi öğrendik.

Şimdi, yerleştirildiğiniz rahat otel odalarında dün havaalanındaki muhteşem karşılama törenini düşünmektesiniz belki. Doğrusu bu kadar itibardan biraz şaşırmış, ama pek de duygulanmıştınız. Sonra, dün geceki o nefis bale gösterisi! Ve yarın onurunuza verilecek olan ziyafet.

Bütün bunlar, 35 günlük eğitim programınızın sadece başlangıcı. 35 günlük eğitim programınızın sadece başlangıcı. 35 gün boyunca el üstünde tutulacak, büyük bir konukseverlikle ağırlanacaksınız. Yüzünden hiç gülümseme eksik olmayan rehberleriniz müze müze, cadde cadde gezdirecek sizi. Ama dolaştığınız caddelerin arka sokaklarında dönen döviz karaborsasından ve kadın ticaretinden haberiniz olmayacak. Gözetleme kulesi, tel örgülü toplama kamplarının yakınından bile geçmeyeceksiniz. Ev sahibi sendikacılar eşliğinde fabrikaları ziyaret edeceksiniz. Rakamlar sayılacak size. Üretim şu kadar, ücret bu kadar. Refah şöyle, huzur böyle denilecek. Güllük gülistanlık bir tablo çıkarılacak karşınıza. Ama kimse kalkıp da, sendika hakkı için, grev hakkı için mücadele eden işçilerden, akıl hastası diye hapishaneye kapatılan işçi önderlerinden, fabrikalarda cirit atan KGB ajanlarından, fişlenen işçilerden bahsetmeyecek. İçin için kaynayan Sovyet proletaryasıyla tanışamayacaksınız.

Ve bu yoğun gezi programının yanısıra, eğitim de göreceksiniz. Sovyet sendika ağaları size sınıf sendikacılığını öğretecekler.

Kısacası arkadaşlar, 35 günlük bu gezi boyunca, gözünüzü kamaştırmak, sizi etkilemek için ne mümkünse yapılacak.

Oturduğumuz köşeden bütün bunları nereden mi biliyoruz? Çünkü bütün bunlar, emperyalizm kadar eski yöntemlerdir arkadaşlar. Bu yöntemleri, sizi oraya yollayan örgütünüz DİSK'in bazı yöneticileri bizden daha iyi bilirler. Çünkü zamanında onlar bu yöntemlere karşı çıkmışlar, mücadele etmişlerdi.

1950'lerde, sendikacı kafileleri Washington yollarına dizilmişti. 10 yıl içinde 600 sendikacı eğitim ve görgü semineri için Amerika'ya gönderildi. O zaman da amaç aynıydı. Yeni yetişen sendikacılarımızın gözlerini "yeni dünya"nın sahte ışıklarıyla kamaştırmak. Ve gözleri kamaşmış bu sendikacılar vasıtasıyla işçi hareketini kontrol altına almaya çalışmak.

DİSK'i kuran sendikacılar, 1967'de, eğitim adı altında sürdürülen bu emperyalist faaliyeti mahkum etmişler ve Amerika'ya sendikacı gönderilmesine karşı çıkmışlardı. Şimdi onlar o günleri unuttular. Ve sendikacı trafiğini bizzat düzenlemeye koyuldular. Şimdi trafiğin yönü değişti. Ama amaç ve yöntem hiç değişmedi.

Sendikacı arkadaşlar,

O halde şimdi görev sizlere düşmektedir. Marksizm-Leninizm cilasının ardındaki emperyalist niyetleri doğru teşhis etmek. Moskova'dan kamaşmış gözlerle değil, gerçekleri daha iyi görmüş gözlerle dönmek. Ve eğitim adı altında yürütülen bu beyin yıkama faaliyetine karşı mücadele etmek.

Bilelim ki, emperyalist burjuvaziden sınıf sendikacılığı öğrenemeyiz. Kendi ülkelerinde işçi sınıfını ezenlerden sınıf sendikacılığı öğrenemeyiz. Brejnev'in sendikacıları bize ancak kendi sınıflarının sendikacılığını öğretebilirler.

Sınıf sendikacılığı mı öğrenmek istiyoruz? O halde, atalım elimize tutuşturulan o Bond çantaları! Gevşetelim kravatlarımızı biraz ve fabrikalara doğru yönelelim. Sınıf sendikacılığının ne olduğunu sınıftan öğrenmeye çalışalım.

Devrimci sendikacılık mı öğrenmek istiyoruz? İşçilere kulak verelim biraz. Onların öğrencisi olalım. Devrimci sendikacılığın ilkelerini sınıfın zengin tecrübelerini özümleyerek çıkartalım. İşçiler, sendikal demokrasiyi anlatsın bize örnekleriyle bir bir. Sınıfa hizmet etmek istiyorsak, her şeyden önce sınıfla birleşelim. Onlarla aynı hayatı, aynı duyguları ve aynı geleceği paylaşalım ve ülkemizin gerçeklerini araştıralım. İşçi sınıfımızın ihtiyacı böyle sendikacılar, böyle bilinçli sınıf önderleridir.

Burası Demirdağ İstasyonu...

Röportaj: H. ÇAĞLAR

BURADA, DEMİRİ AKDAĞ'DAN ÇIKARAN VE KIRIP VAGONA YÜKLEYEN İŞÇİLER ÇALIŞIR

● Patron cevherin parasını Ereğli Demir Çelikten yüzde 70 peşin alır. İşçi ücretleri ise 2 ayda bir ödenmez

● 20 kişiye 1 bidon su gönderirler. Temizliği de çay suyuyla yapar işçiler

● Ocakta Cevher-İş yetkili. Yeni sözleşme görüşmeleri sürüyor, işçiler hâlâ 76'nın bazı haklarını alamamışlar. "Batsın böyle sendikacılar" diyorlar

Burası Demirdağ İstasyonu. Burada demir yürekli maden işçileri, yaşlısıyla genciyle ocaktan indirilen stoklanmış madenleri kırıp vagonlara yüklerler. Aynı işçiler, derme çatma makine ve aletlerle Akdağ Maden Ocağından çıkarırlar bu cevheri.

Patron ocaktan çıkan cevherin parasını Ereğli Demir-Çelikten yüzde 70 peşin alır. Ama işçilerin ücretleri doğru dürüst iki ayda bir ödenmez. Para ödemek için gerekçe hazırdır: "Paralarınız gelmedi." Oysa patron Necati Akın'ın bu işçilerin sırtından kazandığı paraları Avrupalarda yediğini tüm Divriği halkı bilir.

Demirdağ İstasyonundayız. Saat 16 suları. İşçilerin paydos vakti. İşi bırakan işçiler teker teker geliyor. Renkleri demir madeni tozundan kırmızılaşmış, iş elbiselerinin rengini almış. Koğuşa yaklaşıyoruz, gözümüze bir yazı ilişiyor: "İşçi-köylü el ele mücadeleye; sömürüye son!" Evet, demiri sökenlerin yürekten söylediği bu çağrı mutlaka bir gün gerçekleşecek.

Bizi gören işçiler, daha ellerini yüzlerini yıkamadan yanımıza gelip hoşgeldin diyorlar. Koğuşta 20 kadar işçi var. Sorunlarını anlatmak ve konuşmak için hepsi birşeyler söylüyorlar. İşçilerin içi dolmuş. İlk sözü işçi temsilcisi Mehmet amca alıyor."Yazalım" diyor "herkes görsün, duysun ne şartlar altında çalıştığımızı, hükümeti de İstanbullusu da... Yakınımızda içme suyu yok. Arabayla başka yerlerden getiriyorlar. Şu anda 60'a yakın işçi çalışıyor, bir bidon su gönderiyorlar bize. Neredeyse Allahın suyunu da vermeyecekler."

Koğuşun aşçısı Ali dayı alıyor sözü. "Şu gördüğün tabakları" diyor "1964 yılından beri kullanıyoruz. Alüminyum tabakların rengi bile değişti. Bulaşıkları çaydan akan boz bulanık suyla yıkıyorum. Temizliğimizi de çay suyuyla yapıyoruz"

Karabelden çıkan bu Çaltı Çayı, Divriği Demirdağ İstasyonuna gelene kadar sayısız köyün pisliğini taşıyor. Cürek ve Asmaköprü Mahallelerinin lağım suları da bu çaya akıyor. Altta demir söken eller yıkanıyor. Her an hastalanma tehlikesi var. İlgilenen yok.

İşçi temsilcisi Mehmet amcanın oğlu da maden işçisi. Mahmut henüz askere bile gitmemiş. O da anlatıyor işçilerin dertlerini:

"Sabah kahvaltılarında bir paket sana yağı veriyorlar, 25 kişiye. Birkaç tane de zeytin. Bunun adı da kahvaltı oluyor. Kendi paramızla aç bırakılıyoruz"

İşte demiri sökenlerin beslenme şartları. Kışın ıspanak pırasa, yazın kuru fasulye, pilav. Başka çeşidi yoktur bunun. İşte bir tarafta üreten fakat aç yatan, bir tarafta hiç çalışmadan Avrupalarda yaşayan.

Orta yaşlı Halil ,söze giriyor. Hem iş elbisesini değiştiriyor hem konuşuyor:

"Işığımız da yok. Gaz lambası verdiler, gazyağı vermiyorlar. Mazot yakıyoruz lambada."

Koğuşun sıvasız duvarlarını gösteriyorlar hep birlikte. Karakıştan, fırtınadan korunmak için duvardaki deliklere kağıt tıkamışlar. Kafamızı yukarı kaldırdığımızda, çatıdaki deliklerden gökyüzü gözüküyor. Koğuşta soba var ama yakacak yok.

İşçi temsilcisi Mehmet amca anlatmaya devam ediyor:

"Koğuşlar beşer kişilik olması gerekirken 20 kişi kalıyoruz. Her an hastalanma tehlikemiz var. Kaza olma ihtimali çok olmasına rağmen bir ecza dolabımız bile yok. Bir kaza ihtimaline karşı burada devamlı bir araba bulunması gerekirken, patron bulundurmuyor. 1976'da arabamız devrildi. 8-9 kişi yaralandı, puantör öldü.Nasıl ölmesin ki. Koma halindeki yaralılar damperli kamyonla Divriğe taşındı. 1977' de ocaktan yuvarlanan kepçenin frenleri tutmuyordu. Operatörü Halil İbrahim komaya girdi. Ölümden tesadüfen kurtuldu."

Ocakta Türk-İş'e bağlı Cevher-İş Sendikası yetkili. Yeni toplusözleşme görüşmeleri devam ediyor. Ama işçiler hâlâ 1976'nın bir kısım haklarını, 1977'nin haklarını alamamışlar. "Batsın böyle sendikacılar" diyorlar.

Bir işçi ,ücret durumlarını anlatıyor:

"Asgari ücret 110 liraya çıkmadan 65 liraya çalışan işçiler vardı. Asgari ücret 110 lira oldu, patron kanunsuz olarak 5 lira sendika zammını da kesti. Geçen sene ücretlerin zamanında ödenmesi için direnişe geçtik. Sendikacılar ikinci gün öğleden sonra geldiler. Direnişimizi desteklemek için değil, bizi yatıştırmak için gelmişler. Hem de patronla birlikte, aynı arabayla gelmişler."

Bu sırada Cafer dayı cebinden bir kağıt parçası çıkartarak uzatıyor. 1977' nin sigorta primleri ödenmemiş. Patron kesinti yapmış ama primleri Sivas Sosyal Sigortalar Kurumuna ödememiş.

Bir işçi "bu dertler bitmez" diyor, "Yaz ama bir sonuç çıkmaz". Bunun üzerine bir tartışmadır başlıyor koğuşta. İşçi sınıfının bugüne dek verdiği mücadeleleri anlatıyoruz. Satılmış Tepeleri şehit veren Zonguldak maden işçilerini, Kanlı Pazarları, 15-16 Haziran mücadelelerini. Gözleri parıldayarak gülüyorlar.

Vakit geç. Yarın güneşle birlikte kalkıp yine demir tozu içinde maden kırıp vagona yükleyecekler. Belki daha bir öfkeli kıracaklar madeni.

İşçilerin yanından ayrılıyoruz Fakat Mehmet amcalar, Cafer dayılar, Haliller, Mahmutlar biliyorlar ki sevgili yurdumuz bir gün mutlaka aydınlık günlere çıkacaktır.

Türk-İş 8. Bölge Temsilcisi

"SSK HİZMETLERİ DÜZELTİLMEZSE, ANKARA'YA YÜRÜYECEĞİZ"

BURSA (THA)

Türk-İş 8 nci Bölge Temsilcisi Kadir Topuz, işçilerin Sosyal Sigortalar Kurumundan şikayetlerinin giderek arttığını açıklayarak "Şikayetlerimizin giderilmemesi halinde Ankara'ya yürüyüş yapmak zorunda kalacağız" dedi.

Sosyal Sigortalar Kurumunun başından sonuna kadar "Laçka" bir kuruluş haline geldiğini ileri süren Topuz, kuruluş yasasında bir değişiklik yapılmadan kurumun kendisinden beklenen hizmeti veremeyeceğini söyledi.

ÖRNEK NO: 63

KARTAL 1. İCRA MEM'

1978/210 Talimat

MENKULÜN AÇIK ARTIRMA İLANI

Bir borçtan dolayı hacizli ve aşağıda cins, miktar ve kıymetleri yazılı mallar satışa çıkarılmıştır.

Birinci arturması 10.5.1978 günü saat 13.30-13.45 de Maltepe Bağdat caddesi 238 de yapılacak ve o günü kıymetlerinin %75'ine istekli bulunmadığı takdirde 11.5.1978 günü aynı yer ve saatte 2. arturma yapılarak en çok fiyat verene satılacağı ve satış şartnamenin icra dosyasından görülebileceği, masrafı verildiği takdirde şartnamenin bir örneğinin isteyene gönderilebileceği, fazla bilgi almak isteyenlerin yukarıda yazılı dosya numarasıyla icra memurluğuna başvurmaları ilan olunur.

Muhanmen Kıymeti Lira	Kuruş	Adedi	Cinsi	Mahiyeti ve önemli nitelikleri
3000	00	Bir		Ayaklı Yeşil boyalı matkap 69755 numaralı
10000	00	Bir		Boron Bovari 95674 numaralı motoru yerli yapı testere demir kesmek için makine komple dinamolu
2000	00	İki		Markasız Tekerlekli Çok kullanılmış Kaynak makinesi beheri 1000 liradan
2000	00	Bir		Çift Taşlı Zımpara tası makinası
3000	00	Bir şekilde		Bir Şenyıl Marka Karpit makinesi ile büyük sanayi oksijen tüpü ile birlikte
1000	00	Bir		Sikilsan marka 574 sunta kesme makinası
500	00	Bir		Markasız küçük el elektrikli matkap
500	00	Bir		Star marka elektrikli 260 nolu el matkabı
500	00	Bir		Perles marka Taşlama motoru
500	00	Bir		Yeşil Renkte markasız el taşlama motoru
1000	00	Bir		Hönnecce - Bitter marka 897/72 nolu el matkabı
1000	00	Bir		" " " 583/358 " " "
500	00	Bir		Boru Pafta mengenesi 2 numara
2700	00	Elli dört adet		super corindon demir zımparalamak için zımpara taşı beheri 50 liradan
4000	00	Bir		Pash vaziyette çalışmaz sütunlu matkap
1500	00	Bir		Demir Üzerine monteli orta boy demir kesme kırmızı boyalı makas
1000	00	Bir		Yeşil Boyalı ufak boy matkap
34.700				

Basm-3397-250

ÇORUM BELEDİYE BAŞKANLIĞINDAN

Belediyemizce yaptırılacak olan Turistik Otel II. kısım ikmal inşaati 2490 sayılı kanunun 31 nci maddesine istinaden tanzim olunan şartnameleri dairesinde Kapalı Zarf usulüyle eksiltmeye konulmuştur. İşin keşif bedeli 12.307.401.- TL. olup geçici teminatı 382.975.- liradır. İhalesi 25.5.1978 Perşembe günü saat 15.30 da Belediyemiz Daimi Encümeni huzurunda yapılacaktır. Bu işe ait şartname ve diğer evraklar mesai saatleri dahilinde Belediye Fen İşleri Müdürlüğünde görülebilir. İhaleye iştirak etmek isteyenlerin 382.975.- TL. lık geçici teminatını, 1978 yılına ait Ticaret Odası Belgesini, müracaat dilekçesi ile birlikte (Eksiltme şartnamesinde belirtilen ve usulüne göre hazırlanmış bulunan) plan ve teçhizat beyannamesini, teknik personel beyannamesini, taahhüt beyannamesini, sermaye ve kredi imkanlarını bildiren örnek 2 ve 2 Anormlarına uygun mali durum bildirisini, banka referansını, (Referansın Bankaca mühürlü olması şarttır.). Bayındırlık Bakanlığından almış oldukları (B) grubundan keşif bedeli kadar işin eksiltmesine girebileceklerini gösterir müteahhitlik karnesini ibraz şartı ile, Belediyece teşekkül ettirilecek yeterlik Komisyonundan alacakları Yeterlik Belgesini teklif mektubları ile birlikte zarfa koymaları şarttır. İstekliler 2490 sayılı kanuna uygun olarak hazırlayacakları teklif mektublarını en geç ihale saatinden 1 saat öncesine kadar Encümen Başkanlığına vermiş olacaklardır. Yeterlik belgesinin alınması için Belediyeye yapılacak en son müracaat tarihi 22.5.1978 Pazartesi günü saat 17.30 a kadardır. Postada vaki gecikmeler dikkate alınmaz.

Basın-14956-244

Türkiye'de geçen hafta

1 MAYIS'A İŞÇİLER KATILMADI

Geçen hafta olduğu gibi bu hafta da en çok tartışılan konu, 1 Mayıs törenleri ve tören sonrası değerlendirmeler oldu.

Revizyonistlerin sesine kulak veren DİSK yönetiminin, çeşitli devrimci kuruluşları mitinge çağırmaması üzerine bazı sendikalar, bilim adamları, çeşitli demokratik kuruluşlar ve bazı siyasi partiler DİSK'in bu tutumunu kınadılar.

Böyle bir ortamda yapılan 1 Mayıs törenlerine işçi sınıfı rağbet etmedi. Revizyonistlerin etkin olduğu fabrikalarda bütün çabalara ve baskılara rağmen işçilerin büyük çoğunluğu törenlere katılmadı. Bugüne kadar bütün mücadelelere katılan fabrikalar bile yok denecek kadar az sayıda işçiyle temsil edildiler. Öte yandan bir grup CHPmilletvekilininCHP tarafından mitinge katılma kararı alınmadığı için kendi adlarına mitinge gitmeleri dikkat çekiciydi.

Alanda revizyonist gruplar işçi sınıfıyla ilgisi olmayan sloganlar atarken bazı azınlık gruplar da onları izledi. Bunun yanısıra 1 Mayıs mitinginde "Yaşasın Rusya" gibi halk düşmanı pankartların da taşındığı görülüyordu. Miting ertesindeki tartışmalar boyunca, "Yaşasın Rusya" sloganlarının ve pankartlarının dikkatlerden uzaklaştırılmak istendiği ise gözden kaçmadı.

Bu arada Ecevit İGD ve İKD'yi eleştiren, onların gerçek yüzünün açığa çıktığını belirten bir demeç yayınladı. DİSK yöneticileri ise, kendi sorumluluklarındaki mitingte sanki hiçbir şey olmamışçasına bir vurdumduymazlık içindeydiler.

Abdullah Baştürk bir gazeteye verdiği demeçte, mitingte atılan sloganların ülkede özgürlüklerin olmamasından doğduğunu söyleyerek, "TKP"lileri koruyan bir tutum aldı. Baştürk ayrıca, alanda işçi sınıfının bulunmadığını belirtenlerin işçi sınıfı düşmanları olduklarını iddia etti.

AP içinde "Milli Koalisyon" tartışmaları yoğunlaşıyor

Geçtiğimiz haftanın önemli siyasi gelişmelerinden biri de AP içinde "Milli Koalisyon" konusunda yoğunlaşan girişimlerdi.

Önce AP'nin ilçe teşkilatları seviyesinde ortaya çıkan "Milli Koalisyon" isteği daha sonra milletvekilleri ve senatörler tarafından da dile getirildi. AP Bitlis Senatörü Kamran İnan yanısıra AP Genel Başkan yardımcısı İsmail Hakkı Yıldırım da bu görüşü savundu. Genel Başkan yardımcısı sıfatını taşıyan bir AP'linin "Milli Koalisyon" istemesi, bu konudaki talebin ciddiyetini gösteriyordu.

Geçtiğimiz hafta içersinde eski "demokrat"lardan AP milletvekili Zeyyat Mandalinci ve Sebati Ataman da geniş tabanlı bir koalisyon istediklerini açıkladılar. Öğrenildiğine göre AP içersinde "Milli Koalisyon" isteyenlerin sayısı 50'yi buluyor. Bunlar arasında İzzet Akçal, Hilmi Dura, Ömer Lütfi Erzurumluoğlu, Münif İslamoğlu ile Hayrettin Erkmen de bulunuyorlar.

Hafta içinde yapılan Korutürk-Demirel görüşmesi, Cumhurbaşkanının iktidar-muhalefet gerginliğini çözmek amacıyla bizzat girişimde bulunmaya başladığı şeklinde yorumlandı. Ancak Demirel, Zeyyat Mandalinci'ye verdiği cevapta böyle bir koalisyonun karşısında olduğunu; açıkça ifade etti.

Siyasi çevrelerde "Milli Koalisyon" tartışmalarının giderek yoğunlaşması bekleniyor.

Ambargo askıda

Ambargonun kaldırılmasını tavsiye eden bir önerge geçen hafta içinde Amerikan Temsilciler Meclisi Uluslararası İlişkiler Komisyonunda kıl payı farkla kabul edildi. Komisyon kararının 17 aleyhte oya karşılık 18 oyla kabulünü Ecevit, "kritik bir denge" olarak niteledi.

Bu arada ambargo konusu Senato Dış İlişkiler Komisyonunda da ele alındı. Türkiye'ye uygulanan silah ambargosunun kalkmasından yana olan senatörler, Türkiye'nin Rusya'ya itildiğine dikkati çekerken, öteki konuşmacılar "Yunanistan'ı kaybederiz" endişesi içindeydiler.

Ambargo görüşmelerinin hangi tarihe ertelendiği anlaşılamadı. Birleşik Amerika Başkanı Carter'ın Nisan başında ambargoyu kaldırma vaadinin sürüncemede kalması Türkiye'de ve dünyada yankılar uyandırdı. Birçok Batılı gazete Ogarkov'un Türkiye'ye gelişiyle ambargo arasında ilişki kurarak bu ziyareti Amerika'ya bir uyarı olarak niteledi. Bazıları da bu temasları Türk hükümetinin şantajı olarak ele aldılar.

Türkiye'nin Washington Büyükelçisi Esenbel ise ambargo kalkmadıkça Kıbrıs sorunu çözülemez diyordu.

ECEVİT'İN BULGARİSTAN GEZİSİ VE BULGARLARIN ANLAMLI "KONUKSEVERLİĞİ"

Ecevit Bulgaristan'da Devlet Başkanı gibi karşılandı. Bol bol övgülerle şerefine tantanalı törenler yapıldı.

Jivkov, Ecevit'ten "Atatürk davasının bugünkü temsilcisi" diye sözederken, Edebiyat Cephesi adlı dergi, Ecevit'in üç şiirini yayınladı.

Büyük bir konukseverlik gösterisi yapan Bulgarlar, Ecevit'e mevsimin ilk havuz sefasını sundular. Ecevit ile Jivkov, Devlet Konuklar Evinin havuzunda birlikte yüzdüler. Bando eşliğinde yemekler verildi, Ecevit'in onuruna konserler düzenlendi. Ve Başbakan, bahçesindeki ormanda bülbüllerin öttüğü, kanaryaların uçtuğu ve geyiklerin gezindiği köşkte ağırlandı.

Bulgarların Ecevit'e gösterdikleri bu aşırı konukseverlik, dünya diplomatik çevrelerinde anlamlı karşılandı. Ecevit'in 'Bulgarlar herhangi bir siyasal koşula bağlama eğilimi göstermeksizin, bizimle işbirliğine önem veriyorlar" sözleri de bunu açıklamaya yeterli olmadı. Bulgarların Ecevit'e yaptıkları büyük tantana, belli siyasal amaçlara yönelik olarak değerlendirildi.

Nitekim Bulgaristan'la süren görüşmeler sırasında ele alınan ekonomik konularda istenilen sonuçlara ulaşılamadı. Görüşülen bütün sorunlardan ancak, Türkiye'nin Bulgaristan'a 11 milyon tutarındaki elektrik borcunun ertelenmesi sağlanabildi.

Öte yandan, transit vizesinin kaldırılması, TIR ulaştırmacılığı sorunu ve kaçakçılık sorunu gibi konular, çözümü sağlanamadan kaldılar.

Tarsus'lu "Yurtsever öğretmenler" Kongre öncesinde TÖB-DER'in bağımsızlığı ve öğretmenlerin birliğini istediler

TARSUS (ÖZEL)

TÖB-DER Tarsus Şubesinin Kongresi Mayıs ayı içinde yapılacak. Kongreden önce bir bildiri yayınlayan Tarsuslu Yurtsever öğretmenler, öğretmen kitlesinin örgütüne soğuk durduğunu, şube yönetiminin ise öğretmen kitlesinden kopuk olduğunu belirttikten sonra bunun nedenleri üzerinde durdular.

Yurtsever öğretmenler, örgüt içi demokrasinin yozlaştırılmış olmasının, öğretmenin ihtiyaçlarına cevap verilmemesinin ve öğretmenler arasında nifak sokulmasının sonucunda öğretmenin örgütünden uzaklaştığını açıklıyor.

Bütün bunları "Revizyonizmin hastalığı" olarak niteleyen Yurtsever öğretmenler, şube yönetiminin yiyici ve bölücü Genel Merkez doğrultusunda hareket ettiğini belirtiyorlar.

Grevli toplu sözleşmeli, sendika hakkı için mücadele ettiklerini, bağımsız bir TÖB-DER ve öğretmenlerin birliğinin sağlanmasını istediklerini söyleyen Yurtsever Öğretmenler, bu temelde bir ittifak savunuyor ve "öğretmenleri yurdumuzu Rusya'nın peşine takma hevesinde olanlara oy vermemeye bunlardan hesap sormaya" çağırıyorlar.

MTTB, 64 ilimizde Üniversiteye Giriş Deneme Sınavı yaptı

İSTANBUL ÖZEL

Milli Türk Talebe Birliği tarafından beşinci defa gerçekleştirilen Üniversiteye Giriş Deneme Sınavı 64 ilimizde yapıldı

Deneme Sınavı Komisyonundan yapılan açıklamaya göre, hükümetin ve ilgili Bakanlıkların sınav için geçen yıl tahsis ettikleri yerleri bu yıl tahsis etmemeleri üzerine, Komisyon sınavı tamamen kendi imkanlarıyla gerçekleştirdi.

80.000 öğrencinin katıldığı sınavın sonuçları bilgisayarda değerlendirildikten sonra 10 Haziranda basına iletilecek.

Açıklamada, ayrıca geçen yıl yapılan Deneme Sınavı birinci ve üçüncüsünün, devletin yaptığı Üniversitelerarası Seçme Sınavında da birinci ve üçüncü geldikleri bildirildi.

GERÇEĞİN IŞIĞINDA

Kükürt

Doğan Yurdakul

Mardin Bağımsız Milletvekili Sayın Nurettin Yılmaz, Aydınlık'a verdiği demecinde şöyle diyordu: "Türkiye'de Kürt yoktur diyebilecek aklı başında bir kişi tasavvur etmek güçtür."

Ama Türkiye'de aklı başında savcılar var. Herhangi bir yazıda "Kürt" kelimesi gördükleri zaman adamın ya ağır hapsini, ya da idamını istiyorlar.

Benim başıma ikisi de geldi. Aydınlık dergisinde Kürt kelimesini sarf ettiğim için hapsim de isteniyor, idamım da. Daha ilginç olduğu için idamdan sözedeyim.

Aydınlık'ın 74'üncü sayısında Şefik Hüsnü'nün 1926'da yazdığı "Türk-İngiliz Çatışması" yazısını yayınladığımız için hakkımızda dava açıldı. Savcı, Türk Ceza Kanununun 125'inci maddesi gereğince idamımızı istedi. Çünkü Şefik Hüsnü'nün yazısında "Kürt" kelimesi geçiyordu. İlk duruşmada savcıya 125'inci maddeyi mi yoksa 125 delâletiyle 172'inci maddeyi mi istiyorsunuz?" diye sorduk. Yani hukuk lisanıyla "Şefik Hüsnü'yü mü, beni mi asmak istiyorsunuz" demeye getirdik. İddianamede bu husus açık olmadığı için duruşma ertelendi!

Bu arada Metin Toker de aklı başındalar arasına katılmıştı ve bundan iki-üç ay önceki Not Defterinde şöyle diyordu: "Artık Türkiye'de Kürtlerin bulunduğu gerçeğini kabul etmeliyiz."

Ama savcılar ve ünlü "bilirkişiler" bu gerçeği kabul etmemekte ayak diremeye devam ediyorlar, Kürt kelimesini gördükleri her yazıdan dava açıyorlardı. Neredeyse içinde Kürt kelimesi geçiyor diye kükürt, kürtaj, püskürtmek gibi sözleri kullananların "kamu haklarını ırk mülahazasıyla ortadan kaldırmayı hedef tuttuğu ve milli duyguları yoketmek veya zayıflatmak için propaganda yaptığından üç yıla kadar hapsini" isteyecekler.

Nurettin Yılmaz şöyle devam ediyor: "Türkiye'de Kürt isyanı olacaktır diyorlar. Peki, Türkiye'de Kürt olmadığına göre bu isyanı kim çıkartacak?"

Savcılar ve bilirkişiler neredeyse adamın hoşlandığı müzik türünü araştıracaklar. "Kürdili hicazkâr" veya "Acem kürdi" makamlarından hoşlanıyorsa, "devlet topraklarının bir kısmını yabancı bir devletin hakimiyeti altına koymaya matuf fiil işlemesi nedeniyle ölüm cezasıyla cezalandırılmasına" karar verdirtecekler.

Ve Nurettin Yılmaz sözünü noktalıyor: "Devekuşunun kendisini kimsenin görmediğini sandığı gibi bunlar da zannederler ki Kürt yoktur deyince Kürt gerçekten kayboiacaktır."

Emperyalistler Doğuda Kürtlerle Türkleri birbirine kırdırmak için milli ayrılıkları körüklemiş, faşistler "Kürt isyanı var" yaygarası altında şehirleri yağmalamış, insanları katletmiş, bunların önemi yok.

Ama biz 45 milyonun birleşmesi için Kürtlerle Türklerin birlik olmasını, iki süper devlete karşı birleşmesini istemişiz. Değil mi ki, Kürt kelimesini sarfetmişiz, gelsin 125'inci madde, 142'nci madde.

Öyleyse şu maddeleri doya doya bir ihlal edelim: Kükürt, kürtaj, püskürtmek, kürdili hicazkâr, acem kürdi.

Akkuş TÖB-DER yönetimine "Yurtsever Öğretmen" grubunu destekleyenler seçildi

AKKUŞ (ÖZEL)

TÖB-DER Akkuş Şubesinin 3. Genel Kurul toplantısında Yurtsever Öğretmen grubu görüşlerini savunan öğretmenler yeniden yönetime seçildi.

Kongreyi bir konuşma ile açan Yönetim Kurulu Başkanı, bütün Türkiye öğretmenlerini emperyalizme, sosyal-emperyalizme, faşizme, revizyonizme karşı, bağımsızlık, demokrasi ve özgürlük mücadelesi için TÖB-DER saflarında birleşmeye çağırdı. Daha sonra şöyle devam etti: "Öğretmenlerin sorunları halkımızın sorunlarının bir parçasıdır. Ülkemiz emperyalizme bağlı yarı feodal, yarı-sömürge bir ülkedir. Bir yandan iki süper devletin özellikle Rus sosyal-emperyalistlerinin hegemonya ve tahakkümüne karşı, bir yandan da hayatın her alanında görülen orta çağın kalıntısı feodalizme karşı halkımızın vereceği mücadele milli demokratik devrimle çözüme ulaşacaktır" dedi.

Daha sonra yapılan konuşmalarda revizyonizmin ve maceracılığın öğretmen mücadelesine verdiği zararlar dile getirildi. Genel Merkezin, öğretmenlerin taleplerine sahip çıkmaması fesihçi ve ihraççı tavırları ve örgütü sosyal-emperyalizmin reklamını yapan bir kuruluş haline getirmesi kınandı.

Kongre birlik, beraberlik ve çoşkun bir hava içerisinde yönetim, denetim kurulunu ve genel merkez temsilciliğini seçti.

Necdet Esen: "Kuvayı milliye ruhu tazelenirse milli birlik ve beraberlik sağlanabilir"

ANKARA (ÖZEL)

Ankara Ticaret Odası tarafından düzenlenen vergi reformu seminerinde konuşan Yönetim Kurulu Başkanı Necdet Esen "Atatürk ilkeleri benimsenirse, kuvayı milliye ruhu tazelenirse, milli birlik ve beraberliğin sağlanacağına ve ülkenin barış ve huzura kavuşacağına inanıyoruz" dedi. Esen konuşmasında vergi yüzünün bütün vatandaşlar arasında ödeme güçleri oranında adil bir biçimde dağıtılması gerektiğini de savunarak tarım sektörünü de vergilendirecek bir stopaj sisteminin getirilmesini, muafiyet ve istisnaların gittikçe daraltılarak kaldırılmasını istedi.

Daha sonra konuşan Maliye Bakanı Ziya Müezzinoğlu, bugünkü vergi sisteminin gelir dağılımındaki adaletsizliği artırdığını ve ekonomiye yön verme niteliğini yitirdiğini belirtti. Bugünkü vergi sisteminin kamu harcamalarını bile karşılamaktan uzak olduğunu söyleyen Müezzinoğlu vergi reformunun kaçınılmaz olduğunu söyledi. Vergi reformunun amacının kamu gelirlerini artırmak olduğunu söyleyen Müezzinoğlu, bunun yalnızca kamu değil yerel yönetimlerin gelirlerini de saptırdığını söyleyerek vergi reformunun gerçek anlamda çalışması için mali denge vergisinin vergi sisteminden çıkarılmasını, istihsal ve değer vergisinin kaldırılması ve katma değer vergisine geçmenin zorunlu olduğunu savundu.

Başbakan Bülent Ecevit, vergi reformu semineri dolayısıyla Ankara Ticaret Odası Başkanı Necdet Esen'e gönderdiği mesajda şöyle dedi:

"Çağdaş vergicilik anlayışına ve bu alandaki anayasa ilkelerine birçok bakımdan uymayan vergi sistemimiz, büyük ölçüde geçerliliğini yitirmiştir. Çünkü vergi, bugün ülkemizde olduğu gibi, yalnız devlete gelir sağlayan bir araç değildir."

ROMANYA İLE YAPILAN PROTOKOL ANLAŞMASI ONAYLANDI

ANKARA (AA)

Türk-Romen Karma Komisyonunun 21-25 Ekim 1977 tarihleri arasında Bükreş'te yapılan 4. Dönem toplantısında imzalanan protokol, Bakanlar Kurulunca onaylandı.

Resmi Gazetede dün yayınlanan protokole göre, iki ülke arasında işbirliği ile Orta Anadolu'da bir rafineri yapılacak, Yumurtalık limanı ile Kırıkkale arasında bir petrol boru hattı inşa edilecektir.

Ayrıca Beypazarı havzasında linyit için jeolojik sondajlar yapılması konusunda görüşmeler devam ettirilecektir. Bu arada protokolde, Mazıdağ havzasında fosfat yataklarının değerlendirilmesi, Akkuyu'da için Merkezi ısıtma ve elektrik kombine güç santrali inşası için işbirliği yapılacaktır.

Kağıt hamuru ve kağıt sanayisi için bir su arıtma tesisi Türkiye'de tavukçuluk komple tesisi, Sodyum kromat tesisi kurulması için anlaşma sağlayan protokolde, iki ülke arasındaki ticaret hacminin geliştirilmesi için çalışmaların sürdürüleceği belirlenmiştir.

GAZETE BAYİLERİ ANLATIYOR (11)

Röportaj: ŞENOL KONUKÇU

Nafiz Güner

"Biz bayiler bütün fikirden gazeteleri ve dergileri rahatça satabilmeliyiz."

"Kazancımız kışın idare etmiyor, yazın da kıtkanaat geçiniyoruz"

"Sendika dernek gibi birşeyler kurulursa iyi olur"

Galata köprüsünde 15 senelik bir bayi kulübesi var. Burada Gümüşhaneli Nafiz Günel ile iki arkadaşı çalışıp ekmek parası kazanıyorlar. Görüşmek için gittiğimizde Nafiz Günel vardı. Bize şunları anlattı.

"Sabah 6'dan, akşam 8'e kadar çalışıyorum Yazın ise son vapur 11'de kalktığı için gece 11'e kadar çalışıyoruz. Kazancımız kışın idare etmiyor. Yazın da kıt kanaat geçiniyoruz. Köprü belediyesine bu kulübe için kira veriyoruz. Belediye kitapları sergilememizi engelliyor.

"Komandolar devrimci gazeteleri satmamamız için baskı yapıyorlar. 3 ay kadar önce de kendine solcuyum diyen bir grup, sağ kitapları satma diye baskı yaptı. Biz bayiler bütün fikirden gazeteleri ve dergileri rahatça satabilmeliyiz. Herkes istediğini alır okur. Biz burada ekmek parası kazanıyoruz. Sendika dernek gibi birşey kurulursa iyi olur. Haklarımızı alırız. Devlet hiçbir imkan sağlamıyor. Ancak torpilli olanlar imkan sağlıyabiliyor."

BUPAZAR...

Mecliste bir sanat tartışması

M.IŞIK SAL

Günlerden 3 Nisan Çarşamba. Kürsüde Denizli CHP Milletvekili Mustafa Gazalcı.

MUSTAFA GAZALCI — .... Egemen sınıfların tüyler ürpertici bir biçimde öldürtükleri büyük sanatçı Sabahattin Ali dosyasını incelemiş, bu konudaki usulsüzlükleri ortaya çıkarmıştır. Türk Dil Kurumu Üyesi.... (AP sıralarından "Utan. utan" sesleri, gürültüler)

MUSTAFA GAZALCI (Devamla) — Türk Dil Kurumu Üyesi Sabahattin Ali büyük bir sanatçıdır. (CHP sıralarından "Müdahalelere seyirci kalıyorsunuz" sesleri)

BAŞKAN — Aldırmaya imkan yok (AP ve CHP sıralarından gürültüler)

MUSTAFA GAZALCI (Devamla) — Türk Dil... (AP sıralarından gürültüler)

BAŞKAN — Sayın Gazalcı, Sayın Gazalcı, Sayın Gazalcı, Sayın Gazalcı... (AP sıralarından gürültüler)

MEHMET ÖZUTKU (AP Afyon) — Burada komünizm propagandası yapıyor.

BAŞKAN — Lütfen oturun yerinize.

MUSTAFA GAZALCI (Devamla) — Sabahattin büyük bir sanatçıdır. Tekrar ediyorum...

BAŞKAN — Oturun lütfen. Sayın Gazalcı, Sayın Gazalcı, ben baştan size rica ettim, daha mülayim bir ifade kullanın. Süreniz de dolmuştur, lütfen sözünüzü bağlayın. (AP sıralarından gürültüler, CHP sıralarından "susturun bunları" sesleri) Ne yapalım, aynı grup da öbür tarafa aynı şeyi yapıyor. Lütfen oturun, konuşmasını bitirsin (AP sıralarından gürültüler)

MEHMET ÖZUTKU (AP Afyon) — Sabahattin Ali'nin piçi...

BAŞKAN — Sayın Gazalcı, lütfen sözünüzü bağlayın.

İHSAN ATAÖV (AP Antalya) — Hayvan, eşek oğlu eşek, Allah kahretsin sizi.

MUSTAFA GAZALCI (Devamla) — Efendim, "Sabahattin Ali'nin piçi" diyen o üyeye sesleniyorum. Ben Sabahattin Ali'nin sanatıyla, sanatçılığıyla övünüyorum.

MUSTAFA GAZALCI (Devamla) — ... 1970 yılında Türk Hukuk Kurumu tarafından yılın hukukçusu seçilmiştir.

BAŞKAN — Sözünüzü bağlayın Sayın Gazalcı. Sayın Gazalcı sözünüzü bağlayın. (Gürültüler). (Başkanın tokmağı vurması)

(CHP sıralarından "Hoşt" sesleri)

MEHMET ÖZUTKU (AP Afyon) — Komünist köpeklere hoşt.

HAYRETTİN UYSAL (CHP Sakarya) — Susturun şunu lütfen efendim.

BAŞKAN — (Başkanın tokmağı vurması) Yerinize oturun. Lütfen sizler de oturun efendim.

Sayın Gazalcı lütfen bitirin konuşmanızı. Bağlayın lütfen sözünüzü.

... Ve başkanın bu müdahelesiyle Meclisteki bir sanat tartışması daha sona eriyor.

Hazırlayan: M. TÜTÜNCÜBAŞI

BASINDAN SEÇMELER

Geçtiğimiz günlerde Moskova radyosunda Türkiye İşçi Köylü Partisine ve Doğu Perinçek'e hücum eden bir yorum yayınlandı. Moskova radyosunun çoktan beri Türkiye'ye ilişkin hemen her yayımında içişlerimize burnunu soktuğu biliniyor. Türkiye İşçi Köylü Partisi hakkındaki bu yayın, Moskova radyosunun ülkemizin içişlerine karışarak giriştiği küstahça yorumlardan biri olarak değerlendirildi

Öte yandan Moskova radyosunun şimdiye kadar adını vererek saldırdığı devrimci bir Partinin çok nadir olduğu bilindiğinden, Türkiye İşçi Köylü Partisinin açıkça adı belirtilerek hücum edilmesi konunun dikkati çeken diğer bir yönünü gözler önüne seriyordu.

Moskova radyosunun yorumunu aynen yayınlıyoruz.

"TÜRKİYE MAOCULARI GERÇEĞİ TERS GÖSTERİYORLAR

Bilindiği gibi geçen ocak ayında Türkiye'de Mao yanlılarından oluşan Türkiye İşçi Köylü Partisi adı altında bir partinin kurulduğu açıklanmıştı. Ülkenin ilerici çevreleri, yine o zaman, partinin programını öğrendikten sonra, yeni partinin ne işçi ne de köylü partisi olduğunu belirttiler.

Gerçekten de, partinin lideri Doğu Perinçek'in partiyi kuranlar adına yaptığı açıklamada, partinin , Sovyetler Birliği ile ekonomik işbirliğine karşı olduğu, çünkü, bu işbirliğinin güya yalnız Sovyetler Birliği için elverişli olduğu vurgulanıyordu.

Bu gibi Sovyet düşmanı iftiralar, Pekin propagandasının konularındandır. Bu nedenledir ki, Türk-Sovyet ekonomik işbirliğinin amaçlarını ters gösteren Türk Maocularının da bunu benimsemeleri hiç de şaşılacak bir şey değildir.

Bilindiği gibi , 1967 anlaşması çerçevesi içinde, Sovyet yardımı ile Türkiye'de bazı büyük sanayi tesisleri kurulmuştur. Bunların en büyükleri, İskenderun Demir Çelik Tesisleri ve Seydişehir Alüminyum Tesisleridir. Türkiye'de her zaman çelik sıkıntısı duyulmaktadır. Çünkü, faaliyetteki fabrikalar, ülkenin ihtiyaçlarını karşılıyacak durumda değildir. Bu durumda, Sovyetler'in maddi ve teknik yardımı ile İskenderun Demir Çelik Tesislerinin kurulmasının önemi kolayca anlaşılabilir. Bu tesisin yapımı, Türkiye'nin beş yıllık planında bir numaralı hedef olarak nitelendirilmişti.

Sovyet yardımı ile kurulan Seydişehir tesisi de, Türkiye'nin ilk alüminyum tesisi olmuştur. Bunda önce Türkiye, alüminyumu dışarıdan getirterek döviz harcamak zorunda idi. Alüminyum kullanan birçok işletme ve sanayi dalı da dış piyasaya ve uluslararası konjontüre bağlı kalıyordu. Oysa Seydişehir tesisi, ülkenin alüminyum ihtiyacını karşılıyor, üstelik Türkiye, ürettiği alüminyumun bir bölümünü ihraç edebilmektedir.

Bu iki fabrika, Sovyet yardımı ile kurulan diğer bütün tesisler gibi, Türk Devletinin malı ve devlet sektörüne bağlı olup ülkenin ekonomisini sağlamlaştırmaktadır. Gerçekler böyle olduktan sonra Sovyet Türk ekonomik işbirliğinin yalnız Sovyetler Birliği için elverişli olduğu ve Türk ekonomisinin belli başlı dallarında "Rusların ağırlığına yol açtığı iddialarının değeri ne olabilir. Tam tersine, Sovyetler Birliği ile işbirliği, Türk ulusunun belli başlı ekonomi dallarını denetimine alarak, ekonomiyi ve para sistemini dış dünyaya bağımlılıktan kurtarmasına, Türk Devletinin, ekonomik bağımsızlığını sağlamlaştırmasına yardım etmektedir.

Türk Maoculanının Sovyet aleyhtarı iddiaları, yalnız ekonomiyi değil, politikayı da kapsıyor. Türkiye'deki Mao yanlıları, NATO ve Pekin propagandası ile ağız birliği yaparak, "Sovyet tehdidi" uydurmalarını ortaya atıyor ve böylece Türk kamuoyunun dikkatini, emperyalist NATO blokunun körüklediği, silahlanma yarışı politikasından çekmek istiyor.

Öte yandan Türkiye halkı, Türk işçi ve köylüleri halklar arasında barış ve dostluk mücadelesinin, silahsızlanma mücadelesinin öncüsü olan Sovyetler Birliği ile iyi komşuluk ilişkilerinin gün geçtikçe sağlamlaştığını görüyorlar. şurası muhakkak ki, Doğu Perinçek'in partisinin ortaya attığı "Sovyet tehdidi" uydurmalarının Sovyetler Birliği ile barış içinde dostça yaşamak isteyen Türkiye halkının çıkarları ile hiç bir ilişkisi yoktur.

Türkiye yi saran şiddet hareketleri bugün ülke için bir afet olmuştur. İleri fikirli işçiler, demokrat aydınlar ve öğrenciler, bu hareketlerin kurbanı oluyorlar, Türk gazetelerinin yazdıklarına göre, bu hareketlerin asıl suçluları, aşırı sağcı unsurlar ve Maoculardır.

Gördüğünüz gibi, yeni kurulan parti ve onun lideri Perinçek, faşizm yanlısı koyu gerici güçlerle birlik olmaktadır. Bu da Türkiye İşçi Köylü Partisi denen partinin, özü bakımından, işçi ve köylü düşmanı olduğunu bir kez daha gösteriyor.

Moskova Radyosu

AYANCIK SAĞLIK MERKEZİ BAŞTABİBLİĞİNDEN

Aşağıda muhammen bedel ve geçici teminatı yazılı maddelerin yapılan ihalesinde taliplisi çıkmadığından 2490 sayılı kanunun 43ncü maddesi gereğince eksiltme ve ihalesi 10 gün müddetle temdit edilmiştir.

CİNSİ	MİKTARI	Muhammen Bedeli LİRA	Geçici Teminatı LİRA
Sığır eti Kemikli	400 Kilo	22000	1650
Sığır eti Kemiksiz	400 "	26000	1950
Koyun eti	400 "	30000	2250
23 Kalem Bakkaliye)		43155	3237
Yiyecek maddeleri)			
21 Kalem Yaş ve Kuru)		20895	1556
Sebze ve Meyva)			
Ekmek	2800 "	15540	1156
21 Kalem ilaç ve)			
Pansuman malzemesi)		25000	1875

Vasıf ve şartlar tatil günleri hariç her gün sağlık merkezinde görülebilir.

Eksiltme ve ihalesi 18 Mayıs 1978 Perşembe günü saat 10.00'da Sağlık Merkezi Baştabiblik odasında yapılacaktır.

İsteklilerin teklif mektuplarını ihale saatından bir saat evvel makbuz karşılığı Satınalma Komisyonu başkanlığına vermeleri şarttır.

Basın-15653-247

Çocuk programları yetersiz kalıyor...

Gülseli İnal

Türkiye'de televizyon yayın süreci boyunca, her gün yarım saatin çocuk programlarına ayrılması, kuşkusuz çocuğun toplumdaki yerinin ne kadar önemli olduğunu kanıtlıyor. Ancak çocuklar için yapılan bu programlara bir göz atarsak, çocuğu eğitmekten çok eğlendirme ve kafasını gereksiz şeylerle doldurma amaçlarını taşıdığını hemen görürüz. Tutarlı çocuk programları parmakla sayılacak kadar azdır.

Yaklaşık iki aydır, her onbeş günde bir pazartesi günleri "EVRENDE İKİ KONU" adı altında ekranlara gelen yapım hemen hemen en olumlu çocuk programı olarak gösterilebilir. Bu yapımda yer alan kitap tanıtma bölümü, çocuğa kitabı sevdirme, onu kitap okumaya itme açısından oldukça yararlıdır. Ayrıca çocuklardan gelen ürünlerin

Ağlatan Pinokyo

sergilenmesi, onların resimlerinin, öykülerinin, karikatürlerinin ekranda gösterilmesi, çocuk psikolojisi açısından yapıcı, özendirici bir öğe olarak karşımıza çıkar. Ekranda ürünlerini gören çocuk, kendine güvenecek, giderek kişiliğinin gelişmesi sağlanacaktır.

Salı günleri çocukların izlediği "PİNOKYO", haksızlıklara uğrayan, büyükler arasında hep ezilen bir kuklanın serüvenlerini anlatır. Ancak bu program çocukların bol bol ağlatmaktadır. Eğer amaç çocukları durmadan ağlatmaksa, bu, izlenebilecek en kolay yoldur. Yok eğer mutlu kılmaksa -ki amaçlardan biri, bu olmalıdır- program bu konuda yetersiz kalmaktadır. Pinokyonun titrek, ürkek ve ağlamaklı hali, eninde sonunda çocukların özenebilecekleri bir yandır. Bu özellik ise, çocukların yetişkinlere karşı zor durumlarda başvurdukları bir çeşit silahtır. Sonuç olarak "Pinokyo" küçük seyircileri kötü yönde etkilemektedir.

Çarşamba günleri izlenenen "HAYVANLARI TANIYALIM" ise, çocuklara yararlı bir dizi olarak karşımıza çıkıyor. Bu programı izleyen küçükler, hayvanlar hakkında bilgi edinmektedirler.

Bir süredir "ATLI KARINCA" adı altında yayınlanan çocuk programında da, Ali, Veli, Kırkdokuz ve Elli adlı dört yetişkinin çocuklara fazla bir şey vermeyen konuşmaları sunulmaktadır. Bütün bunlar yapılacağına, çocukların programa yoğun bir biçimde katılmaları ve kendi dünyalarını yansıtmaları sağlansa, daha yararlı olur kanısındayız.

Nisan ayının ilk perşembesinde yayınlanan "OYNAMAK İSTİYORUM" adlı çocuk programında, Ayşegül Atik'in anlattığı "Çubuklar ülkesi" adlı sözde öykü, öykü olmaktan çok, anlamsız bir gösteriydi. "Çubuklar ülkesinde" ne anlatılmak istendiğini büyüklerin bile zor anladığına eminiz.

23-30 Nisan günleri arasında her gün yayınlanan "ÇOCUK ŞENLİĞİ" programı da, çocukların şarkı söyleyip oyun oynadıkları bir program olmaktan öteye gidemedi. Çocukların ilgisini çekmek bir yana, ekranın karşısındancan sıkıntısı ile kalktıklarını özellikle izledik. Çocuk şenliği denilince akla sadece şarkı, türkü ve oyun gelmez. Çocuk şenliğinde, çocukların yaratıcı güçlerini geliştirmeye yönelik konular seçilseydi çok daha iyi ve ilgi çekici bir program ortaya çıkabilirdi.

Osmanlı Sultanlarının halka zulmünü çocuklara meşru gösteren bir yapım: "Küçük Hakan"

Özellikle üstünde durmak istediğimiz bir program da Şubat ayında yayına konan "KÜÇÜK HAKAN". Küçük Hakan, padişahlık devrinde yaşayan yoksul bir çocuktur. Bir rastlantı sonucu bir süre padişahın yerine geçer ve ülkeyi yönetir. Ülkeyi yönetirken halka karşı davranışları bir köşeden izlenir ve çok beğenilir. Sonunda padişah Küçük Hakan'dan çok şeyler öğrendiğini söyleyerek onu öper ve teşekkür eder. Gerçekte ise öğrendiği şey, değişik işkence yöntemlerinden başka bir şey değildir. Küçük Hakan, yönetimi sırasında bir davanın taraftarlarını işkenceyle konuşturma yoluna gitmiştir. Böyle insanlık dışı bir anlayışın bir çocuk programında işlenmesi, örnek gösterilmesi düpedüz bile bile yapılan bir şeydir. Bu programı yapan kişinin çok iyi bilmesi gerekir ki, çocuk programları çocukların üstünde derin izler bırakmakta, onu uzun süre etkisine almaktadır. Çocuk hemen her şeyi algılayan ve özümleyen bir yapıya sahiptir. Bu yüzden çocuk program yapımcılarının, "Küçük Hakan" gibi çocuklara yanlış tutumlar aşılayan programlar yapmamaları, konularını titizlikle seçmeleri gerekir.

VERGİ BORCU en olumlu "Beş Dakika"lardan biriydi

2 Mayıs salı akşamı izlediğimiz "Beş Dakika", TV'nin toplumsal sorunlara yönelik yapımları arasında örnek, başarılı bir programdı. Beş Dakika içinde, yurttaşların güncel bir sorunu olan gelir vergisi üstüne "VERGİ BORCU" adlı küçük bir oyun sunuldu.

Oyun, iki yoksul işçi ile onların eski arkadaşları lüks otomobilli zengin Şeref Beyin bir kahvede yeni vergiler üstüne tartışmalarından oluşuyordu. Şeref Bey otomobil sahiplerine getirilen yeni vergilerden yakınır ve özel araba sahibi olmanın artık dert sahibi olmak anlamına geldiğini söylerken, yoksul işçiler, Şeref'i iğneler bir biçimde toplumumuzun gerçeklerini sergileyiverdiler.

Bugünkü sisteme göre, devletin vergi gelirinin yüzde 70'ini yoksul işçiden, ücretliden aldığını, bu kesimin her ay başı ücretini alırken vergisini de ödemek durumunda kaldığını, sanayi ve ticaret erbabının ise çok büyük ölçüde vergiyi rahatça kaçırabildiğini belirttiler. Şeref Bey vergi kaçırmayan "vicdanlı" iş adamı olarak sunulurken, birçok büyük patronun işyerinin milyonlarca lira vergiyi ödemediği vurgulandı. Devletin en büyük vergi gelirini en çok kazanandan değil en az kazananlardan topladığı belirtildi.

"Beş Dakika"nın "Vergi Borcu" oyunu, sıcak ve içten bir uslupla bu gerçekleri milyonlarca izleyiciye bir kez daha hatırlatmış, halktan yana geçinen iktidarları ince ve gerçekçi bir dille eleştirmiş oldu.

TV'nin elinde "YALAN"dan başka oyun yok muydu?

Türkiye televizyonu, 2 Mayıs salı akşamı "yerli film" yerine, bu kez bir "yerli oyun" sundu seyircilere: YALAN... Karısıyla yakın ilişkisi kalmamış yaşlı müfettiş... Kocasından 15 yaş küçük ve onu aldatan bencil ana... İki kızkardeşten kendini güzel bulup kibirlenen şımarık Vildan ve iyi kalpli, duygulu Vicdan... Annesinin ihaneti karşısında sarsılan, sözlüsünün güzel kızkardeşiyle ilgilenmesi üzerine de iyice bunalan Vicdan'ın intihar edişi. Bireysel mutsuzluklar, kıskançlıklar, çekişmeler.

Orhan Asena'nın 1959'da yazdığı "Yalan", toplumsal sorunlardan tamamen soyutlanmış, bir ailenin kişileri arasındaki bozuk ilişkilere hapsolup kalmış bir oyundu. Asena, oyundan önce bir toplumsal eleştiri getirmek istediğini belirtti. Oysa oyun bize, bu bozuk aile yapısının doğmasına yol açan hiç bir toplumsal neden göstermedi. Annenin başka erkeklerle yatmayan yumuşak, mutsuz bir ev kadını olması, Vicdan'ın da intihar etmeyip, başka biçimde yaşamını sürdürmesi pekala düşünülebilirdi.

"Yalan" oyununda günümüzdeki hiç bir toplumsal soruna cevap bulamadık. Ekrandaki sıkıcı aile çekişmeleri karşısında, birçok izleyici TV'nin düğmesini kapatmayı tercih etti. Gerçekten de Vicdan'ın ızdırabını izlemek, kime ne kazandırabilirdi? Asena'nın oyunu, 1,5 saat süresince, Vicdan'ın ailesi içinde mutlu olamayıp intihar etmesini de haklı göstermeye çalıştı. Böylece oyun, seyirciye sorunlar karşısında boyun eğme, teslim olma, mücadeleden vazgeçme duygusunu aşıladı. Öyle ki, iki gün sonra gazetelerde, Orta Doğu Teknik Üniversitesinde okuyan bir gencin bu oyunu izledikten sonra intihar ettiğini okurken hiç şaşırmadık. Bu olay oyunun birçok izleyiciye hayat sevgisi, mücadele gücü yerine nasıl umutsuzluk, karamsarlık aşıladığını daha açık bir şekilde ortaya koydu.

"Yalan" yerli filmleri bile arattırdı. Birçok tiyatro yazarımızın günümüzün toplumsal sorunlarına ışık tutan yapıtları çekmecelerde beklerken, milyonlarca insanın böylesine sıkıcı ve bunaltıcı "bireyci" oyunları izlemek zorunda bırakılması, TV adına kötü bir puan oldu.

Seyirciye karamsarlık aşılayan eskimiş bir oyun: YALAN

TV'de gelecek hafta

8 MAYIS PAZARTESİ

18.30 NAKLEN YAYIN: 20. Balkan Besketbol Şampiyonası karşılaşması: Türkiye-Bulgaristan.

21.10 ENERJİ: Türkiye'de enerji sorununu ele alan programın ikincisi. Türkiye'nin petrol kaynakları, üretimi ve nasıl kullanıldığı işleniyor.

21.35 MUTSUZLAR: Dizi filmin 12. bölümü.

22.20 SPOR

9 MAYIS SALI

19.55 MİLLİ PARKLARIMIZ: Dizi programın altıncı bölümünde, Antalya yöresindeki Olimpos-Beydağları Milli Parkı tanıtılacak.

21.05 BEŞ DAKİKA (Patates Fiyatları): Kırsal kesimde üreticinin elinden ucuza çıkan ürünlerin kentte pahalı satılması sorunu üzerinde duruluyor.

21.10 AYDA BİR: Programda şu konular yer alıyor. Sarılık hastalığı ve korunma önlemleri; büyük illerimizde hastane kapılarındaki birikim, Elmalı'da kurutulan göle ağalar tarafından el konması, vb.

22.00 TV'DE YERLİ SİNEMA (Sevenler Ölmez): Yönetmen: Metin Erksan. Oynayanlar: Kartal Tibet, Fatma Girik. Zengin bir gençle, yoksul bir kızın aşk öyküsü. Yapım yılı: 1970.

10 MAYIS ÇARŞAMBA

18.30 TÜRKİYE—ROMANYA BASKETBOL MAÇI: Naklen yayınlanacak.

20.00 HAYVANLARI TANIYALIM (Sinek).

21.15 LİVERPOOL—BRUGGE Avrupa Şampiyon Kulüpler Kupası final maçı naklen yayınlanacak.

22.45 DANIŞTAY'IN KURULUŞU: Danıştay'ın kuruluşunun 110. yıldönümü nedeniyle hazırlanan tanıtma programı.

11 MAYIS PERŞEMBE

17.30 TÜRKİYE—YUGOSLAVYA Balkan Kupası basketbol maçı naklen verilecek. Ankara'da yapılan şampiyonanın kapanış törenleri yansıtılacak.

20.00 KİM BU ÇOCUKLAR: Dizi programın ikinci bölümünde, 7-18 yaş grubu korunmaya muhtaç çocukların bakım ve eğitiminin yapıldığı Yetiştirme Yurtları anlatılıyor.

21.05 BEŞ DAKİKA (Kadın Köşesi): Anneler Günü'nün yaklaşması nedeniyle çileli anaların yazdıkları mektuplardan örnekler sunuluyor.

21.10 ZENGİN VE YOKSUL: Dizi filmin 26. bölümü.

21.55 BEHİYE AKSOY söylüyor.

22.20 HABER—PROGRAM

12 MAYIS CUMA

19.55 DAĞARCIK: Bu programda Patates böceği ve zararları anlatılıyor.

21.10 BELGESEL FİLM (LADİK 76): İki yıl önce sansür tarafından yasaklanan bir belgesel film. Samsun'un ilçesi Ladik yakınlarındaki batak gölü ve onun çevresindeki yaşamı anlatıyor. Film, Finlandiya Tampere Kısa Filmler Şenliği'nde ödül almış. Yönetmen ve görüntüler: Güner Sarıoğlu. Metin: Fakir Baykurt.

21.40 SAĞLIK OLSUN: Levent Kırca'nın yönetiminde hazırlanan programda 'aşk' teması çevresinde çeşitli skeçler sunulacak.

22.30 HANEDANLARIN ÇÖKÜŞÜ: Dizi filmin "Göreve Çağrı" bölümünde 1905 Rusya'sındaki işçi ayaklanmaları, Sen Petersburg sarayı önündeki olaylar, Çarın çaresizliği, Emniyet Müdürü Lapuçin'i görevden alışı konu ediliyor.

13 MAYIS CUMARTESİ

19.00 ATLI KARINCA

21.05 BEŞ DAKİKA (Turiste Yardım): Bu programda, Türkiye'yi ziyaret eden turistlerle ilgilenir onlara yardım ederken, rahatsızlık verici davranışlardan kaçınma gereği vurgulanacak.

21.10 CUMARTESİ GECESİ: Programda yer alan sanatçılar: Erkut Taçkın, Asu Maralman, Ziya Taşkent, Gökben, Bedia Akartürk, Ayrıca Ahmet Üstel'in yazdığı "Evlendirme Dairesi" adlı skeç sunulacak.

22.10 TV'DE SİNEMA (Hırsız Aşıklar): Yönetmenliğini William Wyler'in yaptığı, Audrey Hepburn, Peter O'Toole ve Charles Boyer'in oynadıkları 1966 yapımı bir Amerikan filmi. Güldüren biçiminde işlenmiş bir aşk öyküsü. Tam çevirisi 'Bir Milyon Dolar Nasıl Çalınır'.

14 MAYIS PAZAR

13.00 TELE PAZAR: Çeşitli müzik sanatçılarının yer aldığı programda, ayrıca Tele-Yarış, haftanın futbol maçından bölümler, dizi film "İkinci Hayat"ın da "Şanslı Luck" adlı bölümü yayınlanacak.

18.30 TV'DE SİNEMA (Herkes Birlik Olsa): Yenetmenliğini Christian-Jaque'in yaptığı, Andre Valmy, Jean Gabin, Marc Casset'nin oynadıkları bir Fransız filmi. Açık denizde hastalanan bir balıkçı grubunu kurtarmak için herkesin seferber oluşu anlatılıyor.

21.35 BASIN TARİHİMİZDE ÇÖKEN BİR İMPARATORLUĞUN ÖYKÜSÜ: 4 programdan oluşan dizinin ilk bölümünde, Tanzimattan I. Meşrutiyetin ilanına kadar Osmanlı İmparatorluğu döneminin siyasal ve toplumsal durumu, o dönem basınından yansıtılıyor.

22.15 "Pakistanlı milli şair Muhammed İkbal ve Türkiye" konulu bir açık oturum.

7'den 70'e SPOR

Anadolu Yakası Sanayi Kuruluşları Futbol Turnuvası devam ediyor

Yaşasın amatör sporcuların birliği

Camialtı Denizgücü ve Elka takımları sahaya çıkarken (Fotoğraf: Aydınlık)

İSTANBUL (ÖZEL) Anadolu Sanayi Kuruluşları Futbol Turnuvası devam ediyor. Geçen Pazartesi günü Maltepe sahasında yapılan maçlarda DMO-DSİ ile Camialtı Denizgücü Elka ile 1-1 berabere kaldı. Atlas Copco Anadolu Çimento'yu Tezsan Otoyol'u aynı sonuçla 3-2 yendi.

Turnuva çok dostane bir havada geçiyor. Camialtı Denizgücü-Elka maçında her iki takımın futbolcuları sahaya birlikte çıkarken ellerinde "önce dostluk sonra spor" adlı bir pankartı taşıdılar. Seyirciler takımları "Yaşasın Amatör sporcuların birliği" "Yaşasın Denizgücü-Elka kardeşliği" şeklindeki tezahüratla karşıladılar. Seyirciler her iki takımın da güzel hareketlerini alkışlıyorlardı. Camialtı Denizgücü taraftarları maça diğer takımlara başarılar dileyen bir pankartla gelmişti. Bu pankartta maçın dostluk ve kardeşlik havasına ayrı bir renk kattı.

Sanayi kuruluşları Futbol Turnuvası bugün yapılacak maçlarla devam edecek. Maltepe sahasında saat 10 da Atlas Copco-Tezsan ve Otoyol-DSİ, Altunizade sahasında ise saat 11 de Elka-Anadolu Çimento ve Camialtı Denizgücü-Singer karşılaşıyor.

Fenerbahçe 4 Zonguldakspor 0

Fenerbahçe ligin formda takımı Zonguldakspor'u 4-0 yendi. Zevksiz ve kalitesiz geçen maçta Fenerbahçe fırsatları değerlendirmesini bildi. İlk gol 14. dakikada geldi. Antiç, zarif bir şekilde indi ve topu ceza sahasına havalandırdı. Cemil'i kovalayan Zonguldakspor müdafilerinin boşluğunu iyi değerlendiren Tuna sert ve köşeyi bulan bir şutla Fenerbahçe'yi 1-0 öne geçirdi. 16. dakikada meydana gelen faulü Aydın kullandı. Bu futbolcunun Antiç'e uzattığı topu, Yugoslav futbolcu kaleye paralel bir şutla yolladı. Kaleci Bahri topu tutayım derken göğsüne çarpıtırdı ve meşin yuvarlak 2. gol olarak ağları buldu. 45. dakikada 3. gol geldi. Turgut'un, Tuna'ya hareketi penaldı ile cezalandırıldı. Atışı yapan Cemil iki hamlede sonuca gidebildi. Ve devre bu skorla 3-0 bitti. Fenerbahçe ikinci devrede üç golün verdiği rahatlıkla oynadı. 65. dakikada hakem, Yavuz Tunç Zonguldakspor'un golünü Ömer'in topu elle kaleye attığı gerekçesiyle vermedi. 4. gol 84 dakikada Aydın'ın yerine giren Bahri tarafından atıldı ve maçta bu skorla bitti.

Avrupa Serbest Güreş Şampiyonası devam ediyor

Gökdoğan, Akdağ, Karabacak, Sarı ve Güçlü beşinci turda

Dün yapılan güreşlerde 52 kilo güreşçimiz Fevzi Gökdoğan 3. turda Doğu Alman rakibini 9-7 sayı ile, 4. turda ise Polonyalı rakibini 10-6 sayı ile yendi.

62 kiloda Vehbi Akdağ, 3. turda Doğu Alman rakibi ile 5-5 berabere kaldı. Akdağ teknik puanla maçı kazandı. Vehbi Akdağ, 4. turda Federal Almanya'ya 8-4 yenildi. Akdağ, 4 fena puanla 5. tura katılıyor.

74 kiloda Reşit Karabacak ünlü Bulgar rakibi Pavlov'a karşı üçüncü devrede verdiği büyük mücadele ile galibiyete ulaştı Karabacak diskalifiye ile galip geldi. Karabacak 4. turda Yunanlı rakibi Deskalides'i 5.17 saniyede tuşla yendi. Karabacak'ın 0 fena puanı var. 4. turda kilosunun en güçlü güreşçisi Bulgar Yankov'la güreşen Sarı, ilk iki devreyi önde bitirmesine rağmen üçüncü devrede yoruldu ve maçı 9-4 kaybetti. Sarı'nın 4 fena puanı var.

100 kiloda Mehmet Güçlü Dünya üçüncüsü Doğu Alman güreşçi Buchner diskalifiye ile yendi. 4. turda Çekoslovak rakibini tuşla yenen Güçlü'nün 2 fena puanı var.

52 kiloda Kâzım Özdağ, Sovyet rakibine 15-5 yenilerek elendi. Kâzım Özdağ, 6. oldu.

82 kiloda Mehmet Uzun Doğu Alman rakibine 2.50 dakikada tuşla yenilerek elendi.

90 kilodaki güreşçimiz İsmail Temiz F.Alman rakibine 13-8 yenilerek elendi.

20. BALKAN BASKETBOL ŞAMPİYONASI

Balkan gençleri sahada

Yugoslavya-Bulgaristan Türkiye-Yunanistan karşı karşıya

20. Balkan Basketbol Şampiyonası Ankara'da Atatürk Spor Salonunda saat 15'de yapılacak törenle başlıyor.

Günün ilk maçında turnuvanın en güçlü takımı ve kesin favorisi Yugoslavya, Bulgaristan'la karşılaşacak. Günün ikinci maçı Türkiye ile Yunanistan arasında. Denk kuvvetlerin çekişeceği karşılaşmanın zevkli ve heyecanlı geçeceği tahmin ediliyor.

Balkan Basketbol Şampiyonası programı

7 Mayıs 1978 Pazar
15.00 Açılış töreni
15.30 Bulgaristan-Yugoslavya
17.00 Türkiye-Yunanistan

8 Mayıs 1978 Pazartesi
17.00 Romanya - Yunanistan
18.30 Türkiye - Bulgaristan

9 Mayıs 1978 Salı
17.00 Romanya-Yugoslavya
18.30 Bulgaristan-Yunanistan

10 Mayıs 1978 Çarşamba
17.00 Yugoslavya-Yunanistan
18.30 Türkiye-Romanya

11 Mayıs 1978 Perşembe
16.00 Bulgaristan-Romanya
17.30 Türkiye-Yugoslavya
19.00 Kapanış töreni

20. Balkan Basketbol Şampiyonasına katılan KONUK TAKIMLAR

Sedat Arzuoğulları

Yugoslavya

Geride bıraktığımız 19. şampiyonanın 16'sında altın madalya kazanan, diğer üçünde ise ikincilikten aşağıya düşmeyen Yugoslavya, yine turnuvanın favorisi. Kendilerinden dünya çapında söz ettiren Çosiş, Delibasiç, Dalibagiç, Radonavonin, Mirza ve Kiçanoviç, Yugoslavya'nın en büyük kozları. Dünya ve Avrupa şampiyonluğu ünvanları bulunan Yugoslavya'nın bu oyuncularından Çosiç takımın pivotu ve en büyük sayı yapıcısı. Tecrübesiyle takımdaki genç arkadaşlarına yine en büyük desteği sağlayacak olan 30 yaşındaki emektar Çosiç, bu turnuvada da dikkatleri üzerinde topluyor. Yugoslavya'nın diğer kozlarından Delibasiç ile Dalipagiç de takımın sayı çıkartmakta güçlük çektiği anlarda uzaktan attıkları isabetli şutlarla maçın gidişini takımlarının lehine değiştirebiliyorlar. 2 metrenin üzerinde altı oyuncuya sahip Yugoslav takımını antrenör Nikoliç çalıştırıyor. Turnuva boyunca üstün oyun gücüne sahip Yugoslavya'nın teknik düzeyi yüksek müsabakalarını izleyeceğiz.

Yunanistan

Basketbol otoriteleri tarafından "iyi bir ekip" olarak nitelendirilen Yunanistan'ı Amerikalı antrenör Richard Dukeshire çalıştırıyor. Öte yandan Kastrinikakis, Korenaos ve Yağcıoğlu gibi Amerika'da yaşayan ve Amerikan basketbolu ile yoğrulan oyuncuları bulunan Yunanistan, yine otoritelerin deyimiyle "modern Amerikan basketbolu"nu iyi bir şekilde uyguluyor. 2 metrenin üzerinde 4 oyuncusu bulunan Yunanistan'ın hedefi ilk üçe girmek. Ancak tansiyonu yüksek maçlarda ne sonuçlar alır bilinmez. Birkaç basket ile yenik duruma düştüğü müsabakalarda oyun düzeninde önemli aksamalar göze çarpan Yunanistan turnuva boyunca soğukkanlılığını koruduğu takdirde başarı grafiğini yükseltecektir. Üstelik sırasıyla Türkiye, Romanya, Bulgaristan ve Yugoslavya ile oynayacağı için müsabaka programı açısından da avantajlı. Yunanistan'ın bugüne kadar beş ikinciliği ve beş üçüncülüğü bulunuyor.

Yugoslavya-Rusya maçında 14 no'lu Yugoslav oyuncusu, ünlü Dalipagiç Rus savunmasını zorluyor

Yugoslav Basketbol Milli takımının kaptanı Çosiç şampiyonluk kupası ile

Romanya

Bugüne kadar üç ikincilik ve 8 üçüncülük kazanan Romanya 20. Balkan Şampiyonasının ne yapacağı belli olmayan sürpriz takımı. Tecrübeli oyuncularından Popa, Cernat ve Oczelak'ı kadrosunda muhafaza eden Romanya, kollektif basketbolu zaman zaman en iyi şekilde uyguluyor. Savunmadaki yardımlaşmalar ve top kapmalar Romanya'nın alacağı sonuçlar üzerinde roi oynayacak. Savunmada yapacağı hatalar dolayısıyla hücum gücünü düşüreceğinden savunmaya önem vermesi gerekiyor. Kusursuz kollektif oyununu tekrarladığı takdirde Romanya'da yüksek kondisyon grafiği ile ilk üç içinde yer alabilecek güçtedir.

Bulgaristan

Balkan Basketbol Şampiyonasında Yugoslavya'nın dışında altın madalya kazanan tek takım olan Bulgaristan'ın şimdiye kadar 3 birinciliği, 7 ikinciliği ve dört üçüncülüğü bulunuyor. 2 metrenin üzerinde 6 oyuncusu bulunan Bulgaristan'ın en tecrübeli oyuncusu şüphesiz ki, 30 yaşındaki Golomeov. Golomeov'dan başka Marinov, Kristov ve Peitçev de bu takımın diğer kozları. Boy avantajını iyi bir şekilde kullanarak, ribauntları değerlendiren ve post-pivot düzenine bağlı oyunu başarıyla uygulayan Bulgaristan'ın hedefi ilk üçe girmek. Bulgaristan'ın başta gelen dezavantajı ilk maçını Yugoslavya ile oynayacak olması.

Adıyaman TÖB-DER ve TÜM-DER'in bulunduğu...

(Baştarafı 1. Sayfada)

ğan Demirci ve Mehmet Duymaz adlı memur ve öğretmenler ağır yaralandılar.

İlgililer, olayın saat 21.00 sıralarında olduğunu, bu sırada binada 40-50 öğretmen ve memurun bulunduğunu, olayla ilgili olarak da iki kişinin tutuklandığını açıkladılar.

ANKARA'DA AMERİKAN HABERLER MERKEZİ VE ÇEŞİTLİ YERLERDE BOMBALAR PATLADI

Dün gece Ankara'nın çeşitli semtlerine bombalar atıldı.

İlk patlama saat 21.30'da Uyanış Mahallesi Zabıta Karakolu önünde meydana geldi. Bunu 15 dakika sonra Etlik'de bir apartmanın önüne koyulan bombanın patlaması izledi. Üçüncü ve büyük patlama ise Amerikan Haberler Merkezi önünde meydana geldi. Kızılay'ın meydanında bulunan bu binadaki patlama Ankara'nın çeşitli semtlerinden duyuldu. Amerikan Haberler Merkezinin arkasındaki Karanfil sokaktaki patlamayı gece yarısı Demirlibahçe'deki Karadeniz Kıraathanesinde meydana gelen patlama izledi Bu kahve daha önce de çeşitli defalar bombalanmıştı..

Patlamalarda can kaybı olmadığı ancak maddi hasarın çok yüksek olduğu bildiriliyor.

Öte yandan önceki gece saat 02.30 sularında Yenimahalle Halkevi, Dostlar ve Dörtler Kıraathanesi ve Yenimahalle CHP ilçe merkezi ile gençlik kolları, faşistler tarafından tahrip edildi.

İSTANBUL'DA

MHP'li komandoların işkence yuvası haline getirdikleri Kredi ve Yurtlar Kurumuna bağlı İstanbul Edirnekapı Öğrenci Yurdunun bir kafta içinde boşaltılacağı açıklandı.

Dün saat 10.00'da emniyet kuvvetleri yurda gelerek, Kredi ve Yurtlar Kurumunun bu konudaki kararını komandolara bildirdiler. Emniyet kuvvetleri, komandolara yurdu boşaltmak için bir hafta süre tanıdıklarını bildirdiler.

ŞİŞLİ'DE PATLAMA

Şişli'de Şişli Camisi karşısında bulunan Çukurova Ticaret Anonim Şirketi'nin yakınına konulan patlayıcı çevredeki binaların camlarının kırılmasına neden oldu

KTÜ'YE TAHRİP GÜCÜ YÜKSEK PATLAYICI MADDE ATILDI

Karadeniz Teknik Üniversitesi İnşaat Fakültesi anfisine kimliği tespit edilemeyen kişilerce yerleştirilen bomba okulda büyük hasar meydana getirdi.

KTÜ Jandarma Komutanlığı, saat 10.00'da meydana gelen patlamayla ilgili olarak şu açıklamayı yaptı:

"Patlama öğrenciler dışarıdayken olduğundan can kaybı olmadı Fakat patlayıcının tahrip gücü fazla olduğundan okulda büyük hasar oldu." Jandarma Komutanlığı ayrıca olayla ilgili tahkikatın başlatıldığını da bildirdi.

SAMSUN'DA BİR İŞÇİ ÖLÜ BULUNDU

Samsun'da 13 gün önce kaybolan bir PTT işçisi Derbent mevkiinde ölü olarak bulundu.

Bildirildiğine göre 13 gün önce evinden işine giden Hasan Ertan adındaki işçi bir daha evine dönmedi. Jandarma komutanlığına bağlı ekipler, yaptıkları aramalar sonunda Hasan Ertan'ı ayaklarına taş bağlanarak denize atılmış vaziyette buldular. Öldürülen işçinin Dev-İş'e kayıtlı olduğu bildiriliyor.

FETHİYE'DE TÖB-DER ÜYESİ ÖĞRETMENLER KOMANDOLARIN SALDIRISINA UĞRADI

Fethiye'de önceki gece geç saatlerde TÖB-DER üyesi bir grup öğrenci komandolar tarafından dövüldü. Olaylarla ilgili olarak bir kişi tutuklandı.

THA'nın bildirdiğine göre, TÖB-DER üyesi öğretmenlerden Nail Gülçelik, Baki Özdemir, Sümer Babaoğlu, Cafer Dut, Doğan Aslan, Bayram Yavuz, Selim Birlik ve Saadettin Gebeşçi Martı Gazinosu önünde bir grup komandonun taşlı sopalı saldırısına uğradılar. Saldırı sonunda Nail Gülçelik, Baki Özdemir ve Sümer Babaoğlu taş ve sopa darbeleriyle yaralandılar.

Olayla ilgili olarak gözaltına alınan 8 kişiden Özcan Özütok tutuklanarak cezaevine gönderildi.

KOMANDOLAR TEKEL İŞÇİSİNE SALDIRDI

Adana'da komandolar tekel işçisi Eyüp Dolmaz'a saldırdılar. Saldırganların Sigara İmalat Bölümü Şefi Ahmet Uzuner, Mühendis Ahmet Özüner, Osman İtel ve Yusuf adlı memurlar olduğu öğrenildi.

Eğitim Enstitüsündeki olaylara da karışan Ahmet Özüner, Mehmet Tolunay adlı işçiyi de bıçaklamıştı.

GÜMÜŞHANE FEVZİ ÇAKMAK EĞİTİM ENSTİTÜSÜ KAPATILDI

Okuldaki öğrenciler arasında havanın gerginleşmesi üzerine Gümüşhane Fevzi Çakmak Eğitim Enstitüsü 10 gün için kapatıldı. Okul bahçesinde komandoların bazı öğrencilere sataşması üzerine polis olaya el koydu ve okul idaresinin öğrenime ara vermesini istedi.

ERZURUM'DA

Erzurum Atatürk Üniversitesinde okuyan çok sayıda öğrenci, dün vilayet önünde toplanarak vali ile görüşmek istedi. Ancak vali şehir dışında bulunduğu için Emniyet Müdürü Naim Erden'le görüştürüldüler.

Öğrenciler, fakültelerin komandoların işgalinde bulunduğunu bildirerek derslere giremediklerini belirttiler. Bir süre görüştükleri Emniyet Müdüründen can güvenliklerinin sağlanmasını istediler.

ELAZIĞ'DA DÖRT YERE PATLAYICI MADDE ATILDI

Önceki gece Elazığ'ın çeşitli yerlerinde bulunan dört ayrı yere patlayıcı madde atıldı.

İlk patlama saat 20.45'te Emekli Ziraat Teknisyeni Sami Aksu'ya ait evde oldu. Kimliği belirlenemeyen kişilerin bu eve dinamit atarak kaçtıkları bildirildi.

Yusuf Sarısaltık adlı kişiye ait bakkal dükkanı ise ikinci kez bombalandı. CHP'li olarak bilinen Yusuf Sarısaltık'ın dükkanı bir hafta önce de bombalanmıştı.

Diğer patlamaların ise İşçiler Mahallesinde bulunan İhsan Özer ve Mehmet Cingöz'e ait evlerde olduğu bildirildi.

Öte yandan Fırat Üniversitesi Veteriner Fakültesinde çıkan olaylar nedeniyle, fakülte süresiz olarak kapatıldı.

DÜZELTME

3 Mayıs tarihli gazetemizin 5. sayfasında yayınlanan "Ankara Telgraf Müdürlüğünde MHP'li komandolar bölücülük yapıyor" başlıklı haberde adı geçen Şef Ruhi Özkan'ın komandolukla bir ilgisinin bulunmadığı öğrenildi. Ruhi Özkan'ın komandoları işe almadığı, MHP'yi övücü, ırkçı konuşmalar yapmadığı, komandolara 15 Nisandaki yürüyüşe katılmaları için izin vermediği bildiriliyor. Haberdeki bu yanlışı düzeltir, Ruhi Özkan'dan özür dileriz

AP İstanbul'da bir miting yapacak

İSTANBUL (AA)

AP İstanbul İl Başkanı Hüsamettin Cindoruk, dün bir açıklama yaparak, 26 Mayıs günü Taksim'de "Bayrağa Saygı-Milli İnanç" mitingi yapacaklarını bildirdi. Cindoruk, 26 Mayıs Cuma günü şehrin çeşitli semtlerinden yürüyüşe başlayarak, saat 15.00'te Taksim Alanında toplanacaklarını belirtti ve mitingin bir parti toplantısı mahiyetinde olmayacağını söyledi.

Öte yandan, AP İzmir Merkez İl Başkanı Yavuz Onursal da, 20 Mayısta Buca'da bir kitle eylemi düzenleyeceklerini açıkladı.

Elazığ

(Baştarafı 1. Sayfada)

getirerek, vatandaşları birbirine düşürerek gidermeye çalışmaktadırlar. Halkımızın uyanıklığı bu fırsatçılara meydan vermeyecektir"

Öte yandan çarşıda yangın çıkaran MHP'liler, istedikleri olayları gerçekleştirmeyince, yangına "kaza" süsü vermeye çalışıyorlar.

Sovyetler ...

(Baştarafı 1. Sayfada)

RUBLE'NİN PARA BİRİMİ OLMASININ SONUÇLARI

İki ülke arasında ortak para birimi olarak rublenin kabulu halinde Türkiye'nin borçlarının miktarı Rusya tarafından istenildiği gibi hesaplanabilinecek. Rusya rubleyi istediği anda revalüe edebilecek (değerini yükseltebilecek) ve böylece Türkiye'nin Rusya'ya borcu böylece kendiliğinden artabilecek. Bu konuda yetkili çevreler borçların ruble olarak hesaplanmasının sonuçları açısından Hindistan'ın bir örnek olduğunu söylüyorlar. Hindistan'ın Rusya'dan aldığı bütün krediler ruble birimi üzerinden hesaplanmaktaydı. 1974 yılı Mart ayında Sovyetler Birliği Rupi'nin (Hindistan para birimi) değer kaybetmesini ileri sürerek ruble'nin rupi karşısındaki paritesini (döviz kurunu) keyfi olarak yükseltmişti. Bu revalüasyonun (ruble nin değerinin yükseltilmesininin) sonucu Hindistan'ın Rusya'ya olan borcu da birden bire 4 milyar rupi yükselmişti. Daha sonra bu uygulamadan Hindistan' da da vazgeçildi.

KREDİ KOŞULLARI AĞIRLAŞIYOR

Türkiye'ye şimdiye kadar açılan kredilerin faiz oranları yüzde 2,5, vadeleri 15 yıl idi. Bu kredi ile faiz oranı yüzde 4'e yükselirken vade 10 yıla iniyor. Şimdiye kadar açılan kredilerin altına bağlı olmaması yüzünden altının değer kaybı sonucu 1972 ve 73 yıllarında Türkiye'nin borçları 38 milyon dolar artmıştı. Borcun ruble olarak hesaplanması ise bu durumun daha da ağırlaşması anlamına gelecek. Bilindiği gibi Orhaneli Termik Santrali ile ilgili kredi Temmuz 1975 tarihli Çerçeve Anlaşmasında kararlaştırılmıştı. Ancak bugüne kadar Sovyetler'in krediyi bir baskı unsuru olarak kullanması nedeniyle ve ağır koşullar ileri sürmesi sonucunda tesisin yapımına geçilememişti. İlgililer Sovyetler'in verdiği sözleşme tasarısındaki koşulların da çok ağır olduğunu belirterek kabul edilmesinin olanaksız olduğunu söylüyorlar.

Türk tarafı...

(Baştarafı 1. Sayfada)

diriliyor.

Öğrenildiğine göre, Kıbrıs Türk Yönetimi, Lefkoşe Havaalanının işletilmesine Zürih ve Londra anlaşmalarına göre saptanan ve eski Kıbrıs Anayasasında belirtilen oranları da kabul etti. Buna göre Lefkoşe Havaalanının işletilmesi payı yüzde 70 Rumlara, yüzde 30 Türklere ait olmaktadır.

Brejnev...

(Baştarafı 1. Sayfada)

ralanmıştı.

Aradan geçen 5 yıldan sonra Brejnev Bonn'da yine halkın tepkisi ve protestosuyla karşılaştı. İlk tepki Gimrich belediyesinden geldi. Brejnev'in ziyareti Isa'nın "Göğe çıkışı" nedeniyle düzenlenen "Yortu törenine," rastlamıştı. Bunun üzerine Batı Alman hükümeti Gimrich belediyesinden törenin yapılmamasını istedi. Gösterilen gerekçe ise törenin Brejnev'in güvenliğini tehlikeye düşüreceği idi. Fakat Gimrich Belediye Başkanı buna sert bir tepki gösterdi ve şöyle dedi: "Hükümet Brejnev'i davet ederken bize mi sordu? Biz 511 yıldan beri yapılan bu törenden asla vazgeçmeyeceğiz. Hitler döneminde bile baskılara rağmen bu törenlerden vazgeçmedik şimdide vazgeçmeyeceğiz. Nitekim o gün Gimrich'de Yortu törenleri yapıldı. Bir taraftan Gimrich'de Yortu törenleri yapılırken diğer taraftan Bonn caddelerini Brejnev'in gelişini protesto eden halk doldurmuştu.

GÖRÜŞMELER

Öte yandan Brejnev'le Federal Almanya Başbakanı Helmut Scmith arasında önceki gün başlayan görüşmelere dünde devam edildi. Dış işleri bakanlarıyla Ekonomik işlerle ilgili bakanlar arasında da ayrı ayrı görüşmeler yapıldı. Görüşmelerde iki ülke arasında ekonomik işbirliği Doğu-Batı arasındaki yumuşama ve silahsızlanma konuları ele alınıyor.

Federal Almanya Başbakanı Helmuth Sicmith yemekte yaptığı konuşmada Sovyetler Birliği ile Amerika arasındaki stratejik silahların sınırlandırılması görüşmelerinde karşılıklı ödünlerle anlaşmaya varılmasını diledi.

Federal Almanya ile Sovyetler Birliği arasındaki Ekonomik İşbirliğini öngören bir anlaşmanın imzalanması bekleniyor.

Vehbi Koç...

(Baştarafı 1. Sayfada)

kuruluşlarımız, ekonomik hayatımızın devamlı hale gelmiş hastalıklarını tedavi etmek ve sorunlara gerçekçi çareler bulabilmek için elele vermek zorundayız" dedi.

Vehbi Koç şu görüşleri savundu.

"Son yıllarda millet olarak, uzun bir darboğazdan geçmekteyiz. Ekonomimiz bütünüyle sıkıntı içinde bulunmaktadır. Bu sıkıntıları demokratik rejimin kendi imkanları içinde aşmak mecburiyetindeyiz. Parlamentomuz, hükümetimiz, siyasi partilerimiz, kamu ve özel sektörümüz, sendikalarımız ve meslek kuruluşlarımız, ekonomik hayatımızın devamlı hale gelmiş hastalıklarını tedavi etmek ve sorunları gerçekçi çareler bulabilmek için elele vermek zorundayız. Bugün içinde bulunduğumuz durumun belli başlı nedenleri şunlardır:

"Oy politikaları hükümet politikalarının üstüne çıkarılmıştır.

—"Kamu iktisadi kuruluşları ekonomik kaidelere göre değil, siyasi politika kaidelerine göre yönetilmiştir.

—"Toplu sözleşme düzenini, işveren ve işçi sendikaları sorumsuzca kullanmışlardır."

Vehbi Koç bütün bunların sonucu enflasyonun hızlandığını, döviz açığının büyüdüğünü ve işsizliğin arttığını iddia ettiği açıklamasında daha sonra şöyle dedi:

"Dört aydır işbaşında bulunan Cumhuriyet hükümeti peşpeşe kararlar almakta, bazıları içinde kanun tasarıları hazırlamaktadır. Ancak bu kararlar alınırken ve tasarılar karunlaşırken şu hususlar gözden uzak tutulmamalıdır:

DEVLETLEŞTİRME KARARLARIYLA EKONOMİNİN VERİMLİ ÇALIŞAN SEKTÖRLERİ VERİMSİZ HALE SOKULMAMALIDIR

— Demokratik sistemi benimsemiş olan memleketimizde özel sektörün çalışma sahası daraltılmamalıdır. Türk müteşebbisinin ekonomimizin itici gücü olduğu unutulmamalıdır.

— Devletleştirme kararlarıyla ekonominin verimli çalışan sektörleri verimsiz hale sokulmamalıdır.

— Yeni vergi kanunu ile vergi kaybı olan sahalara el atılmalı vergisini doğru ödeyen şahıs ve kuruluşlara yeni yükler getirilmemelidir.

— Memlekette yaygın olan ekonomik savurganlığı kontrol altına almak için tedbirlerin uygulanmasına öncelikle kamu iktisadi kuruluşlarında başlanmalıdır.

— İşçilerimizin kazandıkları dövizlerin ısrafına sebep olan ithalat kaçakçılığı kati şekilde önlenmelidir.

— Dördüncü Beş yıllık kalkınma planı hazırlanırken Türk sanayisinin temel sorunu olan Enerji üretiminde özel Sektörün de katkıda bulunması öngörülmelidir.

— Uzun vadeli döviz açığımızın kapatılabilmesi için özel ve kamu sektörleri tümüyle ihracat seferberliğine yöneltilmelidir."

Merkez DGB...

(Baştarafı 1. Sayfada)

çıklamada şöyle dedi: "Bundan önce de İstanbul DGB, polis tarafından basılmış ve Valilik tarafından dernekte 18 yaşından küçük insan bulunduğu gerekçesiyle kapatılmıştı. Büyük ölçüde Kontrgerillanın denetimi altındaki İstanbul polisi, daha sonra da kanunsuzluklarını sürdürmüş ve arama kararı bulunmadığı halde İstanbul DGB'yi basmış, burada bulunan dernek yöneticisi ve misafirleri gözaltına almıştı. Polis bu kişileri Kontrgerilla yöntemleriyle sorguya çekmiş ve dernek yöneticilerine asılsız suçlar yüklemeye çalışmıştı. İstanbul polisinin bu baskını sırasında, "Anarşinin kaynağı ve devrimci siyaset" konulu bir seminer verilmesi dikkat çekiciydi. Gençliğin örgütlenme özgürlüğünün engellenmesine yönelen bu yeni saldırıyı şiddetle kınıyorum."

Ambargo...

(Baştarafı 1. Sayfada)

kabul edildi ve ambargo konusunda karara varılması önümüzdeki Perşembe gününe ertelendi. Önümüzdeki Perşembe günü Senato Dış İlişkiler Komitesi toplanarak 2.7 milyar dolarlık Amerikan askeri yardımı tasarısını görüşecektir. Türkiye'ye uygulanan silah ambargosunun kaldırılması, söz konusu tasarının içinde ele alınmaktadır.

Emniyet Teşkilatında yeni atama ve nakiller yapıldı

ANKARA (ANKA)

Emniyet teşkilatında geniş çapta atama ve nakiller yapılmasını öngören kararname dünkü Resmi Gazetede yayınlanarak yürürlüğe girdi. Buna göre:

Samsun Emniyet Müdürlüğü- Polis Müşavir Müfettişi Mehmet Oğuz, Afyon Emniyet Müdürlüğüne Sivas Emniyet Müdürü Rıfat Özbirgil, Kırklareli Emniyet Müdürlüğüne Nevşehir Emniyet Müdürü Adil Güçer, Sivas Emniyet Müdürlüğüne İzmir Emniyet Şube Müdürü Hüsnü Işıklı, Nevşehir Emniyet Müdürlüğüne Kayseri Emniyet Şube Müdür Muavini Kâzım Kardeş atandılar.

İstanbul Toplum Zabıtası Müdür Muavini Vural Beşcan Ankara Toplum Zabıtası Müdürlüğüne, Ankara Toplum Zabıtası Müdürü Fahrettin Sökmener Trabzon Emniyet Müdür Muavinliğine, Samsun Toplum Zabıtası Müdürü Yılmaz Kırklalı İstanbul Toplum Zabıtası Müdür Muavinliğine ve Ergani Emniyet Amiri Orhan Kaymaz Ankara Toplum Zabıtası Müdür Muavinliğine getirildiler.

Emniyet Müdür Muavinleri arasında yapılan nakil işlemleri ise şöyledir:

Merkez Emniyet Müdürlerinden Adnan Kınay, Polis Başmüfettişi Hasan Aytural, Ağrı Emniyet Müdür Muavini Mahmut Dikler, Niğde Emniyet Müdürü Recep Ordulu İstanbul Emniyet Müdür Muavinliklerine, Manisa Emniyet Müdür Muavini Kâmil Özdilek, Kayseri Emniyet Müdür Muavini Baki Müftüoğlu Ankara Emniyet Müdür Muavinliklerine, Zonguldak Emniyet Müdür Muavini Hamdi Polat Kahramanmaraş, Kırklareli Emniyet Müdürü Muhsin Bellek Eskişehir'e, Urfa Emniyet Müdür Muavini Ahmet Özel Adana'ya, İstanbul Emniyet Şube Müdür Muavini Yalçın Çakıcı Denizli'ye, Aydın Emniyet Şube Müdür Muavini Aydın'a Emniyet Müdür Muavini olarak atandılar.

CENTO'nun "Dost-1978 komuta yeri tatbikatı" bugün başlıyor

ANKARA (AA)

Türkiye'nin Kuzeydoğu Anadolu bölgesi ile İran'ın Kuzey-batı sınır bölgesinde düzenlenen CENTO'nun "Dost -1978 Komuta Yeri Tatbikatı" bugün başlıyor CENTO Merkezinden yapılan açıklamada İranlı bir komutanın yönetimde bölgenin savunma tatbikatının yapılacağı açıklandı. CENTO daimi askeri temsilciler grubu üyeleri ve Pakistan, ingiltere, ABD tatbikatı izlemeye davet edildiler.

Mersin'de toplanan 12 belediye...

(Baştarafı 1. Sayfada)

Taşucu Belediye Başkanı Emin Çolak, Silifke Belediye Başkanı Merdol Kabal ve Aydıncık Belediye Başkanı Mustafa Uzun yaptıkları konuşmalarda atom reaktörü hakkında şunları söylediler.

"Aydıncık kasabasında kurulması kesinleşen Atom reaktörünün artıkları Mersin ve çevresini olduğu kadar Antalya ve İskenderun sahillerini de etkisi altına alacaktır. Bu reaktörden denize akacak olan kimyasal artıklar ve radyoaktif maddeler deniz dibindeki bütün canlıları yok edecektir. Bu, araştırmalarla da tespit edilmiştir. Bundan dolayı sahillerimizin korunması isteniyorsa atom reaktörü ya kesinlikle kurulmamalı veya su yerine hava ile soğuyan bir sistem geliştirilmelidir." Mersin Belediye Başkanı A. Kaya Mutlu da konu ile ilgili olarak atom reaktörünün kurulmasına kendisinin ve 250 bin Mersinlinin karşı olduğunu ve İçel Belediye Birliğinin harekete geçtiğini söylemiştir.

İçel ilinin Gülnar ilçesi, Aydıncık yöresinde ve Akkuyu mevkinde MC hükümetleri döneminde planlanmış olan ilk nükleer santralle ilgili girişimlerin önemli bir bölümü tamamlandı ve arazi istimlaki bitirildi.

Atom reaktörünün Türkiye' de kurulması, gerek ülkemiz ve gerekse Akdeniz bölgesi bakımından önemli bir olay. Etüd ve projeleri tümü ile tamamlanamayan ve önceki planlara göre 600 milyon dolar olarak hesaplanan bu projenin bu günkü koşullar içerisinde 1 Milyar dolara çıkacağı da ifade edilmektedir.

Ülkemizin enerji üretiminde, su ve linyit kaynaklarımızın ancak, yüzde yirmisinin kullanılmakta olduğu Devlet Planlama Teşkilatı ile Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı tarafından da kabul edilmektedir. Enerji tüketimimizde de büyük bir savurganlığın bulunduğu da bilinmektedir. Böylesine geniş olanaklarımız varken tümü ile dışa bağlı ve süper devletlerin politik çıkarlarına açık olan nükleer santraller benimseniyor.

Bu nükleer santralin çalıştırılması için gerekli "Zenginleştirilmiş Uranyum" Birleşik Amerika ile Sovyetler Birliği'nin ellerindedir.

Türkiye bu reaktörün kurulması ile ABD ve Rusya'nın keyfi davranışlarına bağlı kalmak zorunda kalacaktır.

Demirel...

(Baştarafı 1. Sayfada)

malarda, bugünkü hükümetin millet ve memleket yararına hiç bir şey getirmediğini öne sürdü.

Demirel şöyle dedi:

"Her şeye rağmen bezginliğe, bıkkınlığa, ümitsizliği düşmeyelim. Milletimize ızdırap ve çile vermeye kalkanların sonu hep hüsran olmuştur."

Türkiye 1. Teknikerler kurultayı toplandı

Düzenleme Komitesi adına Kurultayın açış konuşmasını yapan Cihan Hamsici "Tekniker Okullarının, halk çocuklarının ülke yönetiminde söz ve karar sahibi olmalarını önlemek amacıyla, 1968 yılında kapatıldığını söyledi.

CHP Millet Meclisi Gurup Başkanvekili Hayrettin Uysal ise Teknisyen Okullarının statü nedeniyle değil, Köy Enstitülerinde olduğu gibi, tabandan gelen halk çocuklarının yükselmesini önlemek için kapatıldığını belirtti.

Türkiye...

(Baştarafı 1. Sayfada)

recinin izlenmesinin taşıdığı hayati önemi vurgulamışlar ve bu süreci güçlendirmek, geliştirmek ve bütün ülkelerin katılmasıyla sürekli bir nitelik vermek amacıyla çaba göstermek konusundaki ortak kararlılıklarını belirtmişlerdir.

"Genel ve tam bir silahsızlanmanın gerçekleştirilmesi için silahlanma yarışının durdurulmasını isteyen taraflar, bu amacın gerçekleştirilmesine yönelik somut ve etkili önlemlerin gecikmeksizin alınması gereğini vurgulamışlardır.

"İki devlet adamı Orta Avrupa'da silahlı kuvvetlerin ve silahların indirimi ve yan önlemler konusunda Viyana'da yürütülmekte olan müzakerelerin önemini belirttiler.

"İki taraf, Birleşmiş Milletler Deniz Hukuku 3'üncü Konferansının bütün ülkelerin meşru çıkarlarına cevap veren ve konferansa katılan bütün ülkeler tarafından kabul edilebilecek kararlar alması umudunu belirtmişlerdir."

KIBRIS VE ORTA DOĞU

Ortak bildiride Kıbrıs ve Orta Doğu konularında şu görüşlere yer veriliyor:

"Kıbrıslı Türkler ve Kıbrıslı Rumlar arasında görüşmelerin yeniden başlamasına ve sorunun hem bölgede hem de dünyada barışın sağlanması, hem de Kıbrıslı Türklerle, Kıbrıslı Rumların çıkarları yönünde barışçı ve kalıcı çözüme kavuşturulması olanaklarına değinmişlerdir."

Orta Doğu sorunu üzerinde de duran ortak bildiri, "Bu sorunun adaletli ve kalıcı bir çözüme ancak 1967'de işgal edilen bütün Arap topraklarından İsrail birliklerinin çekilmesinden sonra ulaşılabileceği görüşündedirler.

SOMUT SORUNLAR

Ortak bildiride Türk-Bulgar ekonomik işbirliğine konu olabilecek sorunlar üzerinde de durulmuş, ancak bu sorunlar somut bir çözüme ulaştırılmamıştır. Üzerinde durulan konular şunlardır: İki ülkenin ortaklaşa yararlanabileceği bir liman yapımı, Tunca nehri üzerinde ortaklaşa bir baraj yapımı, düşük değerli linyit ve su kaynaklarının değerlendirilmesi, üçüncü ülkeler pazarlarına yönelik ekonomik işbirliği, transit taşımacılığı, göç sorunu, vize konusu ve ulaştırma politikalarının uyumlaştırılması.

Siyasal durum

(Baştarafı 1. Sayfada)

eli geri çekmesini savunmakta ve halk açısından olumlu bir eğilimi temsil etmektedir.

MHP ve Kontrgerilla, devlet içindeki mevzileri kaybetmenin verdiği telaşla Ecevit hükümetini devirmeyi esas hedef alan saldırı ve tertipler düzenlemeye devam ediyor. Özellikle Doğu bölgesinde yeni tertipler beklenmelidir. CHP'nin "devlet içindeki gizli güçlerin" üzerine yürüme cesareti göstermeyişi, MHP ve Kontrgerillanın yeni tertiplere kalkışmasına fırsat vermektedir.

CHP hükümetinin durumu bugün zayıflama yönünde gelişmektedir. Başbakan olduğu zaman Ecevit'i destekleyen bir kısım güçler, gün geçtikçe CHP'nin arkasından çekilmektedir. Cumhurbaşkanından Hürriyet gazetesine, hatta Abdi İpekçi'ye kadar uzanan bu güçler içinde "geniş tabanlı bir hükümet" eğilimi gelişmektedir. Kıbrıs meselesinin çözümü yönünde henüz önemli bir adımın atılmayışı, ekonomik durum ve anarşi Ecevit hükümetini zayıflatmaktadır. Fakat bu seçenek henüz tükenmiş değildir. Ecevit'in iktidarda kalması, en başta dış meselede kazanacağı başarıya bağlıdır.

Gittikçe gelişen "geniş tabanlı hükümet" görüşü, içinde MHP ve revizyonistlere karşı bir eğilimi de taşımaktadır. Bu görüş, CHP'yi revizyonist TKP'den, AP'yi de Türkeş'in MHP'sinden kurtarma düşüncesi yönünde gelişmektedir.

Gerek Sovyet sosyal-emperyalistleri, gerekse ABD, Türkiye'nin Doğu bölgesinde güçlerini toplamaya ve geliştirmeye büyük önem veriyorlar. Burada özellikle Sovyetler Birliği aktif bir tutum içindedir.

Brejnev revizyonistleri, Ankara üzerinde etkili olma umudunu kaybetmiş değillerdir, fakat öte yandan Kürt meselesini de yedekte tutmaya ve bu konudaki hazırlıklarını geliştirmeye büyük önem veriyorlar.

ABD emperyalistlerinin bugün Doğu bölgesinde bir karışıklık çıkarmada hiçbir menfaatleri yoktur. Fakat rakibinin olduğu her yerde, o da güç toplamaya çalışmakta, ilerde alevlenmesi mümkün bir alanda boş oturmamaktadır.

Bugün ülkemizin milli birliğe ihtiyacı var. 45 milyon halkın birliğini gerçekleştirme görevi önümüzde duruyor..

Ancak iki süper devletin baskı, denetim ve yıkıcılığına karşı mücadele eden bir hükümet, gerçekten milli birlik hükümeti olabilir. Ancak halka özgürlük tanıyan, milli imtiyazlara son veren bir hükümet, Türkiye'nin birliğine hizmet edebilir.

45 milyonu iki süper devlete karşı birleştirmek için mücadele!

141-142. maddeler kalkmalıdır, halka hürriyet!

Toprak ağalığına ve tefeciliğe son, köylüye toprak!

Her türlü milli baskı ve imtiyaza son, Türkiye halkının eşitlik ve özgürlük temelinde birliği!

Kontrgerilla ve MİT'in üzerine yürünmelidir, bütün halka can ve mal güvenliği!

Ekonomik buhranın emekçi halkın sırtına yüklenmesine hayır, işsizliğe ve hayat pahalılığına son, herkese iş, kiraların dondurulması, halkın hayat şartlarının düzeltilmesi!

Gerçek bir milli birlik hükümeti işte bu şiarlar temelinde kurulabilir. Bugünkü Ecevit hükümetinin bu şiarlar yönündeki her adımını destekleyecek, iki süper devletle ve gericilikle uzlaşan her tutumuna karşı çıkacağız.

Not: Bugünkü yazımızdaki düşünceleri önümüzdeki günlerde tek tek ele alıp açacağız.

Doğu Perinçek

TÜMAS İstanbul Şubesinin 3. Olağan Genel Kurulu bugün yapılıyor

İSTANBUL (ÖZEL)

Tüm Üniversite, Yüksek Okul ve Akademi Asistanları Birliği (TÜMAS) İstanbul şubesinin 3. Olağan Kongresi bugün saat 10.00'da İstanbul Konferans salonunda yapılıyor.

Kongreye üç grup katılıyor. İGD'nin desteklediği "Birlik ve Dayanışma Grubu." "Birlik ve Dayanışma" cıları destekleyen eski yönetim ve yurtsever ve devrimci asistanların oluşturduğu Devrimci Muhalefet grubu.

Devrimci Muhalefet, TÜMAS yönetimini, öğretim yardımcılarının akademik, demokratik ve ekonomik haklar mücadelesine gereken önemi vermemekle de eleştiriyor Demokratik üniversite için, üniversitedeki hiyerarşik yapıdan doğan baskıların kaldırılması mücadele edilmesi gerektiğini söyleyen Devrimci Muhalefet, can güvenliği ve öğrenim özgürlüğünün sağlanmasında öğretim üyelerine de çok şey düştüğünü belirtiyor.

Devrimci Muhalefet, birer memur olan öğretim yardımcılarının grevli toplu sözleşmeli sendika hakkı için memurlara sendika hakkını tanıyan bir yasanın taleple gündeme getirilmesini ve bu yolda mücadele verilmesini istiyor.

Temel siyasetlerini açıklarken maceracılığın karşı devrime hizmet ettiğini belirten Devrimci Muhalefet, şöyle devam ediyor:

"Yurdumuzun bağımsızlığını yok etmeye çalışan her emperyaliste karşı kararlılıkla mücadele istiyoruz. Biz, Türkiye'nin hiç bir devletle eşit olmayan, bağımlılık yaratan siyasi, ekonomik ve askeri ilişkilere girmemesini istiyoruz.

Diyanet İşleri Başkanı Altınkulaç doğu gezisinden Ankara'ya döndü

Bir süredir Malatya'da incelemelerde bulunan Diyanet İşleri Başkanı Tayyar Altıkulaç, dün Ankara'ya döndü. Altıkulaç, Malatya'da din adamları, il yetkilileri ve halkla yapılan çeşitli toplantılara katıldı. Dün de Halk Eğitim Merkezinde düzenlenen bir toplantıda yaptığı konuşmada, "Halkın birbirini sevmesi, Malatyalılar arasında düşmanlığa ve kine yer verilmemesi gerektiğini" söyledi.

Ticaret Bakanı...

(Baştarafı 1. Sayfada)

dedi.

Dün İzmir Ticaret Odasında düzenlenen toplantıda sanayici, ihracatçı ve işadamlarının isteklerini dinleyen Ticaret Bakanı, Ticaret Odası, Sanayi Odası ve Ticaret Borsasının görüşlerini aldı.

Toplantıda konuşan Ege Bölgesi Sanayi Odası Başkanı Yılmaz Adıgüzel, işadamlarının hükümetin özel sektörü ihmal edip, kamu sektörünü ön plana çıkarması şeklindeki endişelerini ifade etti. Köprülüler, Adıgüzel'i "Bu toplantıya katılmakla, özel kesimin Türk ekonomisindeki yerini kaul ettiğimizi göstermiş oluyoruz" diyerek cevapladı. Sanayiciler hükümetin enflasyona karşı yeterli tedbir almamasından da yakındılar.

TARİŞ'te işkence odası olduğu açıklanan iplik fabrikasının 2. katındaki odayı gezen Ticaret Bakanı, "Bu oda belli bir partinin militanları tarafından kendilerine yardımcı olmayan işçilere karşı bir baskı yönetimi uygulanması sırasında uzun süre kullanılmıştır" dedi. Ticaret Bakanı, burada AP'lilere dahi baskı yapıldığını söyledi.

KAYIP

İETT kartımı kaybettim. Hükümsüzdür.

Atıl Yılmaz Aydınlık-26

TELE'YAZON

13.00 TELE-PAZAR 78
Çeşitli müzik sanatçılarının katıldığı programda, ayrıca, Tele-Yarış, haftanını futbol maçından görüntüler, "Ankara'daki Balkan Basketbol Şampiyonasının açılış törenleri, Türkiye-Yunanistan ve Yugoslavya-Bulgaristan karşılaşmalarının nakilen yayını yer alıyor

20.30 HABERLER

21.05 ALTIN KAFESTE BİR ADAM
Dizi oyunun son bölümünde Bora'nın iç dünyasındaki sorunlar ağırlık kazanır. Bora bu sorunları çözmeye çalışır.

22.15 GENERAL DE GAULLE'ÜN SAVAŞ ANILARI
Belgesel dizinin 12. ve son bölümü yayınlanacak. Bu bölümde savaş artık bitmiştir. Amerika'ya gelen De Gaulle, Truman'la dünyanın yarınki düzeni konusunda görüşür. Fransa'da devlet başkanlığı için referandum yapılır. Film, bu konuda dönemin basınından özetler verir.

22.35 BİR KONSER
Programda Beethoven'in Fa Minör piyano sonatı "APPASSIONATA", Paula Badura-Skoda tarafından seslendiriliyor.

23.00 GÜNE BAKIŞ

RADYO

TRT 1

05.05 Türküler Oyun Havaları
06.00 Kısa Haberler
06.02 GÜNAYDIN
07.02 Köye Haberler
07.30 HABERLER
07.40 BÖLGESEL YAYIN
09.02 TATİL SABAHI
12.02 Radyo Tiyatrosu (Taburcu. Yazan: Sönmez Atasoy)
13.00 HABERLER
13.20 Oyun Havaları
13.30 BÖLGESEL YAYIN
15.01 Türkçe Hafif Müzik
15.15 Fasıl
15.45 Türküler
16.05 Spor Magazin
19.00 HABERLER
19.30 BÖLGESEL YAYIN
20.15 Tarla Dön

BİR BAKANLA URFA GEZİSİ VE TOPRAK REFORMU HİKAYESİ... 2

ALİ HAYDAR NERGİS

CHP'li Kemal Uğur'u bakanın koruma polisinin yanında dövüyorlar

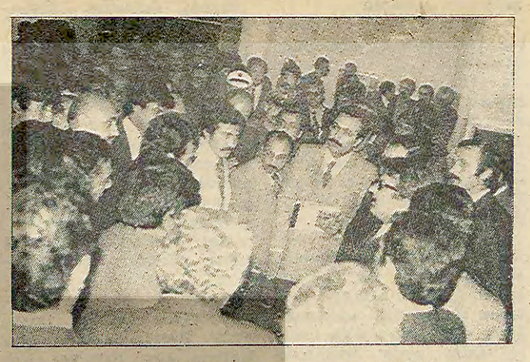
Bakan "Reformu durduracağım" deyince ağalardan "varol" sesleri yükseliyor

Kemal Uğur CHP'li. 1757 Sayılı Toprak Reformu Yasası 25 Haziran 1973'de tamamlanıp, 19 Temmuz 1973 günü 14599 Sayılı Resmi Gazetede yayınlandıktan sonra kurulan Urfa Toprak ve Tarım Reformu Bölge Başkanlığında ilk görev alanlar arasında. Bugüne kadar yapılan bütün çalışmaları çok iyi biliyor. MHP'lilerin "reform" adı altında sürdürdüğü faaliyetlere tanık olmuş. MHP'li komandoların doluşturulduğu Bölge Başkanlığında bugüne kadar birçok defa saldırıya uğramış ölümle tehdit edilmiş. İstifaya zorlanmış. En son geçen yıl Ağustos ayında komandoların saldırısına uğramış, muşta ile başından ağır yaralanmış, bir hafta hastanede yatmış.

Kemal Uğur, reform adı altında bugüne kadar Urfa'da sürdürülen çalışmalar hakkında Bakana bilgi vermek istiyor. Bölge Başkanlığında çalışan komandolar başlarında Toprak Reformu Bölge Başkan Yurdımcısı MHP'li Akın Şehiroğlu ile birlikte Kemal Uğur'u Bakanla konuşturmamaya çalışıyorlar. Kemal Uğur canını dişine takmış. Ne pahasına olursa olsun bugüne kadar olup biteni Bakan'a anlatmaya kararlıdır. Kalabalığı aşarak Bakana yaklaşmaya çalışıyor.

Kemal Uğur Toprak reformunun ilk görevlilerinden. Daha sonra MHP'lilerin defalarca saldırısına uğramış. En son olarak Bakan'ın yanında dövüldü.

Urfa'nın "mağdur edilmiş" ağalarının bir bölümü Bakanın toplantısında

Bakanın etrafı toprak ağalarıyla çevrili. Ağzını açan "Mağdur edildiklerinden" bahsediyor. Bakan "Toprak reformunu duduracağım" deyince salonu "yaşa, varol" sesleri kaplıyor. Salonun yanına bile yaklaştırılmayan yoksul köylüler ortada görünmüyor.

Toprak Reformu Başkan Yardımcısı Akın Şehiroğlu tehlikeyi seziyor. Kemal Uğur'u yakasından tutup tekme ve yumruklarla dışarı atıyor. Bakanın koruma polislerinden Şakir olayın görgü tanığıdır. Bir itişme, kalkışma oluyor. Gürültü Bakanın dikkatini çekiyor.

Bölge Başkanlığının diğer elemanları "Vatandaşlar sizi görmek için kapıları zorluyorlar. Sayın Bakanım" diyorlar. Kemal Uğur yaka paça dışarı atılıyor! Bakana yaklaştırılmıyor.

İşte "Reform" adı altında MHP'lilerin Urfa'da yürüttükleri faaliyetin bir parçası. Reform yapıldı mı, yapılmadı mı? Yasalar nasıl uygulandı diye kimse merak etmivor artık.

Kemal Uğur'un yanağı şiş içinde. Sol gözüne kan inmiş. Resmini çekiyorum. Kemal Uğur: "Devlet dairelerı içinde oba kuranların marifeti işte bu" diyor.

Ağalarla hasbihal

Programda, Akşam Urfa Halk Eğitim Merkezi'nde çiftçilerle sohbet toplantısı yazıyor. "İyi" diyorum. Akşam, köylülerle konuşur "Reform"la ilgili sorunlarını öğreniriz. Gidiyoruz Halk Eğitim Merkezine. Yollarda bize el sallayan, beyaz poşulu köylülerden kimse yok. Salonda toplananların hepsi toprak ağası. Toprak dağıtıldığı iddia edilenlerden tek bir kişi bile yok meydanda.

Ağaların has avukatı Adil Rastgeldi'nin iki gözü iki çeşme. "Sayın Bakanım..' Sayın Bakanım..." diye başlıyor anlata anlata bitiremiyor. Akova, daha Urfa'ya gelmeden Urfa'da yayınlanan "Urfa İçin Hizmet Gazetesine "Akova'nın Ak Vicdanına Sesleniş" diye yazılar döktürmüş ki, insanın vicdanı sızlar, ağa topraklarına el koymak bir yana bunca feryadı figandan sonra insanın ağalara üstelik de toprak veresi gelir.

Şöyle diyor Adil Rastgeldi:

"Urfa dışında, bir veya birkaç köyde, sadece hazine arazilerinin dağıtımı, gayesine dönük mevzuata rağmen, Urfa' da mülkiyet hakkı teminatsız duruma getirilmiştir. Arazi sahipleri tam manası ile mağdur duruma düşürülmüştür. Bu kanunda bazı düzeltemeler yapacağımızı, mağdur edilen vatandaşlarımızın uğradığı haksızlığı gidermek için tasarıya yeni hükümler koydurmanızı bekliyoruz. Ne olduğu belli olmayan kişilere toprak verıliyor. Vatandaşın toprağa sevgisi azalıyor. Çok kutsal olan mülkiyet duygusu köreliyor. Elindeki avucundaki toprağa göz dikilirse, vatandaşın devlete hiç güveni kalır mı? Toprak reformu yapılırsa memlekette traktör enflasyonu doğar. Çünkü, 300-400 dönüm toprak verilen insanlara bir de traktör vermek icabeder.

"1757 Sayılı Toprak Reformu Yasası aileyi de ortadan kaldırıyor. İçindeki taşıdığı bazı hükümlerden dolayı karı ile kocanın birbirinden ayrılmalarına, çocukların ana babadan ayrı oturmalarına kardeşlerin parçalanmasına yol açıyor."

Reşit İpek isimli "mağdur edilmiş" bir ağa söz alıyor. "Ben ameliyatlıyım" diye kasığını gösteriyor. "Toprağımı alırsanız ölürüm" gibilerinden birşeyler söylüyor. Mağdur durumdan kurtarılmalarını istiyor.

Ağaların uğradığı zarar

Urfa'da yayınlanan "Urfa İçin Hizmet" gazetesinin 1 Nisan 1978 sayısında Dilek Söyler isimli yazar şunları yazıyordu:

"Bölgemizde bazı kişi ve ailelerin güçlü oldukları ve bu gücün büyük ölçüde toprak mülkiyetinden kaynaklandığı doğru değildir.(...)

"Urfa'da kamulaştırmalarda dönüm başına ortalama 300 lira değer biçilmiştir. 20 yıl vade olduğuna göre, örneğin 1000 dönüm arazisi olan bir vatandaşa senede 15 bin lira ödenecektir. Yirmi sene sonra ise, 15 bin lira ile toprak sahibi bir çift pabuç alabilirse aşk olsun. Oysa 100 dönüm arazisi olan, yalnız senede yüzbin lira kazanabilir. Yirmi sene sonra ise bu kazanç 3 milyon lira olur. Türk parasının değer kaybı karşısında bu tahminlerimiz belki de çok mütevazidir."

Bundan üç sene önce veremden hastanede yatan bir yurttaşın çocuklarına bırakacağı arazinin kamulaştırıldığı azrail canına yetişmeden hastanede kendisine tebliğ edilmiştir. Bu vatandaş birkaç gün sonra ölmüş, çoluk çocuğu perişan kalıp devlet babaya dua (!) etmiştir."

Al gülüm, ver gülüm

Devlet Bakanı Enver Akova konuşuyor.

"Urfalıların, muhterem Urfalıların dertlerini yerinde tetkik etmek için buraya gelmiş bulunuyorum. Urfalıların derdi, benim de derdimdir. Urfa'da uygulanan toprak reformu elbette bir çoğunuzu üzmüş bir kısım vatandaşlarımızı da mağdur etmiştir." der demez salondan ağalardan büyük bir alkış kopuyor. "Ne pahasına olursa olsun Urfa'daki toprak reformu uygulamasını tümüyle durduruyorum" diyor. Alkışlar daha da artıyor "Yaşa! Varol!" sesleri yükseliyor.

Yarın: Seçim akşamı toprak dağıttılar ertesi akşam geri aldılar

TOPRAK VE TARIM REFORMU KONGRESİNİN ARDINDAN

TMMOB Harita ve Kadastro Mühendisleri Odası Başkanı Celal Beşiktepe:

"DEVRİMCİ BİR SINIFSAL DESTEK OLMADAN TOPRAK AĞALARININ DİRENİŞİ KIRILAMAZ"

TMMOB Harita ve Kadostro Mühendisleri Odası tarafından düzenlenen Toprak ve Tarım Reformu Kongresi 3-4 Mayıs tarihleri arasında Ankara'da yapıldı. Kongrede bilim adamarı, siyasi parti temsilcileri konuşmalar yaptılar. Toprak meselesi üzerine çeşitli fikirler ileri sürüldü. Toprak meselesi gibi Türkiye'nin en temel meselesinin tartışıldığı bu kongrede ortaya konan fikirlerin kamuoyuna daha geniş olarak yansıtılmasının yararlı olacağı kanısındayız. Bu amaçla Konrgeye sunulan tebliğileri imkanlarımız ölçüsünde okurlarımıza duyurmaya çalışacağız. İlk olarak TMMOB Harita ve Kadastro Mühendisleri Odası Başkanı Celal Beşiktepe'nin açış konuşmasını yayınlıyoruz. Arabaşlıklar tarafımızdan verilmiştir.

Sayın Konuklar, Değerli Konuşmacılar ve Sayın Basın Mensupları;

TMMOB Harita ve Kadastro Mühendisleri Odası'nca düzenlenen "Toprak ve Tarım Reformu Kongresi"ne katıldığınız için Odamız adına teşekkür ederim.

Köklü bir toprak reformunun yapılamaması milli kapitalizmi engelledi

Birinci Dünya Savaşından sonra başlayan Kurtuluş Savaşı ve bu savaşın başarıya ulaşması sonucu, emperyalizmin Anadolu üzerinde hâkimiyet kurması belirli bir süre engellenmişti. Fakat güçlü bir milli burjuvazinin yokluğu ve dolayısıyla köklü bir toprak reformuna girişilememesi sonucu, milli bir kapitalizm yaratma çabaları gerçekleşememiş; Cumhuriyetin kuruluşundan hemen sonra harekete geçen karşı-devrim, 1950 yılında iktidarı kesinlikle ele geçirerek, ülkemiz pazarlarını tekrar emperyalizme açmıştır. Gerek devleti borçlandırma yoluyla, gerekse doğrudan yatırımlar yoluyla emperyalizm, Türkiye'de kapitalizmi geliştirmiştir. Fakat emperyalizmin Türkiye'de geliştirdiği kapitalizm, üretici güçlerin gelişmesini hızlandırıcı değil, yavaşlatıcı, engelleyici bir yapı ortaya çıkarmıştır. Emperyalizm yaptığı sermaye ihracı ile Türkiye'de bir endüstri meydana getirmiş, ancak bu endüstri kendi mallarıyla rekabet edecek bir endüstri değil; kendi endüstrisini tamamlayıcı, kendi pazarlarını genişletici nitelikte olmuştur.

Cumhuriyet — toprak ağalarıyla uzlaştı

Cumhuriyetin ilk kurulduğu yıllardan başlayarak 1945 yıllarına kadar, devrimciler ile büyük toprak sahipleri arasında uzlaşmaz görüş ayrılıkları vardır. Bu dönemde toprağa yönelen her demokratik teşebbüs, feodal ağayı karşısına alıyor ve özellikle çok partili hayat, geri üretime dayanan tarımda, hangi biçime bürünürse bürünsün büyük toprak sahiplerinin siyasi iktidar üzerindeki etkisini arttırıyordu. 1945 yılında çıkarılan "Çiftçiyi Topraklandırma Kanunu" nedeni ile, tek partinin bünyesinde parçalanma olmuş ve CHP'den ayrılan ve özünü büyük toprak sahiplerinin oluşturduğu grup; 1950'den sonra iktidarın değişmez partisinin çekirdeğini teşkil etmiştir. Yani büyük toprak sahipleri siyasi iktidarda hâkim duruma gelmişlerdir.

Böylece ülkemizde kapitalizmin yukarıdan aşağıya inşası, emperyalizmin ve yerli ortaklarının büyük toprak sahiplerinin en irileriyle ittifak halinde bulunmaları sonucunu getirmiştir.

1964 Tapulama Yasası ile büyük toprak sahiplerinin işgal ettikleri arazilere sahip olmaları kolaylaştırıldı

1960'dan 1971'e kadar çeşitli toprak reformu yasa tasarıları gündeme gelmiş; ancak hiç biri yasalaşamamıştır. Büyük toprak sahiplerinin siyasi iktidardaki etkinlikleri bu dönemde de devam etmiş ve 1964'de, bunların tapusuz işgal ettikleri arazilere çok daha kolay sahip olabilmelerini sağlayan 766 sayılı "Tapulama Yasası" yürürlüğe girmiştir. Tapulama çalışmalarında mülkiyet saptamakta, 1858 tarihli Arazi Kanunu'na kadar geri gidilerek, vatandaşların ellerindeki belgeler 766 sayılı yasaya göre; geçerli sayılmaktadır. Osmanlı İmparatorluğu'nun son zamanlarında toprak mülkiyetinin esası olan "dirlik" düzeninin bozulması, devlet arazisinin kişilerin ellerine geçmesine neden olmuştur. 766 sayılı "Tapulama Yasası" bir anlamda ayıklama yasası olduğu halde; Osmanlı İmparatorluğu zamanındaki belgeler kanalı ile, devlet arazisinin özel mülkiyete geçmesinde araç olmaktadır. Diğer taraftan yasanın zilyetliği getirmiş olması da aynı sonucu doğurmaktadır.

İşletmelerin çoğu feodal ve yarı feodal niteliktedir

Acaba, bugün tarımda hâkim durumda olan sınıfların niteliği ve niceliği nedir? Devlet Planlama Teşkilâtı'nın 1977 verilerine göre; Türkiye'de 201 dönüm ve daha büyük işletmelerin sayısı 83 bin; 501 dönüm ve daha büyük işletmelerin sayısı ise 35 bindir. 500 dönüm ve daha büyük işletmelerin sahiplerinin bir kısmı büyük toprak sahibi, bir kısmı büyük toprak sahibi köylüdür. İşletmelerden çoğu feodal ve yarı-feodal niteliktedir, bir kısmı da, özellikle sınai ürün yetiştiren bölgedekiler kapitalist niteliktedir.

Türkiye'de topraksız ailelerin tarımla uğraşan tüm ailelere oranı, % 22.37'dir. Hane halklarının % 66'sı 30 dönümden daha az toprağa sahiptir ve bunların sahip oldukları topraklar toplam tarım arazisi içinde % 17.5 dolaylarında kalmaktadır. Buna karşın 500 dönümden fazla toprağa sahip hane halkının toplam hane halkı içindeki payı, % 0.67'dir. Bu kadar küçük bir payın sahip olduğu arazi miktarının toplam arazi içindeki payı ise; % 19.7'dir. Bu durum geniş ölçüde bir yoksullaşma ile, küçük gruplar lehine bir kutuplaşma olgusunu belirlemektedir. Topraksız aileler ile büyük toprak sahipleri arasındaki bağımlılıklar, özellikle doğu ve güneydoğu illerinde genel olarak feodal ve yarı feodal ilişkilerdir; çünkü buralardaki tarım işçisi çiftçi aileler ücretli tarım işçisi değil, ailesiyle birlikte büyük toprak sahibinin topraklarında çalışan yarı bağımlı köylü aileleridir. Toprakta çalışan ve aynı zamanda topraksız çiftçi ailesinin en çok bulunduğu doğu illeri, feodal ilişkilerin en güçlü olduğu illerdir. İşte, 1971'de Erim hükümetinin reformist bir görünüm altında gündeme getirdiği toprak ve tarım reformuyla; bu illerdeki feodal kalıntıların Batı bölgesine benzer bir kapitalistleşme süreci içinde eritilerek, iç pazarın geliştirilmesi amaçlanıyordu.

Reform uygulanırken devrimci bir sınıfsal destek yoktu

Reformun uygulanmasına başlandığı Urfa ilinin, mülkiyet ilişkilerindeki kutuplaşma bakımından en keskin çelişkileri içinde barındırdığı daha baştan biliniyordu. Dolayısıyla devrimci bir sınıfsal desteğin söz konusu olmadığı sürece, (ki böyle bir durum yoktu) reform uygulamasının toprak ağalarının güçlü direnci ile karşılaşacağı ve bu direncin kırılamayacağı belliydi.

Urfa ilinde, tapulama neticesinde 697 köye 16.491.841 dönüm arazide 242.174 adet parsel, malikleri üzerine tapulanmıştır. Bu bölgede 1.616.091 dönüm arazi kamulaştırılmış, 1.043.215 dönüm arazi de tapulamadan hazineye intikal etmiştir. Öte yandan, 47 köyde 230 bin dönüm arazi 1.218 aileye dağıtılmış; 142.051 dönüm arazi rezerv olarak ayrılmıştır. Toprak dağıtımından yararlanmak isteyenlerin Bölge Başkanlığına verdikleri toprak istem bildirgeleri, ilçeler dahil 75.700 adettir. Ayrıca Beritanlı aşiretine mensup 1320 bildirge vardır. Toprak isteminde bulunanlardan hak sahibi olanlara, gerek tapulama ve gerekse kamulaştırma ile hazine tasarrufuna geçen toprakların tümü dağıtılsa bile; hak sahiplerinin ancak % 17'si bu dağıtımdan yararlanabileceklerdir.

Urfa ilinde tesbiti yapılan 16 milyon dönüm arazinin yarısına yakın bir miktarı zilyetlik yoluyla kişiler adına tapulanan arazidir. 766 sayılı tapulama yasası, önce zilyetlikle birey başına 100 dönüme kadar taşınmaz mal elde etme olanağı vermekteydi. 1617 sayılı "Toprak ve Tarım Reformu Ön Tedbirler Yasası" bunu 50 dönüme indirmekle birlikte, temeldeki sonuç değişmemiştir.

Ülkemizde tarımsal işletmeler aile düzeyindedir. Zilyetlik yoluyla toprak edinme ise bireyle ilgilidir. Aile bireylerinin zilyetlikten edindikleri toprak, işletmeye katıldığından birey başına zilyetlikten edinilen toprak işletme olarak büyük rakamlara ulaşabilmektedir.

Ülkemizde büyük ağaların ağırlıkları sürmektedir

Urfa bölgesinde yürütülen reform uygulaması ile; feodal güçlerin çeşitli şekillerde ele geçirdiği, ancak kullanma olanağı bulunmayan arazileri kamulaştırılmış, buna karşılık tarım arazilerinin endeksleri tarım dışına çıkarılacak kadar küçük gösterlerek kamulaştırma dışına kaçırılmış, kamulaştırmaya esas olarak işletme toprağı değil, bireyin toprağı alındığından topraklar aile üyeleri arasında paylaştırılmış, hatta şeklen boşanmalara bile gidilmiş, böylece egemen güçlerin durumunu koruması sağlanmıştır.

Tarımda yapısal bir değişiklik içermeyen bu uygulamalar, yoksul köylüler üzerinde toprak sorununu reform yoluyla çözme doğrultusunda bir eğilim yaratmamış, tersine toprak sorununu bağımsızlık ve demokrasi mücadelesi yoluyla çözme eğilimini güçlendirmiştir.

Hâkim sınıflar arasındaki güçler dengesi tekelci burjuvazinin en büyükleriyle işbirliği halinde olduğu toprak ağalarına istediği bir toprak reformu uygulamasını kabul ettiremediği ortadadır. Ülkemizde egemen sömürücü ittifak içinde yer alan büyük toprak ağalarının ağırlıkları sürmektedir.

Halen yürürlükte olan ve Anayasa Mahkemesince iptal edilen 1757 sayılı yasanın 10 Mayıs 1978'de yürürlükten kalkacak olması ve yeni yasa tasarısı hazırlıklarının yürütüldüğü bugünlerde, Urfa ilindeki uygulamaların bütün yönleriyle ortaya konması Bağımsızlık ve Demokrasi mücadelesinden yana güçleri bekleyen görevler niteliğindedir.

YARIN: Türkiye Ziraatçılar Derneğinin açıklamaları

31

Selçuklu veziri Nizamülmülk'ün Siyasetname Kitabından yararlanarak

Yazan: RÜSTEM ALADAĞLI

Çizen: SEVİNÇ ALTAN

BABEK — Bir halk isyancısının destanı

Babek, Azerbeycan'da 1150 sene önce yaşamış bir halk önderiydi. Çobanlık yaparken, Hürremi kafilesine katılarak Bazz şehrine geldi. Bu sıralarda Azerbeycan, Abbasi İmparatorluğunun hükmü altındaydı. Halk çalışın sultanları besliyordu. Hürremiler bu zulme karşı çıkan, sultanlara kafa tutan bir bölük halktı. Babek, Hürremi Şeyhi Cavidani öldükten sonra önder olarak seçildi. Halkı örgütlemeye başladı. Sekiz diyarda halk, sultanlara karşı isyan etti. Sultan, isyanı bastırmak için Babek'in üzerine ordu gönderdi.

İshak derhal Bazz üstüne yürüdü. Bazz halkı için esenlik dolu günler de böylece sona erdi. Bazz ve daha birçok yerde silahlarını kuşanan halk sultanın ordusunu beklemeye koyuldu. İshak, henüz Bazz'a varmadan savaşlar başlamıştı. Yol boyunca karşısına silahlı halk çıkıyordu. Bunlar son nefeslerine kadar çarpışıyor, yol vermiyorlardı. Bu yüzden İshak dolana dolana zor varabildi; Bazz'ın önüne. Ordunun yarısı telef olmuştu. Bazz halk öyle bir vuruştu ki, İshak'la ordusu bıkkınlık getirip yüz geri etti.

Bu yenilgiden sonra Mutasım tam altı yıl Babek'e dokunamadı. Mutasım tam altı yıl boyunca kafasında hep Babek'le uğraştı durdu.

Bu sırada doğudan sürülen Türkler boy boy, soy soy İran'a, Arabistan'a akıyordu. Bunların büyük kısmı henüz göçebe hayatı yaşıyordu. Kabile beyleri gittikleri yerlerde, sultanla anlaşıyor, çeşitli çıkarlar karşılığı hizmetlerine giriyorlardı. Sultanlar Türk göçebelerin savaşçılığından yararlanıyor, onlardan ordular kurup düzenlerini korumak için yoksul halkın üzerine sürüyorlardı. Bu savaşlarda kırılıp gidense Türk ve Arap halkları oluyordu.

Sultanların bu yolunu Mutasım da izledi. Göçebe Türkleri toplayıp bir ordu kurdu. Başlarına da Mısır'daki ayaklanmaları bastıran Türk Beyi Afşin'i getirdi. Afşin ve Sultan Samarra'da günlerce görüşmeler yapıp Babek üzerine yapılacak olan seferi planladılar.

(Devamı var)